

antichi hanno avuto certi caratteri, e certe formole per loro, che gli altri non intedevano. (f)

In questa, e in molte altre cose mi piace lo spirito, e l'erudizione dell' Autore; ma io spero, che il Libro stesso spiegherà la sua mente in molte cose, che la brevità di questo disegno rende scure.

Mi raccomando al suo solito favore, e le bacio affettuosamente le mani

D. V. P. M. Rev.

Roma 31. di Agosto 1720.

Devotiss. e Obligatiss. Servitore
Luigi di Ghemminghen. (g)

(f) Rem acu, ut ajunt, tetigit Cl. V. quum & argumentum de *Lingua Heroica* probavit maxime; & ab ea *arcana* Rom. Jurisconsultorum *Formulas* trahere originem censuit: nam *Lingua Heroica* mihi Caput fuit, unde *arcana Rom. Jurisprudentialia* accersivi. Et gratissimus est *Taciti* locus de *Literarum Secretis* inter *Germanos*; ut cum hac antiquissima quoque natione praeter *Chaldeos*, *Aegyptios*, *Hebraeos*, *Graecos*, *Dryidas*, ultimos usq; *Scythas*, ac *Aethiopes*, & dissociatos *Sinenses*, qui etiam nunc hanc *Heroicam Literaturam* custodiunt, atque adeo cum primis Gentibus omnibus in hunc *Heroicum morem* convenisse *Romanos* constet. Et ab hac *Lingua Heroica* potissimum ubique terrarum primum *Clientelas*, deinde *Regna Heroica*, sive antiquissima *Regna Optimatum*, quorum propria nota est, *apud Ordinem Custodia legum*, provenisse confecimus. Ut de hac *Lingua*, de his *Regnis*, qua ratione *Lycam Apollinis*, *Mercurij*, *Orphei*, *Amphionis*, *Lyni* exposuimus, accipienda illa sit *Petrarum* locutio, qua *Lex*, *Lycia Regnorum* vocata est: & ex hoc Regnorum genere *Romanum* fuisse probavimus; quod in libertatem mutatum, hanc *Optimatum* mixturam retinuit, ut si non amplius *Ordo leges*, *actionum formulas* saltem *Jurisconsulti* principum *Patrici* haberent *arcana*.

(g) Hic nobili genere Baro *Westphalus* heic *Neap.* multam *Sacrae Doctrinae* & *Linguarum* eruditionis famam reliquit; cujus haec literas paucis ante diebus, dum priores *Epistolas* Typis darem, per eam occasionem *Cl. Albanus* mihi legendas exhibuit. Quapropter eum rogavi, ut meo nomine salutaret, & gratias maximas ageret; quod *Synopsis* sua *Censura* honoravit.

JOH. BAPTISTAE VICI
NOTAE
IN DUOS LIBROS

Alterum

DE UNO

UNIVERSI JURIS PRINCIPIO, &c.

Alterum

DE

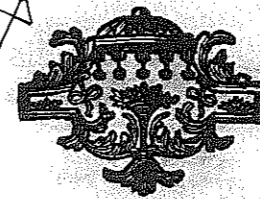
CONSTANTIA JURISPRUDENTIS

EXCELLENTISS. DOMINO

JOH. BAPTISTAE
PHILOMARINO

Roccae Aspidis Principi, Perdifumenstum Duci, Castriabbatis
Comiti, Ditionis Cutri, Cutronei, Sancti Job. Minagj,
Castellarum, Urbis Polycastri, Sami, aliorumque
Oppidorum Dynastae

DIGATAE.

Ex Auctoritate Publica
NEAPOLI Felix Musca excudebat
Anno c1733.

EXCELLENTISSIME PRINCEPS

Maximo merito Tuo, Excellentissime Princeps, JOH. BAPTISTA PHILOMARINE, Notas hasce in duos Libros de Principiis Humanitatis Tibi do dedicoque, qui Te ab ineunte adolescentia humanitatis studiis erudivi: deinde in Tuas cum Foemina primaria Maria Victoria Caracciola ex Saceramentum Marchionibus Nuptias Epitalamicum Carmen pro his Humanitatis Principiis edidi: demum de iisdem domi Tuae, quo complures Nobilissimi Adolescentes, Virique Principes qua ingenio, qua judicio, qua doctrina & interiori eruditione ornatissimi, Tibi sive amicitia, sive genere, sive affinitate conjunctissimi conveniebant, disserui. Accedit Tui praeclarissimi Generis dignitas, de cujus Familia ab Seculo usque VIII. antiquissima extant testimonia nobilitatis, ultra quod tempus ea de re gravissimi Scriptores certa documenta ferme desperant. At vero tuam ad mille annos praeclarae Originis verustatem cum publica Tuorum Majorum magnificentia, tum amplissimarum opum perpetua successio conservarunt. Fundus enim Sacrarj publici ab seculo usq. x.

ex tuae Gentis jure , Divo Januario aliisque Urbis
Neap. Tutelaribus Divis donatus , & priorum duum ,
& octo posteriorum seculorum de tua Nobilissima Gente
monumenta custodivit : atque ea ipsa publica largitas ,
& magnificum praeterea Collegij Soc. Jes. in hac Urbe
Templum , munificentia Thomae Philomarini , Roccae
Principis a fundamentis extractum servabunt posteris .
Perpetuus autem Tuae amplissimae Domus splendor ab
Thoma Philomarino , Magno Regni Neap. Senescallo , &
Ferdinandi I. summo armorum Duce luculentior effulget ;
qui Juliani VIII. & primus Roccae Aspidis Dominus , a
quo Tu VIII. Princeps numeraris ; quindecim perpetua
serie Majores amplis ditionibus florentes pollentesque Ti-
bi conjungit . Sed & opum splendor , & publicorum ope-
rum munificentia in piam causam maxime , rerum hu-
manarum felicia tempora protestantur : illa vero gloriae
argumenta sunt magis propria , quae hanc ipsam tempo-
rum peperere felicitatem , praeclari sapientia , & virtute
Viri , qui in maximis nostrorum Regum , & Summorum
Pontificum temporibus duo summa Italiae decora , Neapoli-
tanum Regnum , & Summum Pontificatum defenserunt .
Et ut praeteream ex Tua Gente Gratimulam , quae Apo-
stolicae Sedi Bonifacium IX. non tam quod felicissima
peperit , quam quod sapientissima mater eduxit ; & Ste-
phanum , XI. Seculo Tarentinorum , & Petrum Bonifa-
cj Pont. Max. amitinum , Reginorum Archiepiscopum ;
Marinus , D. Thomae Aquinatis auditor , Archiepisco-
pus Capuanus , qui decem Pontificibus Maximis in gra-
vissimis Ecclesiae rebus perpetuam navavit operam ,
suam-

suamque Ecclesiam adversus Fridericum Imp. quam for-
tissime defendit : Matthaeus vero , Archiepiscopus Neapo-
litanus , apud Carolum , & Robertum Andecavenses Reges
summis honoribus , & ad Clementem V. aliosque Princi-
pes Summos legationibus bene gestis , Regnum Neap.
ornavit , auxitque : M. Antonius , Ferdinando a ca-
biculo , Friderico a consiliis , Ferdinando Catholico
Tarentum acriter ac diu obsessum ab Gallis propugna-
vit ; quo merito Roccae Aspidis beneficio donatus est :
Job. Baptista Carolum V. Caes. in bellis Africano ,
Gallico , Belgico persistit obsecutus . Roccae Comes
creari meritus est : Thomas , Roccae Princeps Itali-
ae quieti studens , in controversia , quae Paullum V.
inter , & Venetam Remp. exarsit , diligentia , consilio ,
auctoritate dignitatem Rom. Pontifici cum Veneti Sena-
tus gratia conservavit . Sed meritis in Remp. praetergre-
ditur ceteros Franciscus , III. Roccae Princeps , qui in
Masanelliano Tumultu , qui Regnum Neap. universum
concusserat , Italiam exterruerat , Europamque ferme o-
mnem ad se converterat , obsequio in Regem , pietate in
Patriam spectatissimus , difficili agens temperamento , ut
ipsius nec virtus esset Principi formidolosa , nec obsequium
plebi suspectum , is in primis plebem ad sui Regis fidem re-
vocavit : quo in Hispaniensem Remp. beneficio a Philip-
po IV. Rege Aurei Velleris Torque insignitus est . Ascanj
autem Philomarini , S.R.E. Cardinalis Amplissimi , Nea-
politano Archiepiscopi , gentilis Tui tum in Sedem
Apostolicam , & Neapolitanam Ecclesiam , tum erga
Hispanos Reges , Populumque Neapolitanum tot tanta ,
ac

ac tam praeclara sunt merita, ut eum nominasse, sat sit ad aeternum *Tuae* Gentis decus. Hinc *Tuae* nobilissimae Domus Majores non modo omnibus Neapolitanarum, sed externarum quoque Rerum Scrip-
toribus sane multis, ut Platinae, Ciacconio, Bzovio, Ughellio, Nostradamo, Zuritae, Guatio, Gualdo, Syro aliisque scribendi argumenta publice praebuere: quae verae gloriae fidelis nota semper habita est, & habebitur. His avitis *Tuas* pertexerem quoque laudes; nisi *Tu*, ut illas lubens audis, quia putas alienas, ita non toleras *Tuas*, quas *Tuo* in summa fortuna *summi* *vicini* moderatio pulcherrimas, & amabilissimas facit. Tot igitur, tantisque nominibus hic Liber jure *Tibi* inscriptus, ut *Te* dignus quoque habeatur, *Tua* dignatio praestare potest. Excipe eum igitur, qua benignitate soles auctorem; & is praeclarum fuerit posteris monumentum summae observantiae, qua *Te* prosequor.

Excell. *Tuae*

Obsequentissimus, ac Devinatissimus Famulus
Joh. Baptista Vicus.

R. D. Julius Nicolaus Torri V. J. D. revideat, & referat.

Neap. 5. Junii 1722.

ONUPHRIUS EPISC. CASTELLANET. VIC. GEN.

D. Petrus Marcus Giptius Can. Dep.

EMINENTISSIME DOMINE.

NOtae in duos Libros, alterum *De Universi juris Uno Principio, & Fine Uno*, alterum *De Constantia Jurisprudens*, Auctore Johanne Baptista Vico nuper editos, ab eodem adornatae, quas Em. V. jubente, quanta valui, animi ad-
ventione perlegi; clarissimi Auctoris ingenium, eruditionem, accuratam re-
rum philologicarum meditationem, & metaphysicae intimos secessus sapientissim
iisdem libris tradita explanant, illustrant, & invicte comprobant; Catholicae
Fidei zelum, nedum integritatem, ac rectam morum disciplinam praesferunt.
Omnia ergo convenire videntur, ut Em. V. auctoritate communitae quam
ociffime typis mandentur. Datum Neapoli VIII. Eidus Julias Aerae Christianae
Anno 1722.

Em. V.

Humiliss. Obsequentiss. ac Addictiss. Famulus

Julius Nicolaus Torri.

Attenta supradicta relatione, Imprimatur. Neap. 10. Augusti 1722.

ONUPHRIUS EPISC. CASTELLANET. VIC. GEN.

D. Petrus Marcus Giptius Can. Dep.

V. J. D. D. Nicolaus Galitia videat, & in scriptis referat.

MAZZACCARA R. ULLOA R. GIOVENE R. PISACANE R.

Provisum per S. E. Neap. 6. Julii 1722.

Athanasius

EMINENTISSIME DOMINE

Tuum mandatum, ut jus est, exequuturus, Joh. Baptistae Vici *Notas in duos*
Libros, alterum de Uno Universi Juris Principio, alterum de Constantia Ju-
risprudens, libentissime perlegi, & in eis nihil offendi, quod Regia jura lae-
dat. Verum perspicacissimi Auctoris in his Notis admiratus sum solertiam, qui
firmis rationibus, & luculentissimis veterum scriptorum testimoniis cuncta in
suis commentariis contenta, quae dubia, aut obscura quibusdam videbantur,
constabilivit, & explanavit, uberesque fontes aperuit, a quibus unusquisq;
aquam sapientiae salutarem haurire poterit: quamobrem, cum hoc opus valde
utile futurum sit legentibus, existimo, ut quanto citius typis vulgetur, si alia non
fuerit mens Eminentiae Vestrae. Neap. Eidibus Augusti 1722.

Addictissimus, & obsequentissimus famulus

Nicolaus Galitia Professor Regius.

Visa relatione imprimatur, verum in publicatione servetur Reg. Pragm.

MAZZACCARA R. ULLOA R. GIOVENE R. PISACANE R.

Provisum per S. E. Neap. 13. Augusti 1722.

Athanasius.

Insigniora Priorum duum Librorum menda
emendata

Prior numerus paginam, posterior versum notat.

Lib. Prior. 12. 5. pro veris. 19. falsi sint. 23. in locis. To. II. 24. 26. perturbationibus. 26. 24. aequalitate, quae. 29. 5. posteriori. 31. 21. societas humana. 32. 1. pateat. 48. in locis, To. VIII. 49. in locis, Cap. XVIII. 55. 28. Reges, aut a Bruto conscriptis. 57. 23. CIII. dele. 58. 3. CIII. 61. 7. Thermarum. 65. 7. CVII. dele. 70. 26. CXIX. 73. 1. rep. 97. 12. affectuum. 112. 15. subiectas. 113. penult. hebraeus. 114. 16. habet. 25. Ita quae. 115. 9. ab unius. 118. 6. omina. 124. pen. tutor non dispensator, non auctor, sed alior pupilli. 144. fin. erat, dele. 146. 13. CXXXII. dele. 149. 23. fuit haec. 159. 4. quoque, dele. 172. 3. principio agnita fuerat. 174. 13. fere semper. 176. 15. populo, dele. 177. 25. regno. 178. 9. quid. 179. 17. Suetonius memorat. 18. severius emendasset. ibid. prae tumultu. 181. 22. celebraretur. 190. 19. Romani.

Lib. Poster. 1. in calce, Part. I. 4. 4. notiones. 5. 1. to. dv. 10. sustentatione, qua vel. 9. calce. Part. I. in margine, Sacramentorum. 17. 19. naturalem rationem. calce, Part. I. 28. 8. Matheis. 29. 7. Olympiadum. 30. 27. Aegyptum quoque. 31. 1. vocem. 2. eruditiores. 40. 14. rapentur. 43. 29. translata sint. 44. 17. Verulamij desideria. 45. 2. quos. 46. 18. struix. 52. 22. gessere. 25. penitus. 55. 13. primam foeminam. 33. annis. 56. 2. inter, dele. 4. samo inno. 24. non assisset. 57. 27. Japhetus. 58. 13. provenisse. 61. 9. longe sepositi. 67. 21. percurrat. 22. innotat. 68. 13. ultima. 28. postremo collocat. 71. marg. & ingenio gentium. . . . linguae aliae. 74. 12. fiant. 58. 2. esse, ut nuper. 58. 18. peperere. 89. 9. potitum. 27. italarum. 93. 11. Aegyptum quoque. 13. quae forma reip. in toto. 97. 29. Sacra historia. 101. 26. forte sanate. 116. 13. dicerent. 122. 33. distatam, & juris. 124. 25. perscriptae auctoritates. 125. 22. significasse necesse est. 128. 10. & cum barbarie. 29. caedes. 129. 6. elanguente, & prolata humanitate, homicidium. 19. implorationibus, dele. 135. 32. centum ducit hastas, pro centum &c. 139. 8. haerent. 28. diuturnis. 142. 9. Dii. 161. 5. primum. 164. 17. ordo se tueretur. 165. 19. quibus Romani per victoriam. 166. 14. dicerent. 167. 13. commune, dele. 18. sit. 171. 10. caduca, dele. 198. 11. privatis. 211. 9. Sabinarum. 220. marg. oppresso pl. a patribus domi causa &c. 224. 17. Antiocho. 234. 4. Quin. Alia vel in procurfu Operis, vel in Notis correcta.

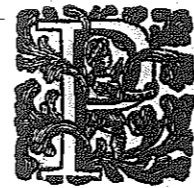
In notis 12. 23. graecae. 15. 26. Tityus. 17. 29. Peruenies. 24. 24. Argonautarum. 32. 29. felicissimum. 35. 22. excogitarint. 45. 6. Megellani. 46. 11. erectiore. 47. 1. rationem, dele. 13. Observator. 19. vnerent. 66. 11. exores. 29. μάδν. 69. 30. Bellouac. 71. 25. Typographo. 74. 16. Ganymedes. 75. penult. Etymologici. 76. 7. voxol.

Notae asterisco signatae, adscriptae sunt margini Codicis, qui nunc est in Bibliotheca Serenissimi Eugenij Sabaudij Principis; quibus aliae sunt posteriores.

p 120 fin. Accuratur et constat

NO.

NOTAE
I N
LIBRUM PRIOREM

Ag. 4. vers. 23.) (Neque enim, postquam a *Coruncanio* Jurisprudenciam profiteri coeptum est, ea nisi clarissimorum filijs virorum tradebatur, teste *Cicerone* in *Oratore ad Brutum*; ibi: *cur igitur Jus Civile docere semper pulchrum fuit, hominumque clarissimorum discipulis doctus floruerunt?*

Pag. 6. vers. 29. quaestiones proponit) (*Quin Terentius Varro* appellatus *doctissimus Togatorum*, pro suo *Grammaticae jure Rerum Divinarum, & Humanarum libros* sane quamplurimos scripsit.

Pag. 10. vers. 4. ingentia volumina) (Gallice conscripta.

* Pag. 12. vers. 22.) (Et uti auctoritas *persuasionem*, ita ratio necessaria *scientiam*, non necessaria *opinionem* gignit.

Pag. 16. vers. penult.) (Ex qua ipsa demonstratione haec quoque alia conficiuntur.

IV. Et ex eodem *Lem. V.* ut nobis a Deo sunt Principia Scientiarum, quando Scientiae sunt idearum, ut ita dicam, Syntaxes, & ideae, mentalia, ut dicunt, sunt rerum verba; in Deo quoque esse ipsarum rerum Principia.

V. Et Deum esse Primum Verum.

VI. Et Deum esse Primum Verum tum in essendo, ut dicunt, tum in cognoscendo.

VII. Itaque Primum Verum Metaphysicum, & Primum Verum Logicum, unum idemque esse.

VIII. Et Scientias esse de aeternis, & immutabilibus, quantum sunt de semper uniformibus, quod idem est, ac de rebus Ordini Aeterno conformibus; quo aeterno rerum ordine stant Principia Scientiarum.

A

IX. Po-

IX. Postremo, quando *Pulchrum* ordine constat; idem est Scientias circa Aeternum Verum, ac circa Aeternum Pulchrum versari: unde hominibus ut veri, ita pulchri omnibus est ingenitum desiderium: cumque *pulchrum aeternum* sit, quae *Animi* vocatur *Honestas*; conficitur ad extremum, homini esse ingenitam vim, qua unâ eâdem operâ & ad verum, & ad honestum quodque suapte naturâ feratur.

Pag. 17. vers. 18. complicatum) (quia quodque eorum trium est Infinita Mens, quam *Principio* esse demonstravimus Deum: quare quodque eorum trium Deus est; & ob id ipsum ea tria simul, sunt unus Deus.

Pag. 46. vers. 4. educatio.) (Et si puerorum tutelam Natura non tam diligenter, quam brutorum gerere videatur; qui ut plurimum noxia amant, & praecipitibus delectantur; id tamen supplet *vita socialis*, ad quam homines fecerat; ut *sup.* demonstratum; nam ea aetate a parentibus reguntur: itaque id ipsum probat hominis socialem naturam, ut *educatio*, quae in brutis lactando, in hominibus iusta rationis aetate terminetur.

Pag. 52. vers. 7. Dominus sit, oportet.)

Idea hujus Operis.

Hactenus *Ratione* descripsimus *Generis Humani Rempublicam*, ejusque formam, ordines, societates, negotia, leges, peccata, poenas, & scientiam in ea tractandi juris universi exposuimus: deinceps, ut *haec Magna Generis Humani Civitas*, ab suis usque primis Humanitatis originibus, *Divina Providentia* moderante, moribus gentium, ac proinde *Auctoritate* fundata, ad hanc ipsam *Rempublicam Universam*, quam modo quodam metaphysico, sive in *Idea*, qua licuit, optima designavimus; per varia *utilitatum & necessitatum humanarum* rudimenta, sive adeo per *ipsarum sponte verum* oblatas *occasiones* perducta sit, Philologiae testimoniis ad Philosophiae examen revocatis describemus.

Pag. 55. vers. 19. Hercules) (Tu rectius dixeris, *Herculem*, *majorum gentium Heroem*; quem in *his libb.* demonstramus, esse characterem eorum, qui primi gentes fundarunt: unde *primae gentes suam quaeque Herculem habuere.*

* Pag.

Pag. 55. vers. 30. sua manu capiebat; *usu* capiebat) (Nam *prima usucapio fuit rerum suarum*, nempe quae in communione positae communiter erant cujusque, sive *ex primo dominij genere*, quod cum homine natum dicimus; deinde longo usu factae sunt cujusque suae, *ex dominij genere secundo*, ex quo postea mansere. Unde *Hermogenianus* dicebat, jure gentium *distincta*, non *acquisita* dominia.

Pag. 60. vers. 29. *igōmōv* appellares.)

Unum ex perpetuis hujus Operis Argumentis.

ET sane per hos utrosque *libb.* id veluti *perpetuum Argu-* Heroicum;
Jus omne an-
tiquum Rom.
qua publi-
cum, qua pri-
vatum.
mentum disseritur, *omne Jus Rom. Antiquum*, in omnibus ejus partibus, vel iis ipsis, in quibus hactenus Romanorum proprium putatum est, id *omne Jus Heroicum* fuisse. Heroicum sive Poeticum *Rom. Regnum*; *Rom. Quirites*, Heroës Romanos: *Jus Quiritium*, *Jus Heroicum*, ex quo *Patres Rom.* ut *prisci Heroës*, *Auspicia*, *Agrum*, *Jus*, *Connubia*, *Imperia*, *Sacerdotia plebi habuere incommunicata*; Heroicas *Clientelas*, in quarum parte erat, ut Heroës docerent ad sua asyla receptos homines *Fas Deorum*: unde Romanis mansere *Clientelae*, per quas *Patricj plebejos* docerent jura; ac proinde *Jus arcanum Rom.* Heroicum quoque: Heroicam *priscam Jurisprudentiam rigidam*, heroicam *antiquam severitatem poenarum*; *Jus optimum*, sive *Jus Rom. Quiritium*, *Jus Fortium Romanorum heroicum*, quo in *Latium*, *Italiam*, *Provincias Rom.* Imperium prolatum est; heroicam *Romanorum Nuptias*, *uxorum coemptiones*; heroicam ipsam, quam Romanorum dicunt propriam, *Patriam Potestatem*; *perpetuam foeminarum tutelam* heroicam; heroicam *justam Rom. aetatem*, *Suitatem*, *Adgnationes*, *Gentilitates* heroicam; heroicam *Usucapiones*, *Stipulationes*, *Mancipationes*, ac proinde omnes *actus legitimos*; atque adeo *priscos omnes Romanos mores* fuisse heroicos: quibus apud alias gentes sive ab Romani gen-
tium heroës.
ipsa forma rerum publicarum vel *libera*, ut inter *Graecos*, vel *monarchica*, ut inter *Siculos*, & *Orientales*, jamdiu resolutis; aut rebus publicis *optimatum*, sive *Heroicis Regnis*, vel *ex libertate mixtis*, ut *Carthaginensium*, aut *meris*, ut *Hispanorum*, *Gallorum*, *Britannorum*, in ditionem potestatemque Romanam

A 2

manam venientibus, & in Provincias redactis, ac proinde omnibus suo cuiusque jure optimo per victorias multatis, soli ferme in Orbe terrarum Romani heroicis mores legibus domi, virtute foris, & ideo virtute foris, quia legibus domi, custodire; eaque custodia communia heroium jura fecere propria; & quia custodiendo fecere propria, Romani, heroes gentium fuere.

Pag. 61. vers. 29. ARATA) (quae primae omnium Arae fuerunt: unde primae Urbes Arae appellatae, ut latius infra.

Pag. 63. vers. 24. secessionibus) (magis proprie dicas motibus; & ita pag. seq. vers. 19. secessiones) (dicas turbas.

Pag. 65. vers. 19. dominium eminens) (quod Theologi morales dicunt; & Politici eleganter, dominio sovrano; latinissime autem, & maxime proprie, dominium civile dicendum esset, nempe dominium civitatis, seu reip. in rebus privatorum.

Pag. 67. vers. 17. Poetae Jovem Fato subjectum dicunt) (sive adeo Stoici suum de Necessitate dogma hac fabulam involvere, ut infra in Nott. Lib. 11. Part. 11. ad pag. 159. vers. 21.

Pag. 76. vers. 12. in ejus Historia Lib. 11.) (Sed postea abstinuimus pro his Principiis Historiam Romanam percurrere: cum animadverteremus, in his Libb. ejus Reip. praecipua momenta, seu potissimas causas sive auctus, sive status, sive corruptionis, ex vi ipsa Rom. Juris sive custoditi, sive laxati, quantum sat est, expendisse, ut quis ex sese id ipsum facile praestare possit: quare quod haec polliciti sumus, lege Cap. CCXVII. hujus Lib.

Pag. 98. vers. 2. Lex) (Alia nomina passim in his Libb. & verba praeterea ob has ipsas Infantiae Latinae rationes nata monosyllaba, enumerantur Lib. 11. Part. 11. Cap. XIII. pag. 80.

Pag. 98. vers. 11. quia id de avibus observant) (sed primo illi, summoque hominum stupori, etiam istam animadversionem rectius abjudicaveris, ut abjudicamus Lib. 11. Part. 11. Cap. xx. ubi de Matrimoniis: quod & nostrum de Divina Providentia argumentum, per hos Libb. perpetuo dissertatum confirmat gravius; & cum ceteris, quae de stupido illo primorum hominum genere narrantur, aptius congruerit, qui fulmine opus erat, ut ad humanitatem colendam excitarentur; nec tamen omnes sunt excitati, ut in Histor. Temp. Obsc. narratur; si dicas, quod secuti Aquilas, ubi se absconderent; quia aves majores in altis montium nidificant, & omnes faciunt nidus ad fontes

fontes, Providentia Divina Duce, reperere perennes aquas, ad quas perpetuo considerent: & sic postea primum omnium divinatorum beneficiorum id agnovere, juxta perennes fontes primas sedes fundasse: unde prima, & maxima acris fuit primis gentibus Religio Fontium.

Pag. 100. vers. 18. Magistratus) (adde & Sacerdotia; & sic vers. seq.

Pag. 100. vers. fin.) (Haec ita conjiciebamus, donec postea tertium linguae genus, quod naturam primum fuit, nempe gentium linguam falso divinam, ita priorem heroicam, ut heroica prior vulgari est, tandem inveniremus: de qua in Nott. Lib. 11. Part. 11. ad Cap. XXIII. & Cap. XXX.

Lingua primarum gentium triplex, Divina Heroica, Vulgaris.

Pag. 108. vers. 15. perdidere) (& sane Rom. Remp. duo extra ordinem lata pessum dedere, Lex Agraria, quae fere semper plebiscitis proposita est, quae fuere Populi leges extra ordinem Senatus jussae; & Senatusconsultum ultimum, quo extra ordinem Cols. adversus Caesarem armati sunt.

Pag. 111. vers. 24. apud Homerum) (ex cujus locis, quam sane multis illum feligam, ubi Agamemnoni in concione, quae dicitur αγορά, in quam plebej quoque conveniebant, edicit graecis in patriam reditum; Diomedes, se in concione, quae dicitur Βλήνη, sive in Heroium Consilio aperte obstiturum respondet: pro cujus sententia graeci ad Trojam expugnandam mansere.

Graecia foederata abijt in Optimatum Remp.

Pag. 113. vers. 2. a Djs orta) (significatione hujus falso divinae vocis secunda & prolata, non prima & nativa, ut dicemus in Not. Lib. 11. Part. 11. ad Cap. XXIII. & Cap. XXX.

Pag. 117. vers. 5.) (Ut ne Sylla quidem plebejae partis crudelissimus victor, ac Tyrannus oppresserit.

Pag. 118. vers. 5.) (& si forte duplex in eadem Civitate sit Legislatrix Potestas, altera veras leges, altera iussa potestate legibus pari feret, ut in Rom. quae tamen certissimis, immo- tisque finibus sunt distinguenda: quae res Romanis inobservata ipsorum Remp. perdidit: nempe ut Populus leges ferret, & Plebs plebiscita potestate legibus pari: nam plebiscitis primum extra ordinem irrogatae poenae; mox mandati honores & Imperia; tandem agrorum obstinata divisio: & ex legibus Agrariis primum turbae, mox potentum certamina, tandem bella Civilia orta, quibus Resp. concidit.

Reip. Rom. in ipsa forma maximum vicium, quod eam perdidit

αγορά
Βλήνη

Vera lex Re-
gia Romano-
rum.

6
Pag. 119. vers. 22. Comititia ad Patres translata sunt)
& sic Jus Quiritium publicum, quod ex primorum Patrum
coitione in primis cum plebe turbis coaluit, quo prima reip.
forma, optimatum fuit; deinde in Populum comitiis coactum,
diffusum est, ex quo resp. libera extitit; tandem populo adern-
tum: & Romanae Majestatis appellatio, qua Populus in comi-
tiis Dominus Imperij Rom. agnoscebatur, evanuit: neque adeo
ultra Quirites fuere, quia non ultro Romani in comitiis cen-
turiatis fuere.

Pag. 125. vers. 6. de foederibus feriundis) (Vide Not. in
calce lib. II. pag. 140.

Pag. 129. vers. 6. tenent) (& inter Germanos soli Sacerdo-
tes literarum secreta norant, ut narrat Tacitus de morib.
German. quod Cl. D.D. de Ghemminghen advertit, in epistola
ad calcem lib. II. pag. 260.

Pag. 130. vers. 2. τὴν θεῶν δῶρον) (ex significatione linguæ
falso divinae translata, ut in Not. de lingua falso Divina lib.
II. part. II. ad Cap. XXIII. & ad Cap. XXX. inter Canones Mytho-
logiae.

Pag. 135. vers. 11. censu, non genere plebejos dixerint.) (uti
re ipsa dixit Carolus Sigonius de Antiquo Jure civili Rom.
Lib. I. Cap. VII. & Lib. II. Cap. V. ubi plebem in Rom. Rep.
bifariam, apposite ad rem nostram, accipi observat; pro gente,
ut opponitur patriciis, pro ordine, ut Senatoribus: & plebem
pro gente definit, ignobiliorem Populi Rom. partem; pro ordine
vero, qui neque Senatores, neque equites ex Populo erant: ego
vero definirem, Populi Rom. partem pauperiorem.

e. 136

De Juris Sci-
entia sacra,
sive arcana
Romanorum.

Pag. 136. vers. 22. ex Pontificum, Augurumque Collegiis
essent) (Qui mos heroicus ad Ciceronem usque perdurabat; qui
in Orat. pro Domo, divinitus institutum dicit, ut Pontifices &
Deorum Immortalium religionibus praeessent, & humana jura
interpretarentur: & lib. II. de legib. Marcus Scaevola sese ex
patre Publio audisse refert, quod nemo Pontifex bonus esset, nisi
qui idem jus civile probe cognosceret: & lib. I. de Orator. sub
Marci Crassi persona: Jam vero ipsa per se (Jurisprudencia)
quantum offerat iis, qui praesunt, honoris, gratiae, dignitatis,
quis ignorat? Itaque ut apud graecos infimi homines mercedula
adducti ministros se praebent in judiciis oratoribus ii, qui apud
il-

7
illos nequissimi vocantur; sic in nostra Civitate contra amplif-
simus quisque, & clarissimus vir, ut ille, qui propter hanc juris
civilis scientiam sic appellatus a summo Poeta est,

Egregie cordatus homo, catus Aelii Sextus,
multique praeterea: ex quibus locis apertissime conficitur, etiam
Ciceronis aetate Jurisconsultos non nisi fuisse Patricios.

Pag. 136. vers. 14. Atta Svetonio) (Attus Tacito.

Pag. 136. vers. 31. plane rudi additum est) (nisi Pompo-
nius intelligat Principis Consiliarium, quod ejus aetate Consi-
liarj Principis appellarentur Patricij: inde quod Senatores in
Rep. libera Patres Pop. Rom. fuere; sub Principatu fuere Patricij,
seu Patres Principis; quae ratio fuit, ut ea dignitas solveret fi-
liumfam. a patria potestate: itaut qui in rep. libera erant patri-
cij genere, sub Principatu essent patricij dignitate.

V. Not. p. 6 em. 135

Patriciatu
dignitas, un-
de dicta.

Pag. 138. vers. 26. ut de poenis, de foenore moderando) (

mendum ex scriptura ortum. Vide Not. in calce lib. II. pag. 141.

Pag. 149. vers. 20. obsequentes) (An haec Lyra fuerit, ad
quam, ut Nestor narrat Telemacho in Odys. Poeta ab Agamem-
none domi relictus, qui sibi uxorem Clytemnestram servaret, ca-
stimoniae laudes accinebat, quibus delectata Regina, casta vi-
vebat: quem Poeta Aegyptus in insulam desertam devexit; eo-
que amoto, Clytemnestram ad se domum abduxit: nempe eje-
cto Heroüm, sive optimatum Consilio, qui leges custodiebant,
legibusque projectis, Tyrannus castarum foeminarum pudici-
tiam expugnavit.

Prima Lyra,
leges.

Clytemne-
strae, & Aegy-
pti mythololo-
gia.

Pag. 150. vers. 23. Divini, seu Vates Romanorum) (ad
quod apposite Cicero 1. de Oratore: ibi: est enim sine dubio do-
mus Jurisconsulti totius Oraculum Civitatis.

Pag. 156. vers. 4. filum significat) (Lib. II. Part. II. Cap.
XX. §. de successione ab intestato, quaenam ista fuissent filij,
explicatur.

Pag. 156. vers. 27. fuisse immortales) (Celebres ejus rei
funt apud Homerum loci, ubi Achilles amplectitur Patrocli
umbram, quae uti fumus evadit; quod is miratur, in inferis
animos esse simulagra sine praecordiis: & mater, quae ab Ulyse
ter comprehensa, ter elabitur, quem locum postea Virgilius, &
Torquatus Tassus sunt imitati, filio id miranti dicit, ignem vo-
rare corpora, animum uti sonanum evolare: idemque Ulyses
videt

Metaphysica
heroüm.

Bina animo-
rum vehicula
Stoicorum.

videt *idolum Herculis* in inferis, ipsum in Caelo inter Numi-
na dicit esse: cui fortasse loco *Stoici* suum *dogma* affinxere, de
duplici Animorum vehiculo, sive corporis genere quodam,
quod utrumque corporis speciem praeberet, corpus vere non
esset; altero *ostraceo*, terrestri, altero *aethereo*, puriore: & de-
functorum animos in inferis purgari *ostraceis*, in Caelo cum
aethereis vehiculis agere.

Feuda heruicæ originis esse.

Pag. 165. de Origine Feudorum) Cumque his congruit,
quod passim in *Barbaricis Historiis* narratur; quod gen-
tis victoris Principes una cum summo Duce suo ditiones sibi
consensu dividebant, & præcipuam Duci dabant; ad ipsissi-
mum instar, quo bellicæ prædæ inter Heroës apud *Home-
rum* memorantur divise: eae namque coram exercitu omnes
exponebantur, & sortito dividebantur inter Heroës ex ipsorum
consilio, *Iliad. XIX. Quare Achilles* Patroclo dicit, *Chryseidem*
sibi sortito evenisse virtutis præmio in prædæ divisione fa-
cta a filiis Achivorum, *Iliad. XV.* summâque injuriâ se ab *Agamemnone*
affectum, qui non contentus suâ præcipua *Briseide*,
illam sibi eripuerit: unde perpetua *Achillis ira*, & dolor per
universam *Iliadem* diffusus, & in *Odys. XI. Filij Achivorum*, &
Pallas Minerva *Ulyssi arma Achillis* adjudicasse memorantur.
Ex quibus locis *Homericis* hæc conficiuntur.

Minerva He-
roës in confi-
lio Pallas ii.
dem in con-
cione.
Filij Achivo-
rum Graeci
Patricij.
Feuda
jus gentium
antiquissima-
rum.

- I. *Minervam esse Characterem Heroëm in Consilio, Palla-
dem Heroëm in concione*, quales numero, & saepe nos in his
libb. enarravimus.
- II. *Graecis Heroes esse*, qui essent *certi filij*, ut Romanis
Patricij, qui certos patres haberent: cum in *Homero* Heroës
perpetua periphrasi *Filij Achivorum* describantur.
- III. *Recurrentibus iisdem violentiæ moribus*, eadem re-
dire jura: & sic *Feuda* non esse novum *Jus gentium* a barbaris
per Europam introductum, ut *Grotius* putabat; sed *Jus gen-
tium antiquissimum*, quantum *Homerus* antiquus est, in par-
te tamen diversum.
- IV. *Ductores barbararum in Europam gentium fuisse*, ut
Agamemnon ductor Graecorum ad Trojam.

V. Has

V. Has ditionum divisiones foris factas a barbaris genti-
bus, quæ Europam inundarunt, satis aperte docere, ab
ipsis domi celebratas fuisse *clientelas*; uti re ipsa plurimum
in Germania *clientelas celebratas Tacitus* narrat de *Moribus
Germanorum*, unde fuere gentes, quæ inundarunt Europam;
ita ut earum gentium Principes cum suis quisque clientibus in
bella profecti sint, itaque suorum clientum proprium ductum,
propriamque imperium habuerint; ut *Graeci Heroës* cum suis
quisque plebibus ad *Trojam* profecti sunt: suntque *Famuli*,
qui apud suum quemque *Heroem* in eo bello pugnare passim ab
Homero narrantur: & sic *clientelæ domi* custoditæ inter Ger-
manos, *feuda foris* ab Germanis per universam Europam pro-
genuere.

Eaque ex
Clientelis or-
ta.

Observatio. Tantum igitur abest, ut mireris, quod *Jus
Rom. Quiritium*, hoc, & poster. Libro dixerim, *Jus quoddam*
fuisse feudale Romanorum; quod *feuda eadem ipsissimâ*, qua
apud nos sunt naturâ, fuerint ætate heroëm: quam ad rem
confirmandam luculentissimus est *Homeri locus*, & tam diser-
tis verbis conceptus, ut *Eruditi* omnes prorsus caecutierint,
qui eum hætenus inobservatum transmissere. Is est in *Iliadis
lib. de legatione*, ubi *Agamemnon* per *Phoenicem*, *Diomedem*,
Ulysemque legatos *Achillem* orat, ut iram mitiget, sibi que
placatus, *Graecis de summa rerum laborantibus opem ferat*;
eique inter cetera, quæ basilice profert, se tres filias habere
ait; quam earum maxime optet, nuptum ei daturum pollice-
tur, & *dotis nomine septem oppida pastoribus, & opilionibus
celebrata, qui eum, ut Deum alterum colent*, (en obsequium) &
sub ejus sceptro ipsi tributum pendent (en operarum præcium,
quod nunc Senioribus Vassalli pendunt) eamque sibi habeat, sine
ulla dote cõemptam. Hæc certe nostrorum temporum feuda
sunt; quæ nisi *Homerus* postico oestro providerit, non aliun-
de, quam ex *Clientelis* oriri potuerunt. *Clientelas* autem, *Jus
omnium primarum gentium, & Germanorum* præter ceteros,
a quibus feuda per Europam omnem diffusa sunt, per ea, quæ
in his *libb.* diximus, certo constat: & *Romulum Clientelas in
suam Civitatem* introduxisse, post *Plutarchum* omnes con-
veniunt.

Antiquum
Jus Quiri-
tium, Feu-
dale quod-
dam.

Nostratia
Feuda Ho-
meri tempo-
re.

Pag. 182. vers. 23. error locum fecit) (vide Not. in calce
lib. II. pag. 24. B Pag.

Pag. 184. vers. 5. Capito imprudens) (nisi potius sciens, ut seduli adulatorum solent; religiosum juris videri, quo majori fide, & gravius assentaretur Augusto.

Pag. 188. vers. ult.) (namque Jus virtute fundatum, virtute quoque ab libero Populo, Imperijque domino obtinendum, neque luxuria, avaritia, ambitu, unde discordiae civiles ortae, & inde servitus nata, perdendum erat.

Pag. 189. vers. 21. Contra autem Graecia ob insignem humanitatem, & praeclaras ingenij artes, & disciplinas a Consule Flaminio victore prorsus libera asserta est; & Graecis Rebuspp. jus optimum, quale ante haberunt, integrum relictum.

Pag. 191. vers. 9. Provincialibus Praetorum edictis) (apposite ad hanc rem vide in Not. lib. 11. pag. 206. pulcherrimum Taciti locum in Vita Agricola.

Pag. 191. vers. 22. oppugnatur) (apud Tacitum conceptum est, corrumpatur: itaque eadem pag. vers. 25. pro oppugnantur, reponere, corrumpuntur.

NO-

NOTAE

IN

LIBRUM ALTERUM

IN Titulum) (Poterat sane alter hic Liber inscribi, De Divinarum, Humanarumque Rerum Constantia, acceptis Divinarum Rerum nomine, Philosophia, humanarum, Philologia; sed placuit modestior epigrapha, De Constantia Jurisprudens, Libro in duas Partes diviso, alteram de Constantia Philosophiae, quae unice spectat ad Rationem, alteram de Constantia Philologiae, quae in primis Auctoritatem observat; ut Jurisconsultus constat in Universi Juris Uno Principio, Unoque Fine, nempe Aeterna Ratione, cujus partem diximus esse Gentium humanarum Auctoritatem.

* Pag. 6. vers. 13. complecti) (ut ex Deo Cognatos; quae est illa cognatio quaedam inter homines constituta, quam dicit Florentinus in l. ut vim D. de Just. & Jur. quam demonstravimus Lib. Prior. Princ. & Cap. xxxiv. xxxv. & z.

Pag. 10. in marg. ad fin.) (Christianae Charitatis demonstratio.

Pag. 11. in marg. e regione, s. etenim) (Novi Foederis demonstratio.

Pag. 11. in marg.) (Beatitudinis aeternae, & hinc Christianae Spei demonstratio.

Pag. 12. vers. 2.) (Et pro tribus, quas pro Juris Universi Principiis, quae Lib. prior. differimus, virtutis partibus, tres Theologicae virtutes enumeratae: Fides, quae mentem, seu posse veris aeternis revelatis illustrat; Spes, quae animum, seu velle ad aeterna bona revelata excitat; & Caritas, quae conatum, seu posse ad operas Christianas obeundas confirmat: quae virtutes tres, tanquam pro subiecto habent animi humilitatem, qua homo ut Lib. prior. diximus, amorem sui in sui contemptum convertit, & sic informem omnium vere bonorum se agnoscit; & Divina Gratia est veluti forma, quae omne verum bonum

Pro nostris
Principiis
Theologicae
Virtutes tres.

earum subje-
ctum humi-
litas;

forma Divi-
na Gratia.

B 2

bonum

bonum de sursum huic subiecto indit: & sic saniori de Gratia doctrinae, ut lib. prior. diximus quoque, sunt Principia nostrae Jurisprudenciae Univerſae conformia.

Pag. 29. vers. 33. evertent) (sed qua ratione & Bellum Trojanum, & Argonautica expeditio, atque adeo Perſei, Herculis, Bacchi in Aethiopia, Hiberiam, Indiam itinera vera ſint, explicabitur heic in Nott. Part. II. ad Cap. de Orig. Poës, ubi de Primarum vocum Alienatione.

Pag. 31. vers. 32. innotescere?) (quae argumenta gravi auctoritate firmantur Polybj, qui Histor. II. ſcribit: res Asiae Graecis Alexandri M. in Perſus, res Africae Punicis bellis innotuisse Romanis.

Graecae Historiae unitas quatenus encurrit?

Pag. 32. vers. 5.) (Sed praeter Polybj auctoritatem, quam super attulimus, duo ſunt inviſta Argumenta, quibus graeci nedum externas Asiae, quas Polybius dicit, ſed ſuas ipſorum antiquitates turpiter ignorasse demonstrantur, Trojanum bellum, quod Univerſae Profanae Historiae celeberrimam Epocham ſtatuit, & Homerus Parens omnis graecae eruditionis. De quo utroque graeci tam foede ignari, ut ferme omnes gravissimi ſcriptores bellum Trojanum omnino fictum exiſtiment: de Homeri autem tum patria, tum aetate innumerae extent variantes ſententiae, & de aetate quidem uſque ad quingentos annos diverſae. Quare omnes graecae res ſaltem ad Homerum uſque, qui, ſi ad quadringentos ſexaginta poſt bellum Trojanum annos vixit, nempe Numa temporibus, ut hoc tempore vixiſſe infra ex Homero ipſo demonſtrabimus, nullam proſus promerent fidem: ac proinde omnia quae Herodotus, graecae Historiae Parens per quingentos ferme poſt bellum Trojanum annos nedum de externis gentibus, ſed de ſuis genticis tradit, pro fabuloſis proſus habenda: quod argumentum ſi urgeas; de rebus graecis etiam diu poſt Homerum, idem iudicium eſt faciendum: cum ipſius Homeri & aetas, & patria ipſis graecis ſit ignorata: ex quibus conficias, nullam de Antiquitatibus Profanis Historiam nobis ſupereſſe Historiam Romanam certioſorem.

Locutio poetica propria, impropria vulgaris.

Pag. 33. vers. 11. Poëtarum) (cum propria locutio ea ſit, quae alii ſententiae, quam cuius nota eſt, aequae proprie applicari non poſſit; ut fervere ſanguinem circa praecordia, non poſſeſt alium affectum ſignificare, quam iram: at ſperare pro timere, populi ſi

..... ſi volet uſus, quem penes arbitrium eſt, & jus, & norma loquendi, aequae proprie dici poſſeſt, ut dictum quandoque eſt apud Teventium,

Nam quod tu ſperas, propulſabo facile; quam antiquam locutionem uſurpavit poſtea Virgilius, tantum potui ſperare dolorem!

& ratio ea eſt, quia locutio poetica ex propriis rerum notis componitur, quae res per ultimas ipſarum proprietates deſcribit: at proſae orationis locutio ex proprietatibus cuiusque rei tanquam genus, unum abſtrahit verbum, ut ex ſanguine, fervitione, & praecordiis efficit verbum irasce: genera autem ſunt ſuapte natura communia, non propria; quare qui ex genere loquitur, nunquam proprie de rebus loquitur: unde factum, ut linguae vulgares magno ſint philoſophis impediamento ad veras rerum naturas diſtinguendas.

Pag. 36. vers. ſu. poena) (qua poena, vera Hebraeorum Religio ab falſis gentium omnibus diſtinſta eſt: nam ut prior. lib. innumimus, & hoc latius differemus, omnes gentium religiones Divinatione fundatae: at Deus Scientiam boni, & mali ab primis Parentibus affectatam punivit.

Pag. 38. vers. 25.) (uti cernere fuit primis hominibus, diſtincti inspectione rerum utilitates aeſtimare; unde cretio. Romanis manſit, antiquum aditionis hereditatis genus.

Pag. 38. vers. 31. caede deſinire) (quod congruit cum eo, quod lib. prior. leviter dictum, & hoc gravius firmabitur, prima in terris iudicia fuiſſe duella.

Pag. 43. vers. 32.) (qui poſteriores docent, hanc eſſe corruptae naturae perverſitatem, utendis frui, fruendis uti, nempe homines ex vitae neceſſariis luxus, ex luxibus vitae neceſſaria feciſſe.

Pag. 44. vers. 23. (2) quam rationem graviter exornat Hermannus Vulkejus in Commentar. ad tit. Inſt. Quib. mod. re contrahit. oblig. princ. p.

* Pag. 45. vers. 24.) (Atque haec eſt, quam Cicero deſinit, bonitatem naturae.

Pag. 50. vers. 9. Historia Prima Rerum Profanarum, quae eſt Mythologia) (Cuius Auctores Historiae, Poetae heroes ſuere: cuius

Poetae Heroës Primi Rerum Profanarum Historici.

14
Ejus antiquitatis apud *Homerum* extant vestigia duo in *Odyssaea*, alterum, ubi *Alcinous Ulyssi*, postquam suos errores exposuit, dicit, eum uti *Muscum*, sive *Poetae suam Historiam* enarrasse; alterum, ubi *Eumaeus*, Ulyssis subulcus refert *Penelopi, erronem* (Ulysses nempe fictum pauperem senem) *suorum historiam malorum sibi, uti Cantorem, sive Poetae descripsisse.*

* Pag. 57. vers. 5.) (*Chamidae, lege Chaldaei.*

* Pag. 57. vers. 13. *Magiam*) (adde) (*Chamidae autem ex vicinitate Chaldaeorum, Phoenices, nempe, & Aegyptj matre culti.*

* Pag. 59. vers. 22. *Semidae; & vers. 29. Semidarum*) (scripturae sunt lapsus pro *Sethidae, Sethidarum*; ut iidem recta scriptura brevi post exarati, pag. 62. vers. 25. inter *Sethidas*; patronymica a *Samuele Bocharto* facta.

Pag. 62. vers. 11. dictum est.)

Gigantum Mythologia.

DE hac *Gigantum traditione*, quam *Sacris Libris* confirmatam, tum naturali, tum civili historia confirmavimus, *prima ferme omnium Fabula* concepta est; & quia omnium ferme prima, ut plane intelligatur, qua ratione rudissimorum hominum, & linguae inopia summe laborantium incertis longisque traditionibus, Fabulae sine ullo hominum consilio, quinimmo plurima naturae necessitate sint suis tenebris involutae, ut in *Nott. paullo infra* de fabulis omnibus generatim dicemus; iccirco *Mythologiam* prolixius exequi placuit.

Gigantes Terrae filij; ipsum Fabulae initium perperam positum: nam in errore concepti, & incertis feminibus erant ex *Chao* nati: at postquam fulmine victi sunt, se *terrae filios* appellarunt, de quibus filiis *Terra* est dicta *Deorum mater*, ut alibi vidimus: *ingentibus corporibus*, quod demonstratum; sed *posteriores Poetae*, ut fit in magnarum rerum traditionibus, ita auxere corporum enormitatem, ut *Homerus* describit in *Polyphemo*, qui quum mare ingressus est, Ulysses insecutus, pelagus regurgitavit ad litora: *bellum indicunt Jovi, quem affectant de caelo dejicere*; at quodnam bellum cum

15
cum *Jove*; quem *errones impj* nesciebant? *sequentes Poetae* hanc *Gigantum* errorum impietatem, quia fulmine victi sunt, hinc errantes bellum fecere: quem errorem cetera, quae de *Gigantum bello* narrant, falsa quidem, sed ex nostrae Historiae veris consequuntur. Nam *montes montibus imponunt*; ubi & *Fabulae* partes perperam collocatae: quam hyperbolam *Fabulae* id verum fecit, quod, fulmine audito, *Gigantes* summa religione perterriti, se in montanis lucis abdidere. *Aquila Jovi Gigantum bellum obnunciat*; *Aquila Jovis* nuncia ad homines per auspicia; ab hominibus facta ad Jovem: & *Aquila in eo bello Jovi ministrat fulmina*; composita *duo potissima Divinationis argumenta*, nempe, *Aquila, & Fulmen*; sed id quoque etiam praepostere narratum; nam *Gigantes* fulmine ab impia errorum vita deterriti, majorum avium, quas *Aquilas*, ut alibi demonstravimus, prisci dixerunt, auspicia secuti, in lucos cum foemina quisque sibi auspiciato capta concessere. *Jupiter fulmine gigantes profigat*; nam fulmine eos ab impia errorum vita deterruit: & *Aquila, & Fulmine* Divinatio, & Divinatione Deorum religiones occiduis gentibus, *graecis maxime, latinisque* fundatae. *Gigantes sub montibus sepulti*; quia *Aquilas* in submontanis, ubi sedes habent, ac proinde nidos faciunt, secuti; quia omnes aves ad fontes nidificant, divino aquae perennis beneficio primo omnium accepto, in submontanis haesere. *Gigantes sub montibus ignes evomunt*; qui submontanas incendere sylvas, in quas sive *ador*, seu *far* seve. Ex horum numero *Titius cauti affixus*; *Gigantes* in montanis haerentes: *cui jecur ab Aquila aeternum voratur*; qui acerrimis stimulis religionis, perpetuisque stimulatur, & pungitur.

Homerus de Gigantibus haec narrat in *Polyphemo*, primum fuisse *inhospitales*; nam per montium lucos dispersati, alique ab aliis secreti, ut ipse quoque *Homerus* tradit, sua tantum curabant: hinc in admirationem feritatis postea confectum, *humanis carnibus vesci*: illud autem verum, *naturae sponte natis* visitasse; sed praeposterae, cum id a *Gigantibus* erroribus factum sit; nam certis haerentes sedibus industriam sibi fructus invenere; & *pasturam exercuisse*, quam nos post agriculturam narravimus introductam: *in uxores, & filios habuisse potestatem*; namque ii certas uxores, & ex iis certas familias habuerunt,

runt, in quas patria exercebant imperia: ex Gigantum erro-
rum impietate *impium Polyphemum* facit, ut, si eum incedat
libido, cum Jove ipso gerere inimicitias sustineat; sed praepo-
steram arguit narrationem, quod Vatem inter Gigantes conse-
nuisse ipse Polyphemus excaecatus memoret, qui sibi eum ab
Ulyse casum cecinerat: quod significat, & connubia, & familias
inter Gigantes auspiciis, & divinatione, ac proinde deorum re-
ligione fundatas: speluncas in montibus habitasse; quod sane
verum: fuisse *monoculos*; id ex *lucis* confictum; nam ut in *lu-
cis* aliqua ex parte caelum observarent auspicia capturi, alicu-
bi delucarunt lucos: & ita verum, quod Grammatici docent,
lucum inde, quod *non luceat*, dictum; & tamen *lucum* a *luci*,
sive ab ea parte, qua luceret, appellatum: posteriores Poetae ex
harum rerum ignoracione *hos lucos veluti unos oculos Gigan-
tum frontibus* affinxere. Ulysem praeusta trabe Polyphemum ex-
caecasse; haec sunt prima arma, quibus primi gentium pu-
gnarunt: cum enim nondum ferri innotuisset usus, hastas igne
acuebant; unde praeustae *sudes*, celebre armorum genus bar-
baris mansit, ut *Rom. Historici* passim memorant.

* Pag. 63. vers. 31. consilia vetat (quae vix post immensa
temporum intervalla inter acutissimos, & humanissimos grae-
cos agnovere Philosophi.

Pag. 65. vers. 16. praestantissimum Philosophum (circa
tum de Deo dogmata, tum vitae agenda praeccepta; quod
utrumque verae Summi Numinis Religioni omnino dandum:
quae cum in statu exlegi, sive naturae vixisset, Theophrastus
apud Ficinum merito Hebraeos, naturam philosophos vocat.

Universae
Poeseos Prin-
cipium,

Pag. 67. vers. penult. magis sensus afficiunt (& sane ple-
raque omnes metaphorae homericae ex duplici hac causa aut
rerum ignoracione, aut verborum inopia conflatae; ut *naves, ma-
ris equi*; *remi, navium alae*; quam Virgilius postea imitatus
dixit, *alarum remigium de Daedalo*, sive, ut alibi diximus, de
Nave a Daedalo inventa; & aliae ad hoc instar innumerae;
paucissimae ad ornamentum confictae, ut illa, *Ajax, turris
graecorum*. Et quod maxime metaphoras commendat, ut re-
bus sensu, motuve carentibus, animum, & actum attribuant,
ut *prata vident, iratum mare, pontem indignatus Araxes*, id ex
eo metaphysico vero effluit, quod *Homo Universi regula fiat*, &
omnia,

omnia, quae ignorat; ex sua spectet natura; quod ab rerum
imperitis, & pueris maxime usurpari cottidie observamus: ex
quo genere sunt metaphorae apud *Homerum* quamplurimae,
ut *sumus, ignis flatus, suspiciosa sagitta*. Atque ex hoc fonte
prima inter homines metaphora orta, qua *Caelum* a motu syde-
rum, *ingens animal*, a fulmine mens longe humana praestan-
tior, nempe *Deus* effictus est, & *fulmine feri*, *Aquilarum vola-
tibus nuere*; unde *Fatum & Numen* provenere: cum qua me-
taphora, seu lingua falso Divina & Idololatria, & Divinatio
simul coortae sunt.

Prima gen-
tium Meta-
phora;

Ex qua na-
tae falsae re-
ligiones;

* Pag. 68. vers. 12. ad metaphysicam ducit (sive rectius
dixeris; Naturam homines, infantia ipsa ducente, a metaphysi-
ca ad subalternas artes, disciplinaeque inchoare; mentemque
humanam ingenta habere genera, quae a nobis pueris primu-
lum sua sponte explicantur.

Pag. 68. vers. 19. quibus *Homerus* abundat (Atque huc
revocanda *Homerica*, & inde aliorum Poetarum *episodia*, qui-
bus per occasionem alicujus vel personae, vel facti, vel rei ap-
pellandae, omnes ejus peristases, seu circumstantiae numeran-
tur, quanquam sint alienae, nec quicquam ad rem faciunt:
qui mos est rudium ingeniorum, & foeminarum in primis,
quae ignorant propria dicere, & transmittere aliena.

Episodiaria
origo, & causa
sunt.

Pag. 69. vers. 17. Hujus, *alq.*, quam *Homerus*, similem *Dan-
tes* fecit vocem, *cric*, ut sonum exprimeret vitri dum frangi-
tur, quae item ut puerilis ridetur.

Pag. 70. vers. penult. proloquuntur (adde quod Librarj
incuri a omisum (itaut, tanquam nomina essent appendices
verborum, verba ipsa praecipue proloqui videantur.

* Pag. 74. vers. 4. putarent (uti *Pervenenses*, ubi primum
Hispanos equites viderunt, eos graecorum numero *Centauros*
credidere; & hispanicas naves putarunt natantes montes, ut
item graeci dixerent *Cycladas*.

Pag. 75. vers. 9. primam in terris *Poesim* natam esse *Buco-
licam* (Sed enim si haec & ratione, & auctoritate severius ex-
pendamus, pro hoc temporum ordine *Heroicam, Drammaticam,
& Bucolicam* natas inveniemus. Nam *Homerus* certe omnibus
Tragicis prior, quia *Poesis heroica una imitatione constat*; nem-
pe narratione rerum gestarum, & relatu orationum, quas fu-
derunt

Poesis He-
roica.

Primum He-
roica.

derunt heroës; atque adeo eadem una imitatione, qua constat *Historia*: ex qua antiqua possessione *Historici* etiamnum usurpant verba, quae *Cicero* appellat prope *Postarum*. At *Tragoedia*, & antiqua *Comoedia*, quae veras introducebant personas, & novae *Comediae* tempore dubio procul praeceunt, constant imitatione duplici, quod solertioris est mentis, nempe narratione rerum gestarum, & quod personas fingit viventes, & praesentes,

quae eas gerunt. *Nova* autem *Comoedia*, & *Bucolica*, quatenus *Pastores* loquentes inducit, constat imitatione triplici, quod est summi ingenij specimen; nam fingit primum res, deinde personas, tertio utraque praesentes & loquentes facit. Unde *Comoedia Nova*, & *Bucolica* sunt novissima *Drammaticae Poëseos* genera: nam quatenus exámetro versu primi *Pastores* suos animi affectus rectè significarunt, concedo *Philologis*, *Bucolicam Heroicâ*, quantum ad numerum, fuisse priorem. Ad hoc & illud accedat, quod si *Tragoediae* initia rudissima, qualia ab *Horatio* in *Arte* narrantur, advertas; conficias inde *Heroicâ* magniloquentiam non ex arte natam, sed ex *heroicae* etiamtum *florentis aetatis* natura; & quae in eo rudia sunt, sunt enim innumera, desinas demirari. Praeterea *Tragoedia*, &

Comoedia versibus *jambis* conceptae sunt, qui versus ad solutam numeris orationem accedit, ita ut *graecis* inter fundendas solutas orationes quam saepissime exciderent: an, quando *graecos* prius versam, deinde *profram* orationem fuisse certo constet, dicendum sit, versum *jambum graecos* *profram* orationem admonuisse? & an inter primos *Tragoediae* ortus, *graeci* *jambis sermones* funderent?

Pag. 76. vers. 3. excidere (Et sic non consilio humano, sed *Divinâ Providentiâ* factum est, ut homines, nondum inventâ *Scripturâ*, majorum traditiones cantu facilius conservarent: quod in nostra *Synopsi italica* emendes velim, ubi omnium ante nos sententiam sequebamur, homines primos cantum ad memoriae facilitatem excogitasse: quod vero sic emendatum constat cum quamplurimis sane aliis, quae ab hominum industria haecenus putabantur inventa, quae *Divinâ Providentiâ*, ut homines ad societatem celebrandam conduceret, rebus ipsis *divinantibus*, per hos utrosque *libb.* demonstravimus esse comparata.

* Pag.

Deinâe *Tragoedia*, tum *Comoedia* antiqua;

Demum *Comoedia Nova*, & *Bucolica*, quatenus *Comediae* novae pars est.

Linguae *Heroicae* demonstratio.

Jambus *tragicus* *heroicus* versus in solutam orationem.

Pag. 76. vers. 4. versus invenere (Ex hac antiquitate inter *Germanos*, qui quam maxime puras suae linguae conservarunt origines; unde voces inter ipsos pleraeque omnes *monosyllabae*, quae porro eadem ferme, qua apud *graecos*, felicitate compositae, *polyssyllabae* fiunt; *Poëtae* vulgo nascuntur; & ut plurimum de ultimo supplicio damnatis concipiunt carmina: an ut pueros fontium exemplis ad virtutem instituant, ad eandem ferme *lyram* accinentes, ad quam primi *Legislatores*, quos dicit *Horatius* in *Arte*, & *Poëta* ab *Agamemnone* domi relictus *Chytemnestrae* pudicitiam custodiebat, ut narrat *Homerus*?

* *Pag. 78. vers. 13. dialectis loquatur* (Atque haec est ratio, cur *Graeciae Civitates* ferme omnes *Homerum* sibi quaeque *Civem* asserant suum: de qua re est apud *Ciceronem* in *Orat. pro Archia* elegantissimus locus.

In exornationem perpetuam

CAP. XII. PART. II.

De *Poëseos* Originè.

Sed ut quae de *Poëseos* *Originè* hoc cap. differimus, gravissime, quantum est, confirmemus, de *Homero*, ejusque utroque *Poëmate* quaedam ad hanc rem plurimum facientia aliquid quanto curatius videamus.

De *Homeri* Aetate.

Quae ut constabulantur universa, ante omnia est *Homeri aetas* definienda. Cumque apud *Graecos* nulla invenitur conscriptio *Poëmatis* *Homeri* vetustior, ut scribit *Josephus* 1. lib. contra *Appionem*; quid nobis superest, nisi ut *Homeri aetatem* *Homero ipso* probemus?

Achilles in *Patrocli* funere edit omnium certaminum genera, quae postea in *ludis Olympiis* jam humanissima *Graecia* spectavit: quin *Graeci* *Heroës* ad *Trojam* in *desultoriis* *curribus* pugnant, & *Proci* apud *Penelopem* *equestri annuli* *ludo* exercentur; quae sunt egregiae dexteritatis specimina: iidem-

C 2

que

Homeri aetate omnia certamina olympica. Currus desultorj. Ludus annuli equester.

Lusus talio-
rum.

ars caelato-
ria.
hortorum de-
liciae, ae-
dium magni-
ficentia.
commercia
externa.

merces exo-
ticae.

ebur, purpu-
ra, thus ara-
bicum, el-
ectrum, byssus,
vestes phry-
giae, variae,
suffibiatae.

cedrus,

cedri fumus.

balnea cali-
da, chori,
cubicula.

psaltatio ef-
foeminata,
pueri delica-
ti.

viri molles.
Ciborum Hi-
storia.

20
que colludunt talis; qui Lusus Graecos Romanosque vel ex-
cultissimos detinebat. Jam ut taceam in aere, auro, argento-
ve caelandi artem, & Alcinoi tum hortorum delicias, tum
Regiarum aedium magnificentiam, quae demus Platoni,
oestro poetico Homerum in idea, sive, ut latini dicunt, genere
quodam descripsisse. Commercia externa certe inter ipsos saltem
graecos non solum terrâ, sed mari quoque celebrata, ut Pe-
nelope doleat, Telemachum errare commerciorum expertem; &
Eurialus phaeax Ulyssi ignoto erroni, excusanti certamen dicat,
eum non esse heroem, qui athleta non sit, sed navis magistrum,
vecturae, viaticorum, & lucri rapacis callidum. Procul dubio
Homeri tempore exoticae merces foris ad graecos importatae,
unde nota Homero ebur, purpura, thus arabicum, quo in Pa-
pho Veneris antrum odorum; electrum, & ex electro gemmata
monilia; byssus arida tunica cepae tenuior; vestes ex phrygio
opere; vestes autem variae in usu phaeacibus: & inter Proco-
rum munera vestis dono danda Penelopi, aureis suffulta fibulis,
quae flexiles porro congruerent, vestis genus, quod hac mollis-
sima aetate vix tandem inventum est: sed & quod in Romano-
rum postremo luxu fuit, cedrus, ex quo ligni genere Priami
currus factus, quo ad Achillem devectus est, quod variae, pul-
chraeque exhibebat figuras: sed & quod neque luxus Romanus
excogitavit, cedri fumus, quo Calypso antrum suffumigabat:
quae omnia certe Homerus oestro intelligere haut potuit. Qua
ratione transmitti apud Circeam delicatissima balnea, & Phoea-
ces balneis calidis foveri, choris psallere, dormire in cubiculis;
& quod Priamus amisso Hectore, aliisque fortibus filiis, quera-
tur, sibi filios nequam esse superstites, tantum optimos Psalto-
res: pueros, qui Proci ministrant, pulchros, flavicomos, perele-
ganter vestitos; & viris aequae ac foeminae comae studium, quod
Paridi, veluti effoeminato Hectore, & Diomedes objiciunt. Et
quamvis Homericis Herois carnibus tantum assis vescantur, (qui
cibus omnium maxime simplex est, utpote ad quem conficien-
dum solo igne opus sit, in quem carnes projiciantur: nam deinde
carnes elixae sunt, ad quod & ignis, & aqua, & lebetes sunt ne-
cessarij: tandem cibi jurulenti excogitati, in quibus praeter haec
omnia, solum quoque est colliquandum) & delicatissimus Heroium
cibus narratur farina cum caseo, & melle comixta; tamen in dua-
bus

bus comparationibus meminit piscationis; & Ulysses fictus erro,
pauper Proco stipem rogans, dicit, Deos Regibus hospitalibus
dare piscosum mare; & nos in his libb. & nott. demonstravimus,
diu gentes summam maris habuisse religionem. Videamus
nunc Homeri tempore, quae Respublicae? In Achillis clypeo
Homerus describit multas pro caede; & oratores rerum causas
dicere in concione: & nos demonstravimus in his libb., poenas
in primis Rebuspublicis, utpote optimatum severissimas esse
dictatas; quod Horatiano iudicio inter Romanos, exemplis
Charondae inter Thurios, Zaleuci inter Locrenses, & Legibus
Draconis, quas Atheniensibus sanguine scripsisse dictus est; &
severitate poenarum praenimia Leg. XII. Tabb. quas Romani a
prioribus gentibus accepere, graviter demonstravimus: & serae
libertatis esse, deprecari apud Populum vel mites poenas.
Nam quod Deus per occisi Abelis occasionem, pro occiso ho-
mine multas sanciat, id dandum hominum raritati in ipsis
Mundi primordiis: & quod Grotius in Nott. ad libb. de jur. bell.
& pac. quamplurimarum gentium barbararum leges numeret,
quae edicunt pro caedibus multas; id temporum crudelitati, &
avaritiae tribuendum: cum enim nuper crudelissimis bellis
Europam inundassent, & pecuniam summe admirarentur, non
poenis, sed multis a pravis facinoribus erant sane deterrendi.
Tandem Ulysses narratur de caprisco, ad quem se attinuerat,
ne a Scylla voraretur, dum navim Scylla revomebat, in eam
ita lassum desiluisse, ut Judex, qui multorum litigantium
causas judicavit, a foro surgit ad prandium: quod est argu-
mentum fati adultae kalumniae, & jamdiu antiqui moris
exuti.
Maxime autem adversantes de Homeri aetate sententiae
sunt, una opinantium, eum vixisse belli Trojani tempore,
nempe ad sexaginta annos, postquam Theseus Athenas funda-
vit: altera opinantium, eum quadringentis sexaginta post
Trojanum bellum annis vixisse, nempe, regnante inter Roma-
nos Numa. Igitur eo graecorum cultu, humanitate, laxu, deli-
ciis, fraudibus, libertate, pro meo merito jure in posteriorem
sententiam concedo, utpote Homero ipso demonstratam, ut
neque pro hac posteriori sententia Homerus Aegyptum adire po-
tuerit; cum etiam sic vixerit ante Psammeticum, quo tem-
pore

piscatioe

multae pro
caedibus

cur in Mun-
di primor-
diis?
cur inter po-
steriores bar-
baros?

Lignum mul-
titudine.

Aetas Home-
ri demon-
strata.

22
pore Aegyptus exteris omnibus occlusa erat:

Scriptura
vulgaris non-
dum Homeri
aetate.

Traditiones
poëticae ante
& post Homeri
corruptae.

Ex hac dissertatione duo magni momenti Corollaria confeceris; I. Scripturam vulgarem inter graecos nondum vi, vii. Olympiade repertam esse: nam in *toto Homero* semel *literarum* fit mentio, nempe quas *Prætus Bellerophonti* exitiales focero scribit, quas per *Phœacæ* scriptas diserte narrat, per *signa*, seu *characteribus Heroicis* exaratas II. Traditiones poëticas, five fabulas ad *Homerum* tot seculorum excursu multum corruptas pervenisse, & post *Homerum* etiam esse depravatas; cum neque ipse *Homerus* literis vulgaribus sua Poëmata commissa reliquerit, sed per cantus memoriâ conservata, diu post scripturæ vulgari mandata sint, ut *Josephus loc. sup.* testatur.

Homeri tempore Graecos externarum gentium imperitos.

AT enim *Homerus* saepe *Oceanum, Deorum Parentem* appellat; & ubi *Achilles* se ex *Thetide* marina Dea natum, praestantiori jactat origine, quam *Pelegonis* ex *Axio* flumine orti, dicit ab *Oceano flumina, fontes, profundos puteos originem ducere*: & narrat *Ulysem* in Aegypto cum *Proteo* marino Numine luctasse, qui in omnium rerum formas convertebatur: quibus locis, *Aquam, rerum omnium Principium ab Aegyptiis didicisse* satis aperte probare videtur. Item narrat, *Thoni uxorem Aegyptiam Helenae Nepente donasse*: narrat, a *Creta* in Aegyptum iter esse, flante borea, quinque dierum, & inde *Ulysem ad Aegyptios delatum*: narrat postremo *Thebas* centum portarum celebrem *Aegypti urbem*; quae omnia confirmant, Aegyptum *Homero* cognitam. Quin his ego addo; *Homerum* memorare *Phoenices*, a quorum Rege narrat *muneribus ornatam Helenam*: memorare *Ethiopiam*, & ubi *Thetis Achilli* dicit, Deos eo epulatum ivisse viginti dies, & ubi *Aethiopes* in *Orientales, & Occidentales* partitur: in *Menelai, & Ulyssis erroribus* memorare etiam *Lybiam*.

Sed quanti haec! cum idem *Homerus* narret, *Mercurium ad Ogygiam Calypsus Insulam; in phoenicio mari sitam difficultatum habuisse iter*, quod litora vicina nulla essent, ubi in Templis Djs sacra fierent? tam longe graecis Phoenicij maris Insula, ut nunc nobis *America*, videbatur! quod si Phoeniciam
Ho-

Homero igno-
ta Phoenicia.

Homeri aetate graeci commearent, quae *Homeri* frons narrantis, eo Deos, & quidem alatos difficillimum habere iter? At *Homerus* fidem ab Auditoribus promeret, cum *Alcinous* dicat *Ulyssi, se ei navem daturum*, qua in patriam reducatur, vel si opus sit, *Euboeam* usque vecturam; quam, inquit, qui viderunt, dicunt quam longissime sitam. Ex qua *Alcinoui* confessione longissima Graecorum navigatio *Homeri* tempore erat a *Phoecia*, sive *Corcyra Euboeam usque*: quod iter Graeciam universam a mari describit; & tamen *Phoecæ* dicit rei nauticae peritissimos, qui sine gubernaculo navigent.

Ex quo loco bellissime demonstratur *Homerus* fuisse ex Graeciae parte magis occidua: cumque inter alias fatis multas graecae Civitates *Samj* apud *Ciceronem* in orat. pro *Archia* eum civem vindicent suum, & *Samus* in magis occidua Graeciae parte sit posita; *Homerus* est *Samiis* adjudicandus. Atque inde est, quod vicini *Ulyssis* potissimum, non *Menelai*, non *Diomedis* errores narret: & proximae *Siciliae, Italiae, Phoeciae* historici *Odyseam* exornet: neque Graecos appellet *Argivos*, vel *Pelasgos* nomina remotiorum graecarum gentium propria, sed *Achivos*, quod nomen postea proximis Achaeis permansit. Conjecturam adprobat mirum gentis acumen, ex qua *Pythagoras, Italicae, & Graecanicae Philosophiae* sublimioris magnum incrementum. Praeclara *Samiorum* gloria, ab se duo maxima graecae Sapientiae decora produisse!

Sed ad rem, neque *Aegyptum*, neque adeo *Italiam* graecis *Homeri* tempore cognitae, duo ejusdem loci indubitanter demonstrant: de *Aegypto* ille, ubi, dum *Menelaus* narrat *Telemachum*, se diu in *Aegypti Pharo* detentum, describit eam *Insulam tam longe a continenti sitam, quantum exonerata navis secundo vento perpetuum diem navigaret*. Sed enim *Pharus* tam prope continenter adjacent, ut interjectis molibus *Alexandriae* portum, qualem *Jul. Caes.* describit, effecerit: alter locus est de *Italia, Circaei*, quam urbem *Insulam Homerus* facit, cum ea in continenti sita esset. Si igitur *Homeri* tempore Graeci in *Aegyptum, Italiamque* commearent, *Homerus* satis improbe mentiri videretur, & omnem fidem suis Poëmatibus abrogaret.

Quid igitur statuendum? *Homeri* tempore Graecos externarum gentium adhuc fuisse imperitos; & *Phoenices* omne
Quid

Homero igno-
ta Samus
demonstratur.

Homero igno-
ta Aegyptus,

ignota Italia.

internum mare lucris causa percurrere, ut pluribus in locis ipse *Homerus* testatur in *Odyssea*, & ad maritimas graecas urbes merces, quas supra diximus, exoticas, ut in *Eumaei* urbem *electrum*, & ex *electro* gemmata monilia, aliasque quas ipse *nugas* appellat, & cum iis externarum nationum quoque notitias importare.

Ex dictis Corollarium maximi momenti eruas licet: quod si ante *Homerum* Coloniae in Italiam deductae sunt, ut ab trecentis ante annis deductas esse probavimus, hac *Part. Poster. Cap. XIII. Coroll. ult.*; & Italia *Homeri* tempore graecis ignota; eas alius generis colonias fuisse necesse est, quam quas in terras victas victores deducunt, quae cum gente principe civitatem communicant: de quibus differemus in *Noct. ad Cap. XVII.* ubi enumerantur ex *Tanai*, & *Sesostride*, quales explicavimus, *Consectanea*.

de primis Colonis.

De Primarum Vocum Alienatione.

AT enim Fabulae multo ante *Homeri* tempora inventae tradunt, ab *Hesperia* *Herculem* aurea reportasse poma, & *Caci* boves abegisse; & priorem *Hercule* *Atlantem* in *Mauritania* humeris sustinere Coelum, in quo labore *Hercules* *Atlanti* successit; *Perseum* in *Aethiopia* *Andromedam* liberasse; *Argonantarum* expeditionem in *Pontum*, & *Bacchi* ab *Indis* reportatas victorias; atque eodem *Thebarum* nomine, & celeberrima *Aegypti*, & antiquissima Urbs in *Boeotia* appellatae.

Haec, Antiquitatis haecenus obscurissimis rebus ingentem lucem ex nostris Principiis allaturum spero, si haec duo vera, quae jam demonstravimus, concedantur. I. *Homerum* ad quingentos annos post seculum Heroicum floruisse (*seculum Heroicum*, quod *Chronologi* designant, accipio: nam quod nos definimus, ad *Homerum* usque perdurat;) II. *Homeri* aetate nondum vulgarem scripturam inventam. Quibus datis, de his Fabulis graecorum, nisi gravius, idem certe est judicandum, quod de nostrarum Civitatum Antiquitatibus, quae a barbaris per multa rudia literarum secula ad nos pervenerunt; quas vulgus omnino credit, acrioris autem iudicij homines aut prorsus falsas, aut veras magna ex parte falsis commixtas iudicant.

Ejus

Ejus effecti praecipuam causam conjicio, vocum primarum alienationem ab ipsarum significatione nativa; temporum successu necessario factam; de qua ut differamus, haec duo in antecessum sunt statuenda: I. De antiquo Terrarum Orbe univervo profanas notitias nobis non alia via, quam per Graecos traditas esse. II. Principio voces inter Graecos brevi contentos orbe natas, deinde prolatione gentis prolatas esse: hinc sequentia tanquam consectanea enarrantur.

Philologiae Axiomata.

I. *Oceanus* principio quodvis oculis interminatum mare significavit; ut *Homerus* praeter locos alios utriusque Poematis, *Vulcani* Insulam dicit *Oceano circumfusam*. Quare non est necesse, ut de *Oceano* extra Columnas accipiatur *Neptunus*, qui perpetuo adjuncto ab *Homero* appellatur *νοταριαν*, terras complectens; cum de quaque Insula principio dictum acciperetur: neque de *Oceano* glaciali intelligendum, quum *Homerus* dicit, *celestem Curram nunquam in Oceanum occidere*; cum cuivis altum mare totam noctem naviganti ejus planetae phenomenon innotescat; deinde, penetratis *Herculis* Columnis, Mare, quod Universam ambit terram, *Oceanus* dicitur est.

Primus graecis Oceanus.

II. *Olympus* certe *Homeri* tempore, *Deorum* sedes, ipse montis vertex putatus; a quo modo *bacchatus*, modo *nivosus*, nempe in pendicibus, modo *supra nubes, pluvias, nives ventosque, semper serenus, & circumfulgens* in iugo, per quod dispositae *Deorum* Sedes narrantur; deinde graecorum mentibus in immensum expatiantibus, *Olympus* Caelum omnia complectens sydera dicitur mansit.

primus Olympus.

III. Ad hoc utrumque exemplum illa fuisse necesse est, *Hesperiam* principio dictam graecis occiduam Graeciae plagam, ubi ipsis stella *Hesperus* occidere videretur; deinde retenta iisdem Italia, ob situs similitudinem *Hesperiam* graecis *Italiam* fuisse; quae prae occidua graeciae particula, *Hesperia magna* dicta *Pietis* mansit: tandem cognitam *Hispaniam*, ultimam ab occidua plaga terrarum, *Hesperiam* dictam mansisse: qua ratione verisimile illud fit, *Herculem* ab *Hesperia*, nempe aliqua occidua graeciae parte a *Caco* abegisse boves, & aurea poma reportasse.

Hesperia prima.

Hesperia secunda.

Hesperia tertia.

Primus Atlas.

IV. Sic *Atlas* Graecis fuerit principio quivis altissimus mons, qui aliquem ipsis terrae orbem terminaret: nam qua ra-

D

tio

primae Herculis Columnae.

tione illa Mundani systematis tam rudis apud Homerum opinio nasci potuit, Atlantem sustinere columnas, quae caelum terrasque complecterentur, nisi inter rudissimos homines, qui in altissimorum montium convallibus agerent; & montibus, quibus conclusi essent, tanquam pueri Universum terminari putarent? Deinde ad ultimos ab occidua Orbis terrarum plagam montes ex eadem rationis similitudine ea vox translata est; & ab eadem parte Abylas, & Calpe inde Herculis Columnae appellatae, qui Atlanti in Caeli onere sustentando successit.

Prima Aethiopia, seu Prima Aethiopia.

V. Sic Aethiopiam, seu Mauritaniam principio fuisse Peloponnesum, dicendum est; namque in hoc lib. diximus, ad Herodotum pervenisse traditionem, principio Aethiopes albos, pulchrosque fuisse: deinde ob situm similitudinem, Aethiopiam, quam nunc sentimus, dictam mansisse: & ita fit verisimile, Perseum, graecum certe Heroem in Aethiopia praecleara quae narrantur edidisse facinora: an Peloponnesus ab hac ultima antiquitate etiamnum appellata Morea?

Prima Europa, seu Prima Asia.

VI. Eadem ratione Graecia prima Europa; quam Jupiter in Taurum conversus ex Asia per mare rapuit; & Jonia graecis prima Asia fuerit oportet: sed in omnem Orientem plagam Asiae vocabulo postea propagato, Jonia dicta Asia minor mansit, & nomen Asiae majoris exolevit: ad illud e converso instar, quo prima Hesperia fuit occidua Graeciae pars; deinde in ampliorem occidentem plagam, nempe Italiam eo prolato vocabulo, Italia dicta Hesperia magna est, & parvae Hesperiae vox exolevit.

Hesperia parva, seu primi Indii.

VII. Ex hoc genere verisimile fit, Bacchum graecum certe Heroem ad Indos penetrasse, & inde rediisse victorem, nempe in ultimam Graeciae partem Orientalem versus meridiem, qua similitudine postea India cognita est appellata.

Primi Colchidi.

IX. Sic Colchorum non illa penitissima Maris Euxini regio, quam dominatus postea Mitridates, sed aliquam graecis proximam ejus Maris oram, a qua fortasse Ponti nomen accepit; atque in eam Argonautae suam expeditionem fecisse; in quibus ipse Orpheus numeratur, nempe graeci de ferino victu recens ad humanitatem redacti, & Hercules, nempe Heroes, qui primi Civitates fundarunt: certe Aeeta Medae pater ex Chalcide Euboeae urbe in hac ipsa Fabula memoratur.

IX. Sic

IX. Sic ex similitudine item aliqua Thebarum in Boeotia a Graecis Aegyptias dictas esse necesse est, quae alio nomine ab Aegyptiis appellarentur: cum etiamnum in Hungaria eadem urbes alio nomine ab Hungaris, alio a Germanis, alio a Turcis, alio latine, graeceve appellentur.

Prima graecis Thebae.

X. Sic sedantur illa, quae Homericos torquent Interpretes: Achillaei currus equos ex Zephyro natos ex ultima Hispania venisse, quod Homerus dicat genitos juxta fluentem Oceanum: nam non ultra est, ut Oceanus aetate Homeri accipiatur ultra Columnas; & commode de prima Hiberia eos equos deductos esse dici deinceps potest: quin Aeneas in Oratione ad Achillem narrat, Boream Erichthonj equas fecisse gravidas.

Primi Equi Zephyri pulchri.

XI. Sic Lothophagos fuisse Homeri alios propiores, qui lotho vesterentur: & sic verum, quod Homerus narrat, Ulyssem Mala ad Lothophagos novem dierum navigatione pervenisse: qui locus, cum de Lothophagis ultra Herculis columnas, qui sic mansere dicti, acciperetur, iter vigintiduim, & quingentum milliariorum spacio descriptum, novem dierum navigatione peractum Eratosthenes in Homero notavit.

Primi Lothophagi.

XII. Sic Lestrigonas fuisse Homeri aetate, qui ex cognitio graeciae gentibus, non ex toto terrarum Orbe longissimos dies, brevissimas noctes haberent; qui Homeri locus Aratum induxit, ut eos sub Capite Draconis collocaret: sed postea nomen mansit genti, quam in Sicilia Thucydides, graecorum historicorum veracissimus agnoscit; unde Homerus mendacj, & Aratus erroris notati.

Primi Lestrigones.

XIII. Sic Dodonaeum oraculum ab Homero inter Thesprotos ponitur; deinde a Graecis ex caeremoniarum similitudine aliqua in Thebis Aegyptiis aliud celebre dictum est.

Primum oraculum Dodonaeum.

XIV. Sic quoque rem comparatam esse necesse est, Cimmerios dictos, qui in septentrionali litore siti, a Graecis non viderentur, & ita in imis terrarum agere crediti: deinde Inferni maris accolae prope Cumas ex vocis similitudine Cimmerj ab Homero appellati: nam probabile omnino non est, Ulyssem a Circe ad Cimmerios, qui nunc dicuntur, navigasse, ut viseret Inferna loca; & uno die ad Circem rediisse; nam sine ulla magica Circis arte ab Homero rediisse narratur. Quas omnes locorum similitudines non est necesse graecos ipsos observasse, cum

Primi Cimmerj.

D 2 veri-

verisimile; immo necessarium fuerit; *Phoenices* narraſſe
graecis.

Homerus Graecarum Traditionum Historicus.

EX haecenus differatis conficitur, *Homerum in suis Fabu-*
larum argumentis verum fuisse Historicum; & ob hanc
primarum vocum alienationem falsum haecenus visum esse.
Nam, ut de *Iliade* prius dicamus, necesse est *Paridem* fuisse
hospitem, qualis principio latinis fuit *hostis*, hoc est externus,
qui jus haberet perpetuo de externis rapere, ut in *his libb.*
diximus, & in *Nott.* gravius *infra de Primarum Gentium*
Inhospitalitate demonstrabimus; & *Paridem* characterem
fuisse Trojanorum, qui de Graecis plagis foeminas raperent,
quarum *Helenam* fecere characterem. Temporis progressu na-
tivâ *hospitis* significatione ad alienam translata, *Paris hospes*
hospitio ab Argivis Regibus receptus, jure hospiti violato pu-
ratus est *Helenam* rapuisse. *Bellum autem Graeciae naturâ foe-*
deratum fuit; quo plures populi graeci, de quibus Trojani
foeminas rapuerant, quisque junctis armis suam injuriam ulti
sunt; haut aliter ac *Sabini* ob suas foeminas raptas *sociali*
contra Romanos bellum gessere. Sed *Achivorum* appellatione
postea ad graecos universos prolata, bellum ex hominum insti-
tutione foederatum habitum est, quo omnes graeciae populi
alienam injuriam ulti essent: & ita *error nominis* postea matu-
re admonuit graecos foedera, quae satis sero aliae gentes intel-
lexerunt: & sero intellexisse ipsa forma optimatum reip. pro-
bat, cujus propria nota est, tueri sua; quam formam Heroicis
temporibus late regnasse in *his libb.* firmavimus; ut de *Hispa-*
nia prae ceteris dictum sit, eam, *postquam per partes victa est,*
suas vires intellexisse. At enim, cum postea graeci populi pro-
priis vocabulis distincti sunt, *Achivorum* commune nomen in
ceteris est obscuratum: solis vero *Achaeis* mansit & nomen & res,
ut essent Civitates aeterno foedere in unum systema compo-
sita; ex quo genere *Helvetiorum* prius, deinde *Hollandensium*
Civitates sunt inter se foederatae. Praeterea cum jus belli pri-
mitus tantum esset apud Heroës, ut late in *his libb.* disservi-
mus, ubi de *Jure Quiritum publico* agimus, & *Heroës* princi-
pio

Iliadis My-
thologia hi-
storica.
Hospes pri-
mus.

Hospes se-
cundus.

Prima Foe-
dera naturâ
orta.

Achivi primi

Foedera sero
ab aliis genti-
bus intelle-
cta.

Achivi secun-
di.

pio *Reges* omnes appellarentur, ut in *his libb.* & latius *nott.*
probat; ex tot Regum injuriis unam fecere: cumque ex prio-
rum Poëtarum errore graecos omnes ad unius Regiae domus
injuriam ulciscendam foederatos Poëtae posteriores accepissent;
eam injuriam *Regiae Domui omnium graecarum splendidissi-*
mae, nempe *Argivorum* attribuere; & ex ea *Helenam* a *Paride*
raptam suis traditionibus ad posteros transmissere. Postremo *Prima bello*
novem priores anni, quibus id bellum sine indictione gestum *Latrocinia.*
est; (nam decimo post anno foedus belli causâ inter graecos,
trojanosque idum narratur;) diserte probat omne anteaetum
tempus, quo prima bella in terris perpetua in *his libb.* proba-
vimus, quae proprie dicuntur *latrocinia*, fuisse: unde latinis ad *primi Latro-*
nes.
Plautum usque mansit, ut *latrones* milites dicerentur.

Ex hac eadem vocum primarum alienatione verum ha-
ecenus latuit alterius *Homeri Argumenti*, de *Ulyssis erroribus.* *Odyssae*
Nam quid est, post *Trojanum bellum* tam frequentes Heroüm *Mythologia*
mari errores, *Ulyssis*, *Menelai*, *Diomedis*, *Aeneae*, aliorumque *Historica.*
in ignotas terras, gentes, urbesque; cum Heroës iis longe prio-
res, *Hercules* in ultimam Hispaniam, *Perseus* in longe mari
difficam Aethiopiam, *Bacchus* in remotissimos Indos, terrestria
itinerata, certa & explorata tenuissent? Celebre *Erronum*, & *Ho-*
spitiorum argumentum fecerant ab primis suis Originibus er-
rones prius *mediterranei*; deinde *transmarini*, qui in *Hospitia*, *primi erro-*
sive *Asyla* ubique locorum recepti sunt, ex quibus *Clientelae*, *nes: Prima*
deinde ortae: postea *transmarinorum erronum* ad eos, qui *hospitia, asy-*
la.
tempestatum errant, & *hospitiorum* ad *externas amicitias* pro-
latis vocabulis, vulgo factum, ut Heroës mari errantes ubique
gentium Hospitio recepti, donisque aucti summa humanitate
apud *Homerum* dimittantur, praeterquam apud *inhospitales*
Cyclopes: cum, ut demus maxime, Graecos publica amicitiae
foedera, ac proinde privata quoque hospitia mature intellexis-
se; tamen aliae gentes ferme omnes, vel ipsi *Aegyptj* diu post
bellum Trojanum, immo ipsius *Homeri* aetate durarunt *inbo-*
spitales: quod aliud sit argumentum, *Homeri* aetate *Graecis*
externas gentes ignotas. Haec ipsa una; neque alia sane ratio *Procorum, &*
probabilem *Procorum* fabulam facere omnino debet. Nam quæ *Penelopes*
in hominum mentem venire potuit, Procere Ithacae, aliosque *Mythologia.*
tanto numero *Ulyssis* Regiam occupasse, & per ludos ac lusus,
ganeam-

ganeamque ejus substantiam omnem absumere; invitamque Penelopem cum aliquo ipsorum adigere ad nuptias voluisse? Necessè omnino est, Procos fuisse earum Civitatum Clientes, qui de Regum substantia victitabant, in Regum Ordinem irrupisse, unde Reges dicti; & Regum quoque voluisse sibi communicari connubia, ut plebej Rom. postea tentarunt, & tenuerunt: Penelopem autem characterem esse Foeminarum ex Regum Ordine, sive patricias, quae Regum, sive Patrum Ordini custodiunt connubia: & bella civilia inde orta, quibus Clientes sive plebej ab Ulyse & Telemacho, sive Patribus victi sunt. For-

Ulyssis, & Iri
Mythologia.

Panis My-
thologia.

san similem historiam significavit Ulyssis cum Iro paupere pugna, ubi Irus ab Ulyse afflictus jacuit, nempe turbas agrarias, in quibus plebej, pauperes victi sunt. Per eum fortasse Orbem alicubi Heroium connubia plebibus communicata sunt; & Penelopes peperisse Pana ficta est; nempe peperisse filios ex divina, qua se ortos putabant heroës, & fera natura, ex qua plebej ab heroibus habebantur, ad ipsissimum illud instar, quo Patres adversus Canulejum Trib. pl., qui primus patrum connubia tentavit, Liv. xv. dicunt: *Auspicioꝝ discrimine sublato, ferarum ritu promiscua connubia haberi, ut qui natus sit, ignoret, cujus sit sanguinis, quorum sacrorum dimidium patrum sit, dimidium plebis, nec secum quidem ipse concors*: de quibus monstris, neque de iis, quae nunc sentimus, intelligenda omnino est Lex Rom. ut *monstris partus in profluentam projicerentur*: nam leges de iis, quae ut plurimum, non quae raro eveniunt, conceptae sunt; & nihil tam rarum, quam monstra at monstra fuere filij patricij sine patre: unde proprie locutus Pamphilus, qui suspicans Philumenam non rite praegnantem, dicit, *aliquid monstri alere*: ex qua Heroica vetustate filij spurj, seu sine patre nati in Rom. LL. monstra mansere dicta, ut in uno ex juris Responsis Cl. V. Dominicus, Nicolai, acerrimi ingenj J.C. mihi amaro desiderio excolendi F. Caravita, egregius causarum Patronus ex Ant. Fabr. in Jurisprud. Papinian. observavit.

Poematum
Homeri Sy-
stema Histo-
ricum.

Igitur Homerus ignoratione originum, quam fecerat primarum vocum alienatio, haec duo argumenta perturbate exposuit; quae ordine enarrata, Universam Historiam Temporis Obscuri manifesto describunt: qua nempe narrantur Errones mediterranei, Asyla, Clientelae primâ agrariâ fundatae, plebes turbis

agra-

agrariis coortae; & Regum, seu Patrum Ordo primùm in terris natus, atque adeo Regna Heroica, sive Respp. Optimatum constitutae. Deinde inter prima Regna Heroica ultro citroque rapinae; tum justa, sive solenniter indicta bella, & per externorum bellorum occasiones, nominis, seu gentis, seu linguae cognatione foedera amicitiae causâ intellecta. Postremo bella Civilia de Connubiis, Imperiisque communicandis inter plebes, & patres orta, & plebes victae; hinc plebej, ut iras victorum effugerent, maris fortunae commissi; & errone transmarini, unde transmarinae Coloniae.

Homerus

Ex nostra Poeseos Origine suis Auditoribus verisimilis

Cum igitur Poetae Heroës, in quibus & ipsum Homerum censeo, fuerint Rerum tempore obscuro gestarum Historici, ut nos contra tria Varronis tempora differimus; res vulgo probabiles narrare debebant, nempe Auditorum opinionibus aptas, ut fidem promerentur. Pro Origine Poeseos, quam nuper reteximus, nec sane aliter Homerus omnia suae aetati convenientia narrat, quae frictim enumerabimus.

Et principio illa ingentia Heroium corpora, ingentesque vires, & enormis Polyphemi moles, qui antiquiores Heroës exhibet quam bellorum, probantur Homeri Auditoribus, Gigantum traditione apud ipsos perdurante. Ex qua etiam Gigantum Historia profluxit Religio illa, quo Dj, Deaque Heroibus homericis modo palam, modo sub fictis, sive notis sive ignotis personis adsunt: qua religione, tanquam machinâ perpetuâ utitur Poeta, ut suas Fabulas sustineat, vel exsolvat: quod primi hominum, qui gentes fundarunt, fulmine primum audito, tanta religione falsa percussi, ut vicio affectâ phantasiâ, omnia, quae viderent, audirent, memorarent, Deos sibi videre crediderunt: deinde, ea vi phantasiae elanguente, alii sibi videre Deos visi sunt, alii non item. Deos autem adhuc potentia aestimabant: unde in Homero passim Jupiter Deorum Rex habitus, quod omnes viribus praestet, & praecipue in Fabula de Jovis Catheza: quare facile persuasum Homericæ aetatis vulgo, Diomedem Minervae Deae potentioris ope adjutum, Martem, ac Venerem pulne-

Heroium gigan-
tanea corpora,
& vires.

Impossibilis
Deorum Re-
ligio Homeri
auditoribus
credibilis.

Dj potentia
aestimati.

vulnerasse; quae in contentione Deorum, ipsa Martem saxo fe-
 rit, Venerem spoliat: & Achilles non veretur cum Apolline ipso
 pugnare, si aequas cum eo vires haberet. Ex qua religione jus
 illud Heroicum aequum putatum, quo inter viribus inaequales
 nullam juris aequi putat communionem Achilles, qui Hecitori
 secum ad pacta venire volenti respondit; inter hominem, &
 leonem pacta non iniri; neque lupos, & agnos concordem gere-
 ve animum: quae iusti opinio congruebat primis Rebuspp. quas
 demonstravimus esse Optimatum, in quibus plebej, quia in-
 firmi, & Heroës, quia fortes nullam juris aequi communionem
 habebant: quod ad Leg. usq. XII. Tabb. inter Romanos servatum,
 ut in fine hujus Operis dictum est.

Ad haec, homines Homeri aetate ex fera exlegum origine
 multum adhuc silvestres ex suo ingenio ingenia Deorum specta-
 bant: quare ils persuasa illa, quibus Dj ultro citroque se inces-
 sunt, convicia; ut in Contentione, Mars Minervam muscam cani-
 nam vocet: quid enim dedecere putarent Deos, cum Agame-
 mnon, & Achilles, ille Regum, hic Heroùm maximus alius alium
 canem convicietur; quas dicti inclementia, graecâ humanitate
 excultâ, vilissimos vix servos decebat, ut apud Comicos videre
 est: & probata quoque illa, in Deorum Pugna, quod Minerva
 saxo Martem ferit, (quod in Homero telum Heroicum est) pul-
 sat Venerem spoliatque, & colaphum impingit Dianae. Ex qua

ipsa adhuc cruda originis feritate admirationi est Homeri Au-
 ditoribus illa Heroùm ferocia, quae in hac mansuetudine sil-
 vestrium & barbarorum hominum diceretur; qua Achilles, ut
 similia praeteream, uno verbo, quod Priamo prae nimia He-
 ctoris ab eo caesi charitate excidit imprudenti, tantam commo-
 vetur ad iram, ut Regem nuper felicissimam, nunc maxime
 miserum, solum ad se profectum, una ipsius fide fretum, suppli-
 cem, hospitio receptum, senem, intra suum tentorium obrun-
 care minetur: & vel defunctus regiae puellae Troadis ad suum
 sepulchrum jugulatae sanguine suos Manes adhuc ob Cbrysei-
 dem sibi ereptam iratos placari velit. Atque huic truci mori,
 qui adhuc Homeri aetate placebat, danda sunt illa ab eo descri-
 pta cruenta proelia, internecina certamina, & tot, tantae, ac
 tam variae miris miserisque modis saevissimae descriptae cae-
 des; ut hic truculentus ipsius stylus sit, in Iliade potissimum,
 Home-

Cur jus ini-
 quum, aequum
 putatum Ho-
 meri tempo-
 re?

Unde He-
 roum Deo-
 rumque apud
 Homerum
 rusticitas?

& insignis
 Heroùm fe-
 rocia?

& styli Ho-
 merici tru-
 lentia?

Homeri sublimitas aestimata: quos feros graecorum mores Ho-
 meri aetate duo illa graviter confirmant; alterum, quod non-
 dum ille humanior mos gentium receptus Graecis, humani Jus gentium
 hostes: quin passim legas, homericos Heroës hostibus minitari, adhuc Home-
 se eos victos caesosque aut corvis, aut canibus vorandos daturus: ri aetate
 inhumana.
 unde gravis illa apud Patroclum caesum pugna; tantique fuit
 Priamo Hectorem occisum ab Achille redimere! alterum, quod
 venenandi sagittas mos inhumanissimus ab iisdem nondum
 exutus, ut Ulysses in Ephiram eat, ubi venena inveniat, quibus
 sagittas inficiat.

Quid autem, quod cum Heroës, tum Dj quum maxime Cur Heroës
 commoti sunt, alterius levi oratione, unove dicto sedantur, & Homericis, aut
 contrarium induunt animum, nisi sint tanquam pueri, qui in- kvi senten-
 tiam?
 firmas gerunt mentes, & leviori, quam foeminae, sunt senten-
 tia? contra autem Achilles nulla ratione diu induci potest, ut aut summe
 iram leniat, & graecis ad naves de summa rerum periclitanti- difficiles?
 bus fatale ferat auxilium, quae summa difficultas nunc proprie
 diceretur rusticorum? Ex quo genere & illud est, quod ipsius
 Heroës dum sedatissimo animo, sive adeo aliis affectibus maxi- infirmi ani-
 me perturbato, de aliis rebus aut loquuntur, aut agunt, si for- mis.
 te quid triste iis in mentem veniat, statim amarissimos effundun-
 tur in luctus: contra summo afflictu dolore ac luctu, ut Ulysses
 Alcino dicit, dum comedunt, & bibunt, praeteritas aerumnas
 obliviscuntur: quod utrunque brevissimarum mentium est. & breves
 Cui vicio dandus ille quoque mos est, quo Homericis Heroës mentibus.
 cum suis ipsorum animis, tanquam essent alieni, sermones insti-
 tuunt; in quo plurimus est Ulysses, dum erro perfert aerum- aut tardio-
 nas: de rebus, quas quis solertior paullo necessarias arbitratur, res?
 deliberationes habent; quod illorum mentes satis tardas
 arguit.

Atque ex hac ingeniorum Homeri tempore adhuc insigni Lucutiones
 ruditate locutiones illae erant; intellexit sacrum robur Anti- homericae ex-
 noi, allocuta est vis sacra Telemachi, tanquam mens aliena- mentium bre-
 res esset, & ipsis incognita: mentes, animi pro mente, animo, vitate & ru-
 quia rudibus hominibus quaelibet cogitatio una mens, quae- ditate.
 libet electio unus animus; atque adeo intellectus, plurium men-
 tium, voluntas, plurium animorum complexio videbatur. In-
 didem illa, pectora, ora, pro pectore, ore; quia semper aliud, pe-
 E. sus

Quis alia sentiens, semper aliud, os alio vultu putabant: & prudentiae, fortitudines, nondum gnari ex pluribus actibus unum virtutis habitum intelligere: memorare lecti, mensae, pugnae, pro cogitare; quod adhuc memoriâ, & phantasiâ ferme toti pollebant: & pectore cogitare, corde sapere, quia nihil fere, nisi perturbati intelligerent, sentirentve: & Comparationes, in quibus praeter cetera est *Homerus* incomparabilis, a brutis animalibus ferme omnes desumptae; quod *Scaliger* Poëtae vicio injurius vertit, gentium graecarum ingenia adhuc rustica fati probant.

Aniles ineptiae Homeri, ejus aetati probatae.
Haec hominum *Homeri* aetate fati adhuc rudis natura aniles ineptias, quae nunc videntur, in *Odysea* maxime, facile veras putabat, eadem illâ *Heroïum summa credulitate*, qua ignotorum narrationibus admirandis, statim fidem temere adhibebant, ut illis *Ulyssis erronis quocumque gentium appellentis*: & tam rudium hominum aetate *Homerus maximus floruit Poëtarum*; quia pro nostra *resecta Poëseos Origine*, iccirco fuit maximus Poëtarum, quia aetate floruit tam rudium hominum, nempe qua Graeci plurimum sensu, phantasia, memoria, ingenio, parum ratione, & judicio praestarent; itaut, nisi ita saepe dormitaret, nunquam bonus fuisset *Homerus*.

De veterum Sapientia ex Fabulis eruenda.

Cur philosophiam vulgus celatum?
Non igitur ultra est opus, ut suam *Poëtarum Principi* adstruant dignitatem, *Eruditi* altissimae Sapientiae sententias in vitas coactasque *Homeri* ineptiis obtrudant. Nam Philosophi, quorum Princeps *Pythagoras*, cum de divinis rebus longe aliter, ac caecum gentium vulgus, sentirent; ac proinde grave subirent periculum, ne si sua Placita de Divina Philosophia palam fierent, tanquam *Athei*, ut *Socrati* accidit, & violatarum religionum rei insimularentur; sedulo suam vulgus celabant Sapientiam; & altissima ejus arcana ipsi sibi secreto tradebant; adeoque tantum civilis vitae officia docebant foris: unde illa est celebris *disciplinarum Diviso*, qua aliae acroamaticae, sive *acusmaticae*, hoc est, quae auditu discipulis, qui philosophiae sacris initiati erant, tradebantur; unde manfit illud audire philosophos, pro dare operam philosophiae; aliae

exo-

exotericæ, sive cyclicæ, quae in vulgus, tanquam profanum per circulos emittebantur. Hinc *Pythagoras* plurimus in exploratione eorum, qui eum sectari volebant: quod primum perpe- Ratio silenti Pythagorici.
tuo quinquenni eorum silentio faciebat; postea a suis jam eruditiss Auditoribus eos institui ad Philosophiam curabat; tandem qui se ipsum differentem audirent dignos spectatos ad suum interius auditorium admittebat. Cumque *Pythagorae* aetate vulgaris scriptura nondum etiam reperta esset, ut ex *Philone* supra demonstravimus, suam Philosophiam aut characteribus her- Unde Pythagorica Symbola?
roicis, seu symbolis, aut carmine gryphis, & aenigmatibus referto, quod aureum ejus affeculae dixere, continebat: ut *Philolaus*, qui primus libros *Pythagoricae Philosophiae* evulgavit, quamquam vulgari scriptura, linguae tamen genere vulgo prorsus ignoto id fecit, ut pauca ejus fragmenta obscurissima testatum faciunt. Igitur cum characteres vulgares nondum inventi essent, & ea Civilis Religionis seu reverentia, seu metus Philosophos attineret; commodum putarunt, arcanæ philosophiae placita congruentibus, siquae darentur, fabulis involvere, ut cum occulta Sapientiae differerent, vulgaris religionis & linguâ, & auctoritate vulgo loqui viderentur; idque adeo verum, ut in iis ad quae occultanda commodae fabulae non darentur, alias ipsi de integro excogitarunt; ut quamplurimas excogitavit *Plato*, *Stoicique*; quorum celebres illae sunt de *Car Philosophi & ipsi Poëtae?*
Phoenice Ave, sive de Mundi conflagratione, & de *Anu Fatidica*, sive de Fato. Quare tantum abest, primis Philosophis fuisse propositum, e Poëtarum Fabulis arcanam Veterum Sapientiam eruere, ut ipsi sua sapientum dogmata Poëtarum Fabulis obsecutarent. Cujus erroris causa ea fuit, quod *Philologi*, cum veram Poëseos originem ignorassent; & ex una parte *Homerum* & sublimitate fabularum, & granditate locutionis *Poëtam omnino incomparabilem*, ex parte altera tot, tantasque ei excidisse ineptias animadverterent; cum haec componere non possent, eas ineptias altissimam Sapientiam continere opinati sunt. Quare a *Platone* ad nostra usque tempora; (namque id est unum ex Magni *Verulamj* desideriiis, conatibusque) *Veterum Sapientiam ex Poëtarum Fabulis eruere flagrantissime, sed irrito omnium voto desideratum*. Unde factum, quod *Trismegistus*, & *Berosus*, *Aniani* imposturae, quam creditu faciles principio *Cur Anianus nihil supra Platonem affert?*
fue-

E 2

fuere, tam perpetuo supra *Platonem* nihil quiequam novi comportarint.

Divinae Providentiae Argumentum.

* Pag. 79. vers. 10. Romana Historia) (Atque heic quoque *Divina Providentia* laudanda : quae hac ratione stupidissimos homines ad meditandum alterum in alterius mentis sensa excitaverit ; ut quam primum meditationis genus circa substantiam cogitantem existeret ; & *Metaphysica* , ut est omnium disciplinarum Parens , ita omnium prima nasceretur ; & *characteres Heroici philosophiae , & philologiae* , quae geminae coalescerent, essent quasi *matrices* .

Characteres Heroici Philosophiae , & Philologiae Principia.

* Pag. 8. vers. 10. monosyllaba nata sunt) (*Quis adde Flos* , omnis animae , sive omnis vitae ; ex qua origine forte & *Flatus* , & *Flos* provenere : *No* , primi omnium in animantibus motus , nempe eniti manibus pedibusque , ut per terram promoveantur ; deinde ad motus animantium in aquis traslatum : quod necesse fuit in illo matrum ferino cultu erga liberos , qui postea *Germanis* mansit, ut *sup.* diximus de *Gigantibus* .

Flos unde dictus ? Prius nantes in terris , deinde in aquis.

* Pag. 81. vers. 8. ab eodem verbo *For*) (quod significat, ut diximus alibi, certum, definitum, immotum loquor.

Pag. 81. vers. 28. Talis divina lingua) (de qua latius in *Not.* ad *Cap. xxiii. & xxx.*

* Pag. 82. vers. 21.) (Adde haec alia *Corollaria* :

XXXV. Linguam Heroicam *Fas* gentium fuisse : quia per eos *characteres* gentes , quanquam linguis vulgaribus diversae , in idem conveniebant ; uti etiamnum *Sinenses* diversi linguis , una communi mente *legum characteres* intelligunt.

XXXVI. Primos *characteres Heroicos* non tam ab hominum arbitrio , quam ab rerum *Natura* factos ; ut *ex. gr. tres menses* , tres annos significant.

XXXVII. Atque id ipsum in *Divinae Providentiae* admirationem , quae in illa prima hominum feritate gentes dissociatas eo naturali sermone conciliaret.

Pag. 83. vers. 8. *incantestmi*) (& *graeci* *επιθεω* dixerunt , quam *incantationem latini* ab eadem *cantus* origine.

Pag. 84. vers. 23. *vocabula*) (Heic observes haec duo : I. Quod scriptura vulgaris a *mathesi* occoepta in *Philosophorum* *Metaphysicam* homines perduxit . II. Quod uti *Lingua Heroica* prius *Herois* ab hominibus diviserat ; ita postea *lingua*

gua vulgaris divisit *Philologos* a *Philosophis* . Cujus *secundae Observationis* ea ratio est , quod cum *lingua vulgi* , quia communis , rerum *naturas & proprietates* non significabat , *Philosophi in naturis rerum* , *Philologi in originibus verborum investigandis* divisi sunt : & ita *Philosophia* , ac *Philologia* , quae ab *Heroica lingua* geminae ortae erant , *lingua vulgari distinctae* .

Philosophiae & Philologiae dissidium unde ortum?

Pag. 86. vers. 13. *Sapientia* , *Sacerdotium* , & *Regnum*) (

Una Res principio Sapientia , Sacerdotium , & Regnum.

Atque haec tria erant apud primos *Herois* : nam *prima Gentium Sapientia* habita est *Scientia Divinationis* , ex qua cuncta gerebant *Humana* : & qui *Deorum mentem* callerent , eos quoque par erat *Djs sacra* facere : & qui *Deorum Interpretes* , & *Ministri* erant , eos *Regnum* in homines habere decebat . Quae tria sub unius appellationis complexu , qua *Vates* , seu *Poetae* appellabantur , omnia veniebant , ut *Tiresias Thebanus* , & *Dux populorum* dictus *Homero Odys. x.* in *Inferis* venit ad *Ulysem cum sceptro* , & *Ulyses* eum ipsum *Regem* appellat : qua proprietate , & significatione nativa dicendum est ; ab *Homero Reges* perpetuo adjuncto appellari *divinos* . Atque haec sit *scientia boni , & mali* , quam *Homerus* narrat , a *Musa* datam *Demodoco* , *Alcinoi Poetae* , nempe *Scientiam divinationis* . Hinc *Chryses Sacerdos Apollinis* *Chryseidem* filiam redempturus in *Graecorum castra* venit *cum corona* , & *sceptro* , quae *Homerus* esse narrat *Apollinis* . At sive *virga* , sive *hasta* *οὐρανίου* *graecis* , uti *Quiris* *priscis latinis* dicta : unde *Quirites* *hastati* , *sceptrigeri* , *Romani Reges* erant . *Litui* autem *Augurum virgae* erant : unde in *Sceptris praefixae Aquilae* , avis in *Divinatione summe* observata : quia *principio* qui *Augures* , iidem *Reges* erant , *vestigium* , *primum hominum regimen* fuisse *divinum* , sub quo quae homines imperabant , *Dj* imperare videbantur . Eadem ratione *Aquilae hastis praefixae* , quae habebantur *Numina legionum* ; qua religione *milites* , dum sequebantur *signa militaria* , sequi *Numina* , sequi *Auspicia* credebant : qui uterque mos *Heroicus* custoditus *Romanis* , *Sacerdotes* autem ubique gentium aut *mitris* , aut *tioris* , aut *vittis*

Primorum Poetarum dignitas.

Rom. Quirites, Rom. Sceptrigeri. Aquilae cur sceptris;

Cur hastis praefixae?

Cur Sacerdotes ubique gentium coronati?

coronati, testes sunt, primos Sacerdotes fuisse Reges, & primo Regna divina; quem morem gentium & recepere Romani, quorum Flamines vitta lanca caput revinciebant: postea, quia Regum odio quodvis insigne regium abhorruere, ut cum M. Antonius id pro rostris Caesari offerret, universa concio confremuerit; hinc Flamini vitta in fila lanca attenuata: unde videtur ex verarum ignorantia originum, quam perperam Grammatici ab eo filo Flamines, quasi Filamines dictos putant; qui, antequam vitta in fila deducerent, Flamines vocabantur. Atque adeo id est, quod Aristot. III. Politic. Cap. XIV. tradit, Reges Heroicos fuisse bellorum Duces, Judices controversiarum, & Divinarum caeremoniarum Praefecti, nempe eosdem fuisse Reges, Sapientes, & Sacerdotes: qualem numero describit The- seum Athenarum Regem Plutarchus. Atque id est, quod Reges inter Aegyptios ex Sacerdotibus, ex Chaldaeis, seu Divinis, seu Sapientibus inter Assyrios crearentur, nempe ex Heroium, ex Regum ordine.

Pag. 89. vers. 20. misisse Colonias) (Vide not. infra de Primis Coloniais.

Pag. 89. vers. 28. Infernum limen.) (Vide Not. sup. de primarum Vocum Alienatione.

* Pag. 90. vers. 14. patebat) (ut Cecropes Aegyptj in Atticam Colonias deducerent, & Danaï item Aegyptj ipsos graecos Regnis expellerent.) (Sed consule Not. infra de Primis Coloniais.

Pag. 90. vers. fin.) (Per quae omnia, quis tandem mirari desinat, quod in Synopsi Italica diximus, primam omnium urbem, quam Profana tradit Historia, Cumas Italicas esse: nam si graeca omnia, saltem quae ante Homerum, uti hactenus nobis a Philologis enarrata sunt, pro fabulosis habenda, & Homerus certe Profanorum Scriptorum Primus, circa Nymphae tempora vixit, & Cumae Romae longe antiquiores ab Romanis scriptoribus memoratur; & nulla profanarum Historiarum Romanarum certior, ut sup. demonstratum in Not. ubi de Homeri aetate; & Cumae ab Chronologis longe ante Homerum fundata statuitur: Urbs ex certo prima in Profana Historia Univerſa Cumae erunt: nam quae de Assyriis, aut Aegyptiis certe multo, quam Cumae, prioribus urbibus narrantur, graecis circa ea tempora omni abro-

Grammaticorum error da vocis Flamen origine.

Cumae in omni profana historia Urbs certe prima.

abrogata fide; ea unice ab Sacra Historia nobis certa traduntur.

Pag. 91. vers. 2. memorant) (ne tamen erres, heic loquimur de Scientia Augurali, sive de Auspicioꝝ observationibus in Artem redactis: nam ipsius Divinationis Auctores iidem, qui Auctores gentium, fuere; cum gentes omnes, praeter unam Hebraeam, Divinatione fundatas in his libb. sit demonstratum.

Pag. 91. vers. 20.) (Nam extispicj, sive divinationis ex viscerum inspectione nullum apud Homerum extat vestigium: quod & Feithius in Antiquit. Homeric. ante nos observat.

Pag. 91. vers. 8. Pythagoras in Italiam) (Nam ista Pythagorae in Thraciam, Scythas, Phoenices, Aegyptios, Chaldaeos, Indos, Aethiops, Druidas quae narrantur itinera, ob unum aliquid simile inter eas gentes philosophiae placitum, quod Pythagoras quoque docuit, postea repertum, sunt mera commenta Eruditorum: quae nedum illa primarum gentium inhospitalitate, quam in his libb. differimus, & Not. infra gravius differemus, sed in hac usquequaque pervii terrarum Orbis humanitate, qui eum itineribus lustrant, vix maxima vitae parte peragerent. Sed pro nostris Principiis illud verisimilius, quod cum Samum Polycrates tyrannus oppressisset, idque Pythagoras vix pateretur, in vicinam Italiam commigravit; unde facile fama de Italicae Scholae doctrina ad Samios per Phoenices mercatores manare potuit.

Pag. 92. vers. 15.) (Quod firmat Plutarchus, & Diogenes Laertius apud Schefferum de Italica Philosophia, qui hanc Seditam, non Pythagoricam, sed Italicam appellant: & multo gravius Cicero in Catone his verbis, Pythagoraei, Italici Philosophi quondam nominati.

* Pag. 93. vers. 14.)

De Primarum Gentium Inhospitalitate.

Atque ex hoc Danaï habes communem primarum gentium fuisse morem, suis quemque finibus contineri: quod Salustius de hac aetate verba faciens, tradit, sua cuique satis placere: quod de Scythis certo tradunt Auctores, a quibus Orientem

rem versus per Seres ad Sineses; versus Occidentem vero plagam olim ad Sveros, gentem inter germanos virtute praeclaram pervenit, & etiamnum inter Moschos perdurat, ut intra suos fines contineantur, & inde exteris arceant. Propter hunc

Vnde Barbaria antiqua dicta?

inhospitalem morem, totam oram maritimam Aethiopiae, quam Cl. Vir. D. Blasius Caryophilus Eruditorum nostrae aetatis facile Princeps in Dissertatione de Mercaturis Antiquorum, ab Aegypti finibus ad Raptam usque promontorium, ab Aegypto summe inhospitalis sita est, porrectam, βαρβαρὰν dictam observat; quam ita dictam opinor a graecis post jam conciliatam inter ipsos suae linguae communione humanitatem: quod

Cur genus Humanum in graecum & barbarum graecis;

illa gentium summa Diviso graecanica, graecus, an barbarus inter graecos ab hoc cultioris humanitatis more mature cultos homines nata sit, quod homines omnes ad haec summa genera revocarent duo, barbarum, sub quo ipsos etiam Aegyptios complectebantur; nam Psammeticus sero ipsis, neque tamen omnibus, sed Caribus tantum & Jonibus claustra Aegypti reclusit; & graecum, quod graeci ex gentibus omnibus uni exteris non

& civem, vel hostem latinis?

inviderent hospitia. Cui graecae gentium divisioni respondet Latinorum illa, Civis, an Hostis, appellatione, qua hostis externum, peregrinum significat: unde inter peregrinos hostilitas aeterna erat, & de exteris licebat perpetuo rapere; quare ex leg. XII. Tab. Adversus hostem aeterna auctoritas erat: ita ut quam humanitatem latinis angustius Civitas, graecis latius lingua

Prisci latini barbari.

conciliaret: ex quo inhospitali more Romani haut veriti ipsi se barbaros appellare, ut Plautus Comoedias graecas in Prologis se barbare vertisse profitetur. Ex qua ultima antiquitate ab Italicis caupona vocatur Oste; simili omnino ratione, qua ex primarum alienatione vocum graecis Paris ex hoste factus est Hospes: quod conferas velim ad veram Trojani belli Historiam explicandam, de qua sup. in his Not. Eadem numero de causa hodie mediterranea Africae ora, quae de Christianis perpetuo rapit Europaeis, ut hoc lib. latius dictum est, Barbaria quoque vocatur. Atque de hoc antiquissimo tempore accipiendum, quod Thucydides Histor. initio tradit, bovum abactiones, & hominum plagia non probro, sed laudi Heroibus data: quam ad rem bellissime facit, quod apud vetustissimos Poetas indigenae citra convicium peregre appellentes, interrogant, an sint latrones,

praesens Barbaria cur sic dicta?

rem versus per Seres ad Sineses; versus Occidentem vero plagam olim ad Sveros, gentem inter germanos virtute praeclaram pervenit, & etiamnum inter Moschos perdurat, ut intra suos fines contineantur, & inde exteris arceant. Propter hunc inhospitalem morem, totam oram maritimam Aethiopiae, quam Cl. Vir. D. Blasius Caryophilus Eruditorum nostrae aetatis facile Princeps in Dissertatione de Mercaturis Antiquorum, ab Aegypto summe inhospitalis sita est, porrectam, βαρβαρὰν dictam observat; quam ita dictam opinor a graecis post jam conciliatam inter ipsos suae linguae communione humanitatem: quod illa gentium summa Diviso graecanica, graecus, an barbarus inter graecos ab hoc cultioris humanitatis more mature cultos homines nata sit, quod homines omnes ad haec summa genera revocarent duo, barbarum, sub quo ipsos etiam Aegyptios complectebantur; nam Psammeticus sero ipsis, neque tamen omnibus, sed Caribus tantum & Jonibus claustra Aegypti reclusit; & graecum, quod graeci ex gentibus omnibus uni exteris non inviderent hospitia. Cui graecae gentium divisioni respondet Latinorum illa, Civis, an Hostis, appellatione, qua hostis externum, peregrinum significat: unde inter peregrinos hostilitas aeterna erat, & de exteris licebat perpetuo rapere; quare ex leg. XII. Tab. Adversus hostem aeterna auctoritas erat: ita ut quam humanitatem latinis angustius Civitas, graecis latius lingua conciliaret: ex quo inhospitali more Romani haut veriti ipsi se barbaros appellare, ut Plautus Comoedias graecas in Prologis se barbare vertisse profitetur. Ex qua ultima antiquitate ab Italicis caupona vocatur Oste; simili omnino ratione, qua ex primarum alienatione vocum graecis Paris ex hoste factus est Hospes: quod conferas velim ad veram Trojani belli Historiam explicandam, de qua sup. in his Not. Eadem numero de causa hodie mediterranea Africae ora, quae de Christianis perpetuo rapit Europaeis, ut hoc lib. latius dictum est, Barbaria quoque vocatur. Atque de hoc antiquissimo tempore accipiendum, quod Thucydides Histor. initio tradit, bovum abactiones, & hominum plagia non probro, sed laudi Heroibus data: quam ad rem bellissime facit, quod apud vetustissimos Poetas indigenae citra convicium peregre appellentes, interrogant, an sint latrones,

nes, nempe an sint ipsissimi primi hostes latinorum, ut in Orphicis Jason Regi Aetiae percontanti, quinam essent, respondet, ἄνω Μισθός Ἰδύοισσος; quod universim testatur Philostratus lib. II. de Vit. Apollon. ex quibus antiquissimis atrociniis Heroium mansit ad Plautum usque Romanis, ut Latrones promilitibus acciperentur. Quare concludendum ante Trojanum, bella omnia propter bovum abactiones, ut Clypeus Achillis apud ipsum Homerum, & propter foeminarum raptus, ut testatur Horatius Satyr. III. lib. I. gesta esse, nempe inter primas gentes perpetua latrocinia fuisse. Qui mos inhospitalis, & barbarus primarum gentium ex ipsa primarum rerum publicarum natura profuxit: quae, quanquam hospitibus, sive Asylis, ut in his libb. abunde dictum, per Clientelas inchoatae; tamen ipsa Asyla ararum custodia sunt constituta. Et sane primi gentium se abscondendo in lucis, & condendo majorum cadavera, familias gentesque fundarunt; abscondendo leges, sive scientiam auspiciozum, Clientelas constituerunt, & turbis agrariis edocti, abscondendo Ordinem in porticis turribus Regna heroica ordinarunt. Quod ipsae locutiones condere gentes, condere leges, condere regna satis aperte confirmant: unde quasi ex hac scientia Originum Hermogenianus in sua juris gentium historia regna condita momentose narravit. Itaque haec ipsa gentium prima inhospitalitas docet, Regna heroica fuisse Optimatum, quae tota stant legum, ordinis, finiumque custodia, ut in his libb. notisque satis ampliter probatum est.

Primi heroes Latrones.

U. de Latro promilitib.

Vnde condere gentem, condere leges, condere regna?

Optimatum Reip. notae.

Cur Urbes Ciculorum in Transilvania etiamnum distae Arae.

Pag. 95. num. 58. ex aequo tamen)(neque haec, quae heic dicimus, obturbet illud, quod Ciculorum Urbes etiamnum dicantur Arae: namque id puto hanc ipsam habere originem, quod cum Ciculi sint Transilvanorum antiquissimi, necesse est, ab ipsis deinde Saxones, & Ungaros, qui sunt duae reliquae Populi Transilvani partes, profugos recepisse: deinde turbis agrariis inter ipsos quoque ortis, Saxones, Ungarosque alias per Transilvaniam, secessionibus factis, sibi sedes quaesivisse; & Ciculos agrariam, rusticamque facere perseverasse, cum antiqua optimorum nobilitate: quod tantum abest, ut labefactet, quod confirmat potius, quae in his libb. de Primis Aris late sunt dicta.

Pag. 96. vers. 14.)(Atque haec duo gravia sint exempla F ejus

Handwritten scribble or signature.

42
ejus, quod supra diximus, de *Primarum Vocum Alienatione* in
Not. ad Cap. de *Posseos Origine*.

Pag. 97. num. 29. *magnus Venator*) (*Robustus Venator*.

* Pag. 98. num. v. testatur)

De Primis Coloniis.

Igitur cum *Sesostris*, sive Aegyptj Reges Monarchae hoc
communi *Sesostridis* nomine appellati, Imperium mediter-
raneo mari tam longe lateque potens tenerent; & *Aegyptj Sa-*
cerdotes, ut *Plutarchus in Sympos VIII.* refert, navigare puta-
runt piaculum; ex hac ipsa falsa persuasione, quod in *Mari*
Ostris, qui ipsis *Sol* dicitur, periisset; necesse est, ut Reges ali-
quo potentiae arcano hanc Sacerdotum religionem, & fortasse
etiam illam aliam, nisi prorsus eadem sit, urgentes, qua apud
Romanos, ut *Tacitus in Annual.* memorat, *Dialibus egredi Ita-*
liam non licebat; Sacerdotes a bellorum, & Provinciarum ultra
mare, tanquam re profana prohibuissent: eodem omnino pacto,
quo *Augustus*, & sequentes Rom. Principes ipsam *Aegyptum* e
Senatoriarum Albo Provinciarum erasere, & in eum Orbem
aditu difficilem, & Italicae Annonae horreum *Equites Roma-*
nos illustres spectati obsequij miserq; Praesides. Ex qua ipsa Re-
ligione provenisse quoque necesse est, regionum maritima diu
vacua fuisse (cujus vetustatis extat pulcherrimum testimonium
apud *Homerum*, apud quem *Ulysses*, quoquo terrarum er-
rans appellit, *conscendit speculas* explorabundus, an eas terras
homines incolant, & ex *longinquo fumo* earum conjicit aliquem
cultum humanum: & *Troja ipsa procul a mari sita* narratur,
cum longum inde describatur iter ad mare usque, ubi naves,
& in cujus litore castra graecorum posita erant.

Vetus apud
gentes Maris
religio.

Regionum
maritimadiu
vacua.

Primae Colo-
niae citr. bel-
lum dedu-
ctae.

Sed hinc conficitur, potius *Transmarinos citra bellum pri-*
mas deduxisse colonias: quod plebes navigandi solertes, quales
Aegyptj bello a Sacerdotibus victi, ut victorum iram effuge-
rent, mari se commiserint, trans mare terras quaesierint, & in
maritimis sedes legerint. Nam *Coloniae secundae* aut gloriâ
proferendi imperij, aut populorum frequentiam praenimiâ, aut
mercaturae aviditate armis deductae sunt: quorum nulla causa
primis Temporis Obscuri Rebus publicis commoda est. Quod

Vir-

43
Virgilius antiquitatis scientissimus in *Didone*, & *Aenea* ex-
prellit; quatenus uterque coacti, unde profugi uterque dicti na-
tivas terras deseruere, dum illa a suis infestata, hic suis invi-
sus, ex suspitione, quod cum Graecis in Trojae exitium con-
spirasset, illa praecio, hic donis sibi externas sedes pararunt. (Et
quamvis Aeneae essent naves, arma, viri, quibus postea urbem
jam fundatam defendit; tamen agnoscens jus optimum He-
roïum, qui latinum agrum manu cepissent, omni vi, belloque
abstinuit.) Qui igitur non in vacua venirent, & neutrum pos-
sent, neque praecio emere, neque donis promereri agrum (ut
plebej turbis agrariis victi, profugique,) se applicarent colen-
dis eorum agris, in quorum terras Fortuna ipsos detulisset (pro
qua significatione *Coloni*, & varia eorum genera mansere in Ju-
re Rom. dicta. *Cod. de Agriculis & Censitis*: cum *Coloni* postero-
res, ut *Romani*, satis improprie dicerentur, ut qui in indigena-
rum agros jus domini optimi acquirerent, & indigenae ex do-
minis coloni fierent) Atque hi sunt *Transmarini*, quos *Histori-*
ci Romani ab Asyulis majorum gentium ad Asylum Romuli de-
torserunt: qui cum neque praecio emere agros possent, & ex lege
prima Agraria jus agnoscentes, aliena ex voluntate domini-
um propria fieri oportere, quod cum domi non potuissent tur-
bis Agrariis ab Optimis exprimere, multo minus sperabant fo-
ris, *Transmarini*, inquam, *eidem legi Agrariae*, cui multo ante
Clientes mediterranei paruerant, se submittere. Et heic *Divina*
Providentia admiranda: namque eo pacto *Aegyptj*, *Poenices*,
Graeci, *Humanitatem facilius in reliquum terrarum Orbem di-*
sportavere Coloniis, quam si gentes prius maritima celebrare
occepissent, unde externos appulsu facile prohiberent: uti *Ro-*
manos, & quidem classe potentes ipsi *Graeci Tarentini* pro-
hibuere: (a) ex quo bello *Graeci* primum Romanis cogniti.
Sed enim cum *Coloniae Primas vi & armis deductas* ex natura
secundarum, ut omnes ante nos *Philologi* putarunt, accipere-
mus, sic quoque fugiebat ratio, qua eae *Coloniae essent argu-*
menta Potentiae gentium, a quibus deducerentur, ut in *Pro-*
grammate Historico proposuimus: nam, Coloniis ita acceptis,

Dido, & Ae-
neas chara-
eres Colo-
niarum
transmari-
narum.

Quae Colo-
ni e proprie
dictae.
quae impro-
prie?

Primi Clie-
tes mediter-
ranei;
Secundi
Transmarini

Divinae Pro-
videntiae ar-
gumentum.

Philologorum
angustiae su-
per prisca Co-
lonia.

F 2

qui

(a) his signis () conclusae sunt notae asterisco signatis posteriores.

quod fieri potuit; ut *Attici*, *Aeoli*que Colonias in *Joniam* sive *Asiam Minorem* mittere potuissent, undecim ante annis, quam *Cumae* fundarentur, ut *Chronologi* memoriter memorant; atque adeo *Graecos in Asiam proferre Imperium*, quum *Aegypti* inter-
 ni ejus maris late potentes essent, & inde *Bithynum hinc Ly-*
 cium ad mare, ut *Tacitus* narrabat, imperio tenerent? Quare
 cum super hoc Argumento de *Primis Coloniais*, non mihi plane
 satisfacerem, earum originem altius meditatus, occasione
 dante ipsa voce *deducere*; quod est de superiori in inferiorem
 locum, & *Coloniae deduci* solenni formula dicerentur; *tria pri-*
 marum *Colontiarum genera* reperi: Primum earum, quae in
 proxima camporum plana deductae sunt: quam ad rem pro no-
 stris Principiis pulcherrimus est locus *Platonis* apud *Strabo-*
 nem lib. XIII. *Geographiae*, opinantis, post *Diluvium tres homi-*
 num vitas ortas, primam in jugis montium, simplicem, & agre-
 stem, aquarum timidam, quae adhuc plana inundabant; *secun-*
 dam in montium radicibus, cum jam campi exsiccati coli coe-
 pissent; tertiam in ipsa camporum planicie, terrâ omnino exsic-
 cata; & tres omnes in *Homero* notari, primam in *Cyclopiis*, qui
 fructibus sponte natis vescantur; secundam in *Dardano*, quo
 Rege, *Troes submontana* habitant; tertiam in *Ilo*, qui campos
 occupavit, & *Ilium condidit*, ut *Aeneas* ad *Achillem* narrat di-
 versilinguorum hominum. Qui *Platonis* locus *Homeri* testimo-
 niis firmatus, quatenus causam *Diluvium* affert, si de *Univer-*
 sali accipiatur, falsus a *Sacra Historia* vincitur; si de *Deu-*
 calonio, verum accipi de solis graecis potest: sed nos pro nostris
 Principiis, ex genere verum probamus, ex causa errorum exle-
 gum, ex quibus aliqui in montium lucos concessere: Et ex *Hö-*
 mero ita accepto conficio, primam vitam fuisse primorum *Pa-*
 trum in montanis lucis sponte naturae natis visitantium; *se-*
 cundam *Fortium*, qui terras domuerunt; tertiam *Inclitorum*,
 qui cum Clientibus diversas linguas loquebantur: & *Primas*
 Colonias fuisse, quas Patres, *Optimi*, *Inclyti* deduxere *Clie-*
 tum, Colonorum proprie dictorum in plana terrarum, ipsi in
 editis locorum permanentes; uti etiamnum observantur passim
 ubique locorum in edito urbes, & oppida, ubi honestiores, in
 planis camporum vici; ubi agricolae inhabitant: *Secun-*
 das autem Colonias fuisse, quae in mare deductae sunt;
 in

Quid Colo-
 niam proprie
 deducere?

Tres primo-
 rum homi-
 num vitae.

Principio Co-
 loniae in pla-
 na deductae;

Deinde de-
 ductae in
 mare ex ne-
 cessitate;

in mare enim deducere de navibus proprie dicitur: at-
 que hae fuere, quas ob *Agrarias turbas* metu optima-
 tium victorum deductas esse memoravimus, nempe ab *invisis*,
 ut *Didone*, & *Aenea*, & per maris errores: Tercias vero illas, Tandem in
 quas *Phoenices Coloniais celebres*, ultro, & consulto lucri mare quae-
 causa, uti *Columbi*, *Vespucj*, *Magellani*, *Gamae*, aliique recen- sus gratia:
 tiores novum Orbem, ita *Mediterranei litora* explorabundi, ubi omnes citra
 vacua darentur, eo commode deduxere: indeque notis certisque bellum.
 itineribus cum gentis principe urbe *Tyro* communicabant.

Atque ita, *primis Coloniais comparatis*, illae constabunt Cum nostris
 omnes *Historiae rationes*: nam *Cecrops Aegyptius*, primus Co- Principiis
 loniarum deductor in *Graeciam*; quia *Aegypti antiquissimi Historiae an-*
 gentium. Hinc *Cadmus Phoenicius*, quia *Phoenices* de *Aegy- tiquae con-*
 ptiis nauticam didicere: a quo utroque deductae sunt *Coloniae sensu.*
secundi generis. Postea *Tyrus* memoratur navigatione, & *Coloniais*
 nempe *terti generis* celebris. Deinde post *Trojanum bellum*
Graeci Coloniais in Joniam, sive *Asiam minorem* mittunt, nem-
 pe *Coloniais generis secundi*: quum *Ulysses*, ut sup. in *Nott.*
 diximus, in plebes *Ithacae*, *Sami*, *Dulichj* contra *Ordinem* re-
 bellantes saevis poenis animadvertit: unde eodem tempore con-
 jecimus ab *occidua Graecia* in proximam *Italiam* has *secundi*
generis Coloniais esse deductas. Et cum his *secundi generis Colo-*
 niis constabunt, *Aegyptiorum Coloniais* cum in *Graeciam*, tum in
Italiam maris fortunâ deductas esse: & *Sacerdotes Aegyptios na-*
vigare habuisse piaculo: & *Aegyptios imperium in Asiam mino-*
rem terrâ protulisse.

Pag. 99. vers. 27. ducentis)(quadingentis, & pag. 100.
 vers. 7. circa)(jamdiu ante.

Pag. 100. vers. 27. celebrarunt)(& ferocissimos gentium
 mediterraneos fuisse, *Galgaci oratio in Agricolae Vita* testatur
 apud *Corn. Tacit.*

Pag. 103. vers. 2. significatio)(& ita tribus his *Postulatis Origo, & Per-*
 habetur *Origo*, & *Perpetuitas Historiae Profanae Universae*: petuitas Hi-
 nempe ex I. origo a Tempore Obscuro; ex III. perpetuatio per storiae Profanae
 Tempus Fabulosum; ex II. ad Tempus usque *Historicum* cer- nae Univer-
 tum *Romanorum*. sae.

Pag. 104. vers. 16. dixerunt Patres)(quia ea aetate, prima ho-
 minum, & summa dignitas patrum erat: nec homines quid di-
 gnus de *Djs* poterant cogitare. Pag.

Primum
Templum,
Caelum,

Pag. 104. vers. 28. *Templa caeli*) (Principio primus Deus gentibus *Caelum* fuit: deinde *Caelum* ipsum primum *Dei Templum* iisdem habitum est: qui mos *Persis* mansit: qui fuit color, ut *Xerxes* *Templa Graeciae* incenderit, quod parietibus concluderent Deos, quibus patere omnia oporteret, quorumque ipse *Mundus Templum* esset: *Cic. 11. de leg. & Germanis*, qui tradente *Tucito* in apertis *lucis* Deos colebant: & difficulter cessit *Christianae Religioni*, ut constat ex *Concil. Hanetensi, & Bracharensi* apud *Burchardum x. Decretor.* & etiamnum hodie apud *Pilappios*, & *Livonos* ejus moris extant reliquiae. Inde ubique gentium *Templa* erectione extracta fastigio: quod appositissime ad nostra Principia graeci *αἶθρῶν, aquilam* vocant, cujus crebra apud *Pausaniam* mentio; quod non aliunde dictum fuerit, quam ab *Aquilis*, quas *Augures* contemplabantur, suis volatibus, qui sublimes sunt maxime, prima *Templa*, nempe *Caeli* regiones describere: an quoque inde *pinnae templorum* dictae latinis, quasi *pennae*, nempe *aquilarum*.

Templi aeri
unde dicitur?

Unde pinnae
templorum?

Prima con-
templatio,
Caeli.

Pag. 104. vers. 32. *Contemplari Deum*) (& sublimia dicta graecis *μαθηματα*, & divina contemplanda *θεωρηματα*; quia primae contemplationes gentium fuere *Caeli*: utrumque verbum ex vulgari sapientia ad sapientiam philosophorum translatum.

Interpretari
unde dictum?
Primi Inter-
pretes, Vases.

Pag. 105. vers. 30:) (Cui origini belle adsonat verbum *Interpretari*, certe prisca *Interpatrari*; quod prima *Interpretatio*, divinatio fuerit, quasi *Interpatratio*, qua *Optimi*, *Patrum* sive *Deorum* mentem assequerentur: unde *Orpheus* *Horatio* *Interpres Deorum* dictus.

Pag. 105. vers. ult. *falsa religio nata*) (& nata *lingua* falso *divina* de qua in *Nott. Cap. xxiii. & Cap. xxx.*

Pag. 107. vers. 4.) (Unde *Themis* apud *Homerum* vocat, & dimittit *Deorum Concilium*.

Pag. 107. vers. 6. appellatur *Ops*) (quia *Potentia* jure nixa fuit omnis *Humanitatis principium*; sicut diximus *lib. prior. primam legem in terris natam potentiae, a natura tamen meliori dictam*.

Pag. 107. vers. 26. *Fata immota habebantur*) (Unde apud *Homerum* sanctissimum *Jovis promissum* *Thetidi* de ulciscenda *Achillis* ejus filij injuria ab *Agamemnone* accepta, *capitis nutu adprobatum*; quem ad locum enarrandum *Interpretes* illam ratio.

rationem afferunt, quod in capite anima praestantiora sua obeat munia; quam eruditam, tam sane ineptam illius aetatis ruditati rationem! Sed *sanctissima Jovis promissa capitis nutu firmata*; quia tunc *Jupiter*, ut *Jupiter* loquitur, *lingua divina & solius Jovis propria*, hoc est *fulminis nutu*; quod illud consequitur commode, *illo Jovis nutu concussam Olympum*; quia fulmine montes concutiuntur. *Qua Fabula* ita enarrata, tota *Iliadis* *systema & scopus*. *Ilias* eo spectat, ut firmet graecis *Auspicio* religionem; in qua tot, tanti, & tam varij rerum casus narrantur, ut per tot rerum discrimina *Jupiter* explicet tandem rationem, qua *Achilles* ab *Agamemnone* inhonoratus, honore, ut *Thetidi* ipse promiserat, cumuletur.

Iliadis
systema
& scopus.

Pag. 108. vers. 2. *Caeli observatur, & Legislator eximius*) (*Ut Atlas* *punctus astronomus* eadem prorsus ratione, qua *Atlas astronomus* habitus est, quod *Caeli observator* alienata voce posteris traditus sit: qui significatione ejus vocis nativa, quam *Romani jure augurio* custodire, *Angur observabat de caelo*; uti *observavit* quoque post eum *Hercules*: qui *uterque sustinere caelum dicti*; quia *Auspicio* *observatione Religiones Deorum sustinere*, ne nuerent, & homines ad priorem impietatem reciderent.

Pag. 108. vers. 18. *divinarum rerum* appellatione venirent) (quod confert ad id, quod de falso *Divina Lingua* inferius in *Nott.* dicemus.

Pag. 108. vers. penult. *Judices sanctissime sequerentur*) (*An* ab hac *primarum legum poenali*um severitate summa, & in *caecitate con-* *jectura.* iisdem exercendis rigore nimio, *primi Postae*, sive *primi Legislatore* *caeci* dicti; quales *Tiresias* *Thebanus*, & *Demodocus* *Phocax* ab *Homero* narrantur; quod nullum personarum respectum, seu, ut dicunt, nullam acceptionem haberent; unde forsitan mos *Areopagitis* in tenebris ferre sententias: eaque *appellatio* postea *praestantiae Poetis* manserit, ut inde ipse quoque *Homerus caecus* posteris traditus sit?

De Homeri
caecitate con-
jectura.

Pag. 110. vers. 14. *dixere lucos*) (*Lucos* vocat *Homerus*, quem latini *Lucum*, *Plutarcho* enarrante in *Vita Romuli*: & apud eundem passim in *Lucis Arae*. An ab hac potissima ipsorum parte *Lustra* dicta: unde *Lustrum* Romanis sacrum, quo *Urbs* *Lustrum* un- *de, & lustra-* *purgabatur, & Lustratio* purgatio ipsa, quae *aqua, & igni* fie- *tio!* bat, ab iis nempe rebus duabus, a quibus, ut demonstravimus, coepit *Humanitas* univ^{er}sa.

Pag-

Pag. 111. vers. 21. *Confarreatio* (Graecis autem *Horaeum*, quod *Far* apud Romanos in sacris erat, conferente *Dionysio* Lib. II., unde utriusque molae salsae erant; quibus victimas immolabant. At principio Romani Patricij *confarreatione* nuptias celebrabant; ex qua inter ipsos erat indissolubile matrimonium; quod postea solis Sacerdotibus mansit; inter quos *diffarreatio* non erat permessa, quae inter ceteros patricos postea licuit. *Tiraquel. III. ad LL. Connubial. Alex. ab Alex. Dier. Genial. lib. II. Cap. V.* Argumentum, primos Patres Sacerdotes omnes fuisse, & cepisse uxores in omnis vitae confortium, ut *Modestinus* in *definitione nuptiarum* eleganter dicebat: atque haec sit ratio, cur inter Romanos fera introducta divortia.

Nuptiae confarreatae indissolubiles.

Cur fera inter Rom. divortia?

Pag. 112. vers. 23. *Nuptiae diatae*; (quo more etiam Orientales usos, atque adeo jus gentium esse, docet *Rebecca Hist. Genes. Cap. XXIV.*

Pag. 113. vers. 14. adolescentent.

De Natura Heroica.

AB Jovis auspiciis, quibus primi Gentium Conditores una cum foemina sibi quisque auspiciato capta concesserunt in lucos, deinde *Herois* tradito more nuptias celebrarunt in auspiciis majoribus, de quibus *Cap. seq.* dictum est, nempe auspiciis majorum gentium, ut fulmine, tonitru, volatu aquilae; quae fundatis, postea Civitatibus in *auspicia publica* abiere, ac proinde quae *utriusque conjugum* essent *communis*. Hinc primae Heroium Nuptiae *inter fratres & sorores* fuere; quas *Homerus* memorat in *Aeoli Regia*, in qua *sex Aeoli filij, & sex filiae matrimonio junctae* narrantur. Deinde fuere inter eos ejusdem ordinis Heroici Cives; ut *Achilles*, Heroium graecorum maximus Legatis ab *Agamemnone* missis, qui illius unam ex tribus, quam maxime velit, filiam nuptum cum regia dote pollicentur, respondet: *Sibi Peleum patrem domi inter filias Optimatum, qui Urbes defendunt, unam aliquam inventurum, seque una uxore & justa, & convenienti delectari*. Ex quo loco haec conficiuntur. I. Nuptias Heroicas fuisse inter Cives. II. Unam fuisse heroibus uxorem justam. III. Optimates cum optimatibus habuisse connubium; ac proinde connubium heroium esse homi-

Cur auspicia patrum publica?

Connubia Heroica primum inter Herois ejusdem gentis; Deinde inter Herois ejus civitatis;

hominibus seu plebibus incommunicatum: uti incommunicatum plebi trecentos, & plus eo ab V. C. annos Romani Patres custodiere. At vero custodiere aeternum saltem inter Cives connubium; ut cum inter *Carthaginenses* is mos Heroicus, qui per *Poetam* fingitur ipsis traditus a *Didone*, quae *Nomadum Regum erat connubia dedignata*, qui licet Reges, exteritamen erant, jamdiu corruptus esset; nam *Sophonisbe Massanisae* Numidarum Regi Carthaginensis excidj tempore sponsa narratur; multis post annis *Cornelia, Gracchorum mater Ptolomaei* nuptias respuit. Quin corruptissimam jam rep. *M. Antonius*, *Cleopatram* uxore contra patrium morem ductam, pessime ab Romanis audit; sive adeo *Titus* jam legum, & rerum Romanarum dominus *Berenycem* uxorem ducere veritus est: itaque *inter nuptiarum solemnitates*, quae a LL. Rom. jubentur illa praecipua, ut eas *Cives Rom.* contrahant. Inter *Asianos* autem hunc ipsum Heroicum morem multo ante resolutum testatur *Homerus*, quum narrat, *Priamum* ex *Laotoe*, uxore alia *Lycaonem*, & *Polydorum* suscepisse aequo cum ex *Hecuba* natis jure: quam justam uxorem conficiunt *Interpretes* eo, quod *Altae Lelegum Regis* filia, allata dote ad *Priamum* ducta est: & *Otryoneum*, externum venisse militatum ad Trojam, sub conditione *Cassandrae* sibi a *Priamo* uxoris dandae; & *Paridem Helenam* justam domi habuisse uxorem. Sed & inter ipsos graecos eundem heroicum morem jamdiu corruptum satis aperte docent *Nothi*, apud *Homerum* eadem cura educati, qua liberi, ut *Pbaedrus Antenoris Iliad. V.* & ex parte aliqua participes paternae hereditatis, *Odyss. XIV.* At hercule apud *Lacedaemonios*, quorum mores uno ore *Philologi* antiquae graeciae maxime conformes agnoscunt, *Megapthenes, & Nicostratus* a Regno Sparta, quod pater possederat *Menelaus*, quia non ex justis nuptiis suscepti, ab *Oreste* exclusi sunt, ut tradit *Pausanias Corinthiacis*: quod Regnum procul dubio Poeticum sive Optimatum fuit; cui in his libb. & nott. Romanum summe conforme esse demonstravimus.

Postremo inter cives diversi ordinis. Mores heroici Carthaginense autem quae Romae corrupti.

inter Asianos jamdiu corrupti.

quin & inter ipsos graecos Homeri tempore.

Sparta moris heroici maxima cultrix.

Natura Heroica quae putata.

His Jovis auspiciis, quibus Herois nuptias celebrabant, Natura heroica continebatur: nam qui ex iis nuptiis nati erant, rati se, ex Jovis mente, seu voluntate genitos, quae per auspiciam in suorum parentum nuptiis significata erat; & putantes,

G

omnia

Ut Heroës Jovis filij?

Patricij, Romani Heroës.

Ex natura heroica heroicam jus, & heroica dignitas.

Brevis enarratio poeticae theologiae universae.

Jovis & Junonis mythologia.

omnia, etiam quae homines facerent, patrare Deos, ut *hoc cap. & sup.* diximus quoque, citra omnem mendacis animum, hac poetica phrasi breviter sic enarrabant, se *Jovis filios* esse: quae falsa persuasio postea locum fecit, *definiendi Heroës*, qui ex divina, & humana natura coaluissent, ut medii inter Deos & homines essent, Quae falsa heroicae naturae persuasio *Rom. Patres* pervasit, qui plebi ipsorum Connubia tentanti dicunt, *Auspicia esse sua*: quibus plebei respondent, *Patres*, ex quibus Romulus Senatam legerat, & Patricij descenderent, *non fuisse de Caelo demissos*; quae plebis responsio haut sane congrueret, nisi eo dicto, quod *auspicia essent sua*, Patres Romae heroës esse, quales definiunt *Philologi*, significarent. Ex hac Heroica natura Jus omne heroicum effluerebat, ut *apud Heroës* essent una res *Sapientia, Sacerdotium, & Regnum*: quod par esset, ex Djs genitos Deorum mentem interpretari; naturam Djs proximos Djs sacra facere; naturam hominibus praestantiores habere regnum in homines: ut *Patres Romani* plebi primum *Connubia*, deinde *Imperia*, tandem *Sacerdotia* tentanti hoc unum semper objiciant, *esse Auspicia sua*; quod plebs hac una item re confutat, *Patrum Majores non esse de Caelo demissos*.

De hac natura, hoc jure, hac dignitate Heroëm Prima *Poësis primam linguam*, nempe *falso divinam*, sive falso divinis fabulis ferme tota concepta est: quod errori locum fecit putandi, *primos Poetas fuisse Theologos*, & suis *divinis fabulis humanitatem fundasse*; hoc est primas omnium *Fabulas*, nempe *falso Divinas* narrare *facta heroëm*, qui primi *jure suo heroico*, quod *auspiciorum divinitate totum constabat*, fundarunt *humanitatem*, ut in his *libb. & nott.* satis abunde enarravimus. Unde perpetua illa Heroëm, & Regum homericorum adjuncta, *ab Jove geniti, ab Jove nutriti*: & in praecipuis Fabulis, *Juno Jovis soror, & conjux*; quia prima Heroëm connubia inter fratres, sororesque celebrata; & *Jupiter Rex, Juno Regina*, & *regnorum uterque Dator*; quia nuptiis auspicato initis Regna heroica fundata: & *Juno zelopyta*; quia custos connubiorum inter heroës: *eademque sterilis*; ob heroicum morem postea gentibus traditum universis, ut *foeminae genus non conderent*: & *Juno aerumnis probabat Hercules* in heroicae naturae experimentum. Qui characteres sensim harum originum ignoratione sunt

sunt obscurati; & *Jupiter, & Juno incesti; Juno Jovi infensa ob ejus adulteria; & infesta Herculi, quia ab Jove ex adulterio nato; & Jovem inter & Junonem jurgia, & turbae; & exempla ab Jove de Junone sumpta*: inter quae illud, quod tantopere *Mythologorum* torlit ingenia, *Junonem in aëre catenam ob collum suspendit; manus argenteo fune ligavit; ad pedes duas graves incudines appendit*. Quae Fabula ipsa Nuptiarum heroicarum historiam continet: *catena* nempe illa, qua Jupiter Caelum terrasque complectitur, & in ejus contentione Jupiter est cunctis Djs potior, quam *Homerus* describit, & nos alibi *hoc lib.* sumus interpretati, *vim auspiciorum*, quae homines Djs constrinxit, & hominum Deorumque continet regna, & sine qua non essent Dj ipsi: *in aëre Junonis suspendium*; nam de Caelo, de aëre observabantur auspicia: *funis argenteus*, quo Junoni colligatae manus, sunt junctae torulis dexterarum; qua forsan solennitate Heroës in fidei signum utebantur; cui postea successit *Annulus*: postremo *incudines, constantiae symbolum*, pedibus Junonis suspensae significant conjugij firmitudinem: quod *Virgilius conjugium stabile, vulgus latinorum nuptias firmas, firmos viros, firmas uxores* dixere. Ut autem a Poësi falso Divina ad Poësim Heroicam Homericam antiquiorem super hac re transeamus. Cum auspiciis tota Dignitas Heroica contineretur, & auspicia nuptiis solennibus inter Heroës cives custodirentur; non mirum si *Thesius, & Jason* post tot, ac tanta ab *Ariadne, & Medea* accepta beneficia, eas inclementissime deserant: quod *Virgilius* in *Aenea, & Didone* postea imitatus est: namque hic Heroëm communis sensus hanc virtutem heroicam reputabat, quovis externarum Foeminarum vel merito, vel forma, vel amore, Heroicum ordinem corrumpi non oportere; qui, his ignoratis, non heroës, sed latrones inhumanissimi hactenus visi sunt.

Pag. 115. num. 3. Jus vitae necisque tribuit in liberos: & ideo tribuit, quia ex justis nuptiis natos, constat esse partes parentum; cum justae nuptiae, ut *LL. Rom.* phrasi utar, certum patrem demonstrent.

Pag. 115. num. 5. *Dionysius Halicarnassensis* (& *Livius* in *Historia Horatiani Judicij*: cujus verba sunt: *Patre proclamante; se filiam jure caesam judicare: ni ita esset, patrio jure in filium*

Junonis in aëre suspensae Mythologia.

Thesii, Jasonis, & Aeneae Mythologia.

Cur jus vitae & necis in liberos, seu filios justos?

Ut potestas patriae proprie paternum Imperium?

lium animadversarum fuisse : unde in LL. Rom. patria potestas momentose paternum imperium dicta mansit.

Paterna majestas.

Pag. 116. vers. 11. conveniens) (Unde, in Rom. LL. patria potestas graviter *paterna majestas* est appellata.

Cur vere pii pastores?

Pag. 116. vers. 16. primos fratres pastores tradit) (*Abrahamum & Lotum Genes. Cap. XIII. vers. 7.* quorum prior fuit Primus gentis hebraeae conditor : & *Sacra Historia* antediluviana, quanquam narret *Cainum Abele priorem natu* ; tamen *Abelem* prius memorat *Pastorem*, deinde *Cainum Agricolam* ; & *Cainum* impium in suos, ac proinde in Deum, fundasse Civitatem, cui legibus opus erat, ut Pastura tuta per agros fieret.

Jus heroicum, Foeminas in perpetua tutela esse.

Pag. 117. vers. 9. patris) (Et ex moribus Heroicis illud quoque est antiquum jus Romanorum, ut vel virgines in parentum, vel nuptae virorum, vel viduae iterum parentum, vel parentibus defunctis, fratrum, aut alius adgnati proximi tutela essent : de quo jure duo extant pulcherrimi apud *Homerum* loci in *Odyssea*, alter ubi *Proci* per *Antinoem* significant *Telemacho*, ut sinat matrem suo judicio uti, & *nubat*, cui pater ipse jusserit : alter, ubi *Minerva* cum *Telemacho* fingit, *Patrem* fratresque jubere, ut *Penelopes Eurimacho*, praecipuo *Procorum* nubat.

Donatio causa mortis, Testamentum heroicum.

Pag. 118. num. 18. fuisse priores) (De Testamento heroico meminit *Justinianus Inst. de donat. lib. 11.* illud vero inanimadversum adhuc, Heroës vigesimo quinto aetatis anno condidisse testamenta, ut *Telemachus*, quem domi puerum *Ulysses* reliquerat, qui postea viginti annos bello, vel errore abfuit ; & quo ipso anno redit in patriam, filius mortuum ratus patrem, causa mortis donat *Perco* : quod donationis genus rudimentum quoddam Testamentorum erat. Unde *justa aetas Romanorum vigesimo quinto aetatis anno definita ex hoc jure heroico* est ; quamquam in Testamentis prius decimo octavo, demum per *Justinianum* anno decimoquarto contracta.

Primi Cippi sepulchrales.

Pag. 118. num. 21. Sepulchri memoriam testantur) (qui mos Heroicus est : namque *Homerus Iliad. XVIII.* super cadaveribus sepultis *Cippos* defigi memorat.

Unde in Geologia Cippi & Rami

* Pag. 118. num. 23. appellatur) (& Italis familiarum sive adeo gentium Auctores dicuntur *Cepi* & *Pedali* (& passim apud *Homerum* Heroës *Rami Martis* dicuntur.)

* Pag.

* Pag. 120. vers. 19. obsonare) (Scripturam *obsonare* auctoritate *Codd.*, in quibus cum, *b*, scriptum, & quia casu seu terminatione in, *o*, apud priscos latinos Auctores scriptum quoque reperitur : unde ex analogia *personare*, significatione, de qua heic agebam, dictum conjiciebam. Sed postea, vera utriusque verbi origine vestigata, placuit sequi lectionem cum, *p*, & ut frequentius apud Scriptores latinos cadit, *opsonari*, cui ex analogia *personari* respondeat. Nam sane *opsonari* non aliunde, quam ab, *Ops*, quae Dea est potentiae, & inter primas Dearum, ut alibi diximus, originem duxerit : quod Heroës principio non nisi ferarum carnibus vescerentur, quas Deae *Opi* venturi sacrabant : uti deinde vescerentur carnibus pecudum, quas ante aliis *Djs* immolassent : (quod primae aetatis, innocentiae perbelle convenit ; quae *πέζην, κρέας* dicti qui primi victimas *Djs* mactarunt, quasi magnum aliquid patraissent, teste *Plutarcho* :) & inde a victimarum *visceribus vescor*, quasi *viscor* sit appellatum, ac primum de carnibus proprie dictum sit ; unde *visceratio* Romanis mansit, distributio sacrorum viscerum in populum a Sacerdotibus facta. Hinc primae forsan latinis *opimae mensae* fuerunt, quasi mensae *Opi sacratae* ; & prima forsan *opima spolia, sacratae Opi* quoque *ferarum exuviae* : deinde *mensae opimae* dictae mansere *Regum*, & *opima spolia* caesis Regibus per Romanos duces bello detracta (Hinc mos ille diu mansit Heroibus tantum carnibus vesci, ut apud *Homerum* semper : cujus Heroës carnes ipsi secant, verubus figunt, super prunis assant : quia id ea dignitate facere videbantur ; quae Sacerdotes victimas mactant, igne adolefcunt, assa viscera distribuunt. Quare *Agamemnon* in duobus foederibus feriundis suo ipsius cultro, in altero agnam, in altero suem caedit ; quia qui Reges, iidem Sacerdotes erant. Plurimum igitur Heroicae dignitatis illae narrationes homericæ habent, quas hactenus indecoras putarunt, quod in coena, quam *Achilles* dat *Agamemnonis* ad se Legatis, ipse *diptychas* facit, seu carnes bifariam dividit, *Automedon* secanti tenet, *Patroclus* accendit ignem, assat carnes, panes in canistris dispensat, apponit pocula ; *Achilles* vero assa viscera Legatis distribuit : cujus simile narrat in coena, quam idem *Achilles* dat *Priamo* : quod graviter confirmant *Athenaeus lib. v.* ubi tradit primam convi-

Opsonati unde dicti.

primae aetatis innocentia.

unde vescor?

Rom. Visceratio heroica.

quae primae opimae mensae?

quae prima opima spolia?

Heroica dignitas in Homero, ubi hactenus indecori notatus.

quorum

54
Convivia or-
ta ex causa
religionis.
vivorum causam fuisse Religionem; ex qua nempe primulva
Hosiae mactatae sunt: & Homerus ipse, apud quem, quod &
Feithius observavit, nullum fere narratur convivium, in quo
non Djs sacra fiant.

Mos scuta
armis onerā-
di heroicis.
Pag. 121. vers. 22. Scuta armis onerata) (qui Heroicus
mos mansit graecis, quanquam in ingeniorum elegantiam de-
mutatus: ut notatus Alcibiades, teste Plutarcho, quod Clypeum
gestaret, in quo Amor tenens fulmen insculptus.

Primae juris
personae.
Primum Jus
personarum.
* Pag. 122. vers. 15.) (Igitur ferarum exuviae, primae
personae, quas induebant heroës, fuere characteres poëtici, qui-
bus heroës nomina familiarum, vel gentium significabant; per
quae nomina majorum successiones ad minores redibant: & ab
his personis Jus personarum primulum extitit; quas personas
dicuntur heredes sustinere defunctorum, quorum acquisive-
runt hereditates, quas heroïum diximus alibi le prime Signo-
rie: unde etiamnum Foeciales Regiis Insignibus, quae appel-
lant Blafone, sustinent Regnorum Personam, quam definire
possis Majestatem. Hinc jus personarum, heroïum proprium diu
plebibus incommunicatum, ut infra, ubi de leg. XII. Tabb. la-
te est disertatum; & jura ab hac origine Romanis nomina dicta
mansere.

Majestas
Persona Reip.
Juramentum
priscis pro Deo
habitu.
Pag. 124. vers. 5. jurisjurandi religio) (quae tanta apud
primos homines fuit; ut Homerus juramento quandoque, tan-
quam machina utatur, quæ indissolubiles naturâ fabularum
nodos dissolvat; ut, quum Circes jurat Ulyssi, se eum in porcum
haut esse commutaturam: ita ut ubi jusjurandum interponere-
tur, ibi Jovem adesse crederent: cujus religionis bellissimum
vestigium servavit Romanis ipsa vox jusjurandum, ea vi, qua
jus neutro genere successit pronomini Hoc, de quo alibi nobis
Porta.

Aspice Hoc sublime cadens, quem omnes invocant Jovem;
unde postea factum Jous Jovis, Jupiter, & Jous Jouris, jus
ipsum.

Inter rudes
jus strictum.
Pag. 124. vers. 34.) (uti cottidie observamus, homines
paullo rudiores, si quid iis mandaveris, &, ut ipsis dictum sit,
explicare non possint, id sane neque per aliam aequae, neque
adeo majoris utilitatis rationem gerere, seque excusare, quod
illa alia ratio ipsis diserte mandata non sit: qui mos heroicæ
rudi-

85
ruditatis apud Homerum inter Deos, nedum inter homines ob-
servatur; qui sibi ab aliis mandatas orationes iisdem omnino
verbis conceptas, ac ne virgulâ quidem mutatas perferunt aliis.
Homericæ
ætatîs rudi-
tas.

Pag. 125. vers. 14. mentem injuratum habeo) (Quin Djs
ipfi apud Homerum hac verborum religione vel jurati, vel ju-
ratos Deos alios accipiunt: ut Juno per Stygem, per quam nun-
quam pejerasse dicit, Jovi ait, Neptunum nullo ipsius consilio
inferre damna Trojanis: nam re ipsa consilium Neptuno dede-
rat Somnus a Junone ad ipsum missus, qui, Jove sopori dato, id
Neptuno suaserat: & alibi, cum Jupiter dixisset, ex se oriturum,
qui omnibus finitimis imperaret, intelligens Herculem, Juno
a Jove jusjurandum exigit, sic futurum: & quia eadem Lucina,
ex Sibeneli uxore Eurysteum septimestrem edit in lucem; sub
cujus imperio Hercules Junoni invisus multas aerumnas per-
tulit: ex quibus locis conficitur, cum foedera inter gentes ju-
ramentis firmentur, primarum jus naturale gentium strictum
fuisse, ut in Histor. Temp. Obscur. firmavimus.
Juramenta
ex jure stri-
cto inter ip-
sos Deos ac-
cepta.
Jus gentium
primarum
strictum.

Pag. 127. vers. 6. pendere pro solvere) (Nam primum pu-
to homines pondus, deinde mensuram, tandem numerum om-
nium maxime abstractum intellexisse. Itaque cum his, quae
heic de Altraea Libripende dicta sunt, convenit illud, quod
saepe ab Homero narratur, Jovem expendere bilancibus Fata.
Natura pon-
deris, men-
suræ, numeri

Pag. 127. vers. 30. Judicia) (Ut primum bellum apud
primum omnium Scriptorem Homerum sit Monomachia, seu
singulare certamen Paridis, & Menelai; cui adjungitur Foe-
dus, ut uter eo certamine caesus esset, illius populus victus
dederetur: quo in loco pro ipsa rerum natura, rudimentum,
auctus, & perfectio bellorum dantur intelligi. Nam necesse est,
prioribus novem annis fuisse duarum earum gentium damna ul-
tro citroque data, sine ulla belli indictione, quae pro nostris
Principiis dixeris proprie Hostimenta: deinde fuisse duella eo-
rum, qui privatim fecissent, & accepissent injurias: postremo
foedera bellorum causâ concepta, quibus ob privatorum inju-
rias, quae publico consilio factae, aut impunitae essent, po-
puli dederentur: in quibus foederibus caedebantur quae primo
& proprie hostiae dictae sunt; ut ab hostibus postea victis victi-
mae appellatae: unde forsân bellorum causâ prima sacrificia
orta dixeris. Haec foedera fuere Indictionum rudimenta: nam
cum
Primo Bella
Latrocinia.
prima hosti-
menta.
prima duella
publica.
prima foede-
ra belli causâ
sa.
primae ho-
stiae.
primae victi-
mae.

86
Bellorum In-
dictiones no-
dum Homeri
tempore.
cum Paris, & Menelaus aequa pugna excessissent, res integra haesit: quare graeci optabant, ut inciperent ab Trojanis injuria, quibus acceptis ipsi purum, piumque gererent bellum; uti ab Trojanis re ipsa orta est, qua Pandarus prior Menelaum sagitta vulneravit: argumentum Graecorum fuisse Optimatum, Trojanorum, ut in Asia, jam Monarchicam esse Rempubli- cam: & sic Homeri tempore bella nondum indicebantur per Foeciales.

* Pag. 128. vers. 13. purgationum civilium)(quas Cano- nes appellant vulgares: quae barbaris seculis ex legum judicia- riarum ignoratione celebrabantur; sed postea, ut quae Deum tentarent, prohibita.

Pag. 132. vers. 26.)(ad illud ipsissimum instar, quo apud Homerum Maron, Sacerdos Apollinis degebat in luco; Iliad. xvi. & illic res ad victum necessariae ei suppetebant ex iis, quae Deo de more offerebantur.

Cur Sacerda-
tes coronati?
Cur Monar-
chae sacri?
Cur Reges su-
rorum?
Pag. 132. vers. penult.)(ex hoc divino Regimine quod omnium primum in terris probavimus, apud gentes omnes mansere Sacerdotes coronati; ut sup. in his Nott. dictum, & primi Reges fuere Reges quoque sacrorum: quibus Regnis in Monarchica adstrictis, Monarchae fuere sacri, & in libertatem resolutis, religionis ergo apud graecos Βασίλεις ἱερῶν, ut apud Athenienses ex Demosthene in Neaeram, & Platone in Politic. Sacrorum Reges apud Romanos dicis causam perdurarunt.

Mars plebei,
Minerva be-
roes in bello.
Pag. 137. vers. 12. furor armorum)(ut apud Homerum Jupiter Marti a Diomede vulnerato dicat, eum tam improbum esse, ut nisi ex se genitus esset, infimus omnium Deorum haberetur: at Pallas Minerva primum post Jovem in Concilio habet locum; & in contentionibus semper Marte superior.

adorare un-
de dictum.
* Pag. 39. num. 4. dicebatur:)(ab adore volunt Gram- matici dictum adorare, quod sacrificare significat: quod ety- mon firmat, Heroium nuptias sacrificiis esse celebratas: quae Nuptiae consarreatae Sacerdotum, postea mansere Romanis.

Pag. 141. vers. 16. Junonis gloria)(vide Not. in calce lib. 11. pag. 140.

Serpens Ter-
rae character.
Pag. 142. vers. 3. dederat nomen)(Nam Serpens fuit he- roicus terrae character; sive quod sit animal omnium intimum terrae; sive quod vario colore, nempe nigro, quo perpetuo ad- jun-

57
adjuncto Homerus terram appellat, viridi, flavo, Terrae va- rios colores imitetur. Unde apud Homerum habes, Serpentem, qui in arboris nido octo passerculos pullos, tandem matrem voravit, Chalcantem ex nostris Mythologiae Principiis Terram Trojanam interpretari, in graecorum potestatem novem post annis venturam: & graecos, dum graviter cum Trojanis ad na- ves pugnant, a supervolante aquila caesum anguem, qui inter ipsos deciderat, accipere omen, se Trojana terra potituros.

Pag. 142. vers. 6. Apollinis Python)(& Serpentes Mercu- rij caduceo involuti, & Medusae capilli in angues conversi, & Chimera qua parte Draco erat, ut hoc lib. & Nott. infra. Quin ab ipso Hercule non semel angues memorantur extincti; ut a puero in cunis discerpti: quia in agricultura Heroium pueritia versata est; sive terrarum subactio fuit prima Heroium aerum- na: ab eodem caesus Draco, qui Hesperidum hortos custodiebat; ut inferius in Nott. quoque: quae forsan in aliis Graeciae orbi- bus aliae ab Hydra fictae sunt Fabulae: & ita ob horum igno- rationem characterum Serpentes, Draco, Hydra ex uno plures
Mythologo-
rum error.

Pag. 142. vers. 9. Dis, inferus Deus)(a quo primi agrorum domini, primi ditēs, seu divites fuere: unde Republicae, quae postea ex his ditibus conflatae sunt, Optimatum fuere: quarum nota praecipua est, Ordinis opulentia: quae est ratio, cur lege Agraria, Patres dicebant, Remp. Rom. labefactari.
Nota resp.
Optimatum,
Ordinis opu-
lentia.

Pag. 142. vers. 11. a Jurisconsultis sunt appellata)(Itali- ce Signorie; ut his ipsis de causis Veneta Resp. orta, vocabulo maxime proprio Signoria Veneta appellatur, & Dominio Ve- neto ejus ditio.

* Pag. 142. vers. 16. ab hac victoriarum Fama)(quae ut os graecis, cluer latinis, gloria utrisque, est Poetarum Fama, quam alatum finxere, quod Alae stemma erat heroium, ut infe- rius: in summa sedere Turri, in Arce heroica, in Regum Tur- ribus quae, ut in his libb. & Nott. dictum, principio in edito si- tae sunt: & ex ea Turri fortium virorum nomina proclamare, nempe ab feras extinctas, & violentos ad aras caesos: inde vul- gi rumores excipere, sive preces ad ipsorum asyla confugien- tium: a qua Fama forsan dicti Famuli, & Familiae, quan- quam postea primae syllabae quantitas mutata sit, ut a Cluer
Famuli inde
dicti, unde
Clientes.
H
appel-

κλυτος In-
clyti.

appellati *Clientes*. Atque hi Heroës primi, & proprie *Pamã In-*
clyti dicti sunt: unde κλυτος, *Inclytus* apud *Homerum*, perpe-
tuum adjunctum *Deorum, Regum, Heroïum*: atque id est, quod
dum apud eundem instruitur contra Trojanos universus grae-
cus exercitus, & expeditur ad pugnam, per *Heroïum ordines*
Fama pervolat, per catervas plebejorum non item. Hos gi-
gantes *Sacra Historia Antidiluviana* appellat *potentes a secu-*
lo viros Famosos.

Pag. 142. vers. 29. Asyla sunt introducta) (Horum primo-
rum in terris hospitem character expressissimus est *Heros*, quem
Homerus narrat *hospitio in via extracto omnes praeterreuntes*
promiscue excepisse: quam indiscretam hospiti celebrandi ra-
tionem *Plato* apud *Spondanum* in *Nott.* ex errore vocum
alienatarum de suis Hospitiis jam excultae humanitatis acci-
piens, reprehendit.

Pag. 144. vers. 20. Veneti Patres) (uti *Herodoto* tradente
lib. iv. apud *Spartanos* optimatum quoque *Remp. publice*
instituti *Proxeni* dicti, qui Hospitem curam cultumque ha-
berent.

Pag. 145. vers. 6. appellatione a *Djs* ad *illos* translata) (quae appellatio antea a patribus translata fuerat ad Deos, ut his
in *Nott.* sup. ex eadem rationis similitudine: prius *Deos* dixe-
re *Patres*, quia iis nulla erat in terris persona *Patribus* dignior:
deinde, quia nihil usquam *Djs* dignius intellexerunt, *Inclytos*
erronum servatores appellavere *Deos*; sicut postea, *Regnis heroï-*
cis constitutis, quia super Regem *Heroïci* ordinis nihil in ter-
ris dignius intelligebant, *Clientes* suos *Inclytos* appellavere
Reges: cuius antiquitatis bellissimum extat vestigium in *Achil-*
lis Clypeo apud *Homerum*; ubi *Paterfamilias* messoribus bo-
vem comedendam dari jubet, qui cum sceptro describitur, &
Rex diserte appellatur: unde fortasse mansit *Graecis*, quod
Parasiti eos, qui sibi darent coenam, *Reges* appellarent, ut ex
Comoediis habetur: & *Romanis*, apud quos *Clientes* suos *Patro-*
nos mane salutantes, *Reges* appellabant, a quibus postquam in
forum comitati, vesperi domum reduxerant, coena donaban-
tur, primo *Clientum obsequio* in hunc *comitatus luxum*, &
primis eorumdem *operis* in hunc *cultum* translatis, in summa
Romanae Gentis magnificentia. Atque haec omnia ab ea pri-
ma

Cur Djs dicti
Patres?

Cur Inclyti
dicti Djs?

Cur Inclyti
dicti Reges?

Qui Reges
Parasiti
Graecis?
Cur Patroni
Rom. Clie-
tibus Reges?

ma *Clientelarum origine*, quod *Inclyti* receptis agros assigna-
runt, in quibus colendis de *Inclytorum* substantia vitam su-
stentarent, quam salvam cupiverant: nisi si vocabulum *Rex*
natum sit in hoc rerum articulo a *regendo*, seu sustentando;
deinde *Rex Ordinis* dictus, qui in turbis cum plebibus sua fe-
rocia ordinem sustentarunt.

Unde Rex
dictus?

Hinc sequentia conficiuntur I. *Reges*, uti apud *Home-*
rum passim, *Pastores populorum* primo, & proprie hos *Inclytos*
dictos esse, quod *errones pascerent*; deinde metaphoricis dictos
Pastores gregum, qui vere non pascent, sed ducunt greges.

Primi Pasto-
res gentibus
Reges.

II. Atque hoc illud esse apud *Homerum*, in quaque *Civita-*
te quot Heroës, tot Reges, singillatim in *Ithaca Procos*, in *Phoea-*
cia tredecim Reges, tertiumdecimum Alcinoëm.

Cur Rex &
Heros idem?

III. Et quando primi in terris fuerunt *Pastores hominum*, ne-
cesse quoque est, prius fuisse *hominum*, deinde *pecudum graeges*:
qui *greges* exinde mansere dicti *Operarum, & Histrionum* maxi-
me, ut ex *Comoediis* habetur: & *greges servorum*, quorum
Clientes, ut alibi dictum, prima rudimenta fuerunt: & pulcherri-
mam hujus antiquitatis notam servat etiamnum inter *latinos*
verbum *segregare*, quod proprie dicitur de meretrice, vel con-
cubina, quae ab amatore dividitur: quia inter *Clientes* iustae
nuptiae principio nullae fuerunt.

Primi gre-
ges homi-
num.

Unde greges
operarum,
histrionum,
servorum?
Segregare
quid proprie?

IV. Et primos *Duces* fuisse *Inclytos*, qui hos ducerent
greges hominum: in quo ductu stat ex adverso *praecipua Clie-*
telarum proprietates, nempe *Clientum Obsequium*: unde postea
rerum ipsarum naturam factum, ut *Clientes sequerentur ad bel-*
lum Inclytos.

Primi Duces
Clientum.

V. Hinc perpetuo *Ducum* adjuncto *Heroës* ab *Homero*
appellari.

Cur Heros
& Dux idem?

Pag. 147. vers. 27. Terrarum Orbis Clientibus celebratus) (Unde apud *Homerum* graecus exercitus universus in heroës, &
plebejos divisus; ut a *Romanis Historicis* externarum gentium
exercitus per earum *Principes*, eorumque *Clientes* descriptos legas.

Pag. 148. vers. 17. ut jure obsequij *Inclytum*, quo duceret,
Clieus sequeretur) (de quo praeclarus *Homeri* locus est, ubi
Menelaus Telemacho dicit, si ipse, & *Ulysses* Trojã domum in-
columes ambo rediissent, decrevisse urbem condere, quo is cum
filio, & suo populo commigrasset, unã illarum urbium, quibus
ipse moderabatur, vacuã relicta.

Clientelae ex
Homero.

Pag. 150. vers. 24. satis liquido constat) nostra ipsissima in Homero feuda vide in Nott. lib. prior. ubi de Feudorum origine.

* Pag. 150. vers. ult. diffidare, & inde bellum,) (quae vocis origo firmat prima bella fuisse duella, quae nos vernaculâ linguâ appellamus Disfide.

Pag. 158. vers. 18. Itaque Evander character sit Aboriginum illorum, qui errare destiterunt; & deinde per eam rerum feriem, quam narravimus, fuere optimi, qui Heroicis regnis per Italiam agriculturâ, arisque fundatis, demum operam dedere pasturae.

Aureae Aetatis Mythologia.

Omnia, quae ad hanc Epocham referuntur, sunt gentium aureae aetatis mores. Et quidem omnes Philologi primam omnium aetatem auream dicunt; sed cur dicant, fugit eos sane ratio. Nam quid ab auro ea aetas dicta, quae aurum impura, ut aliae, terrae minera erat; & ejus purgandi ars nulla; & vel purgati, & in splendorem redacti nullus usus agnoscebatur; ut sup. hoc Libro Thearcus auri a Cambyse sibi per legatos diu post eam aetatem missi usum nullum agnovit?

Hujus aetatis aurum menses fuere, ex quarum seu coloris, seu charitatis similitudine, deinde aetate avaritiae, & luxus metallum sic appellatum; pro qua mythologia hoc lib. & commode & facile explicantur aureus Sibyllae ramus, aurei capilli Medusae, aureus imber Danaos, aureae catenulae Herculis Gallici, aurea Herculis pomum, aureum Pomum discordiae, & siquae alia. Nunc tantum dicamus auream Graecorum aetatem respondere latinorum aetati Saturni, qui a suis infra de Djs majorum gentium est appellatus. Hinc illa aperiuntur, Dis thesaurorum Deus, & Dis idem, ac Pluto, inferioris terrae Numen, ubi Ceres, semen frumenti occultatur; & Ceres in alio graeco orbe Proserpina, quam Pluto in inferna rapit: a Dis, & Dites, & Ditio: primi autem Dites fuere agrorum cultorum domini: & ditio latinis dictus ager, qui est terra dum aratro agitur, ut aruum eadem terra, dum sciritur. Hercules autem inveniendum thesaurorum Numen; quia primi Heroës invenerunt fata quorum.

Primum Aurum, menses.

Cur aetas aurea, ac aetas Saturni eadem? Ditis, Plutonis, Ceres, Proserpinae,

Herculis,

quorum Hercules est character: & Apollo apud Plautum in Aulularia furum thesaurariorum occisor; hoc est Auctores legum, quorum est Apollo character, uti lex est Lyra regnorum dicta Poëtis; quae leges eum, qui noctu messes secuerit paverit, suspensio adegerit, ut Cap. Leg. XII. Tab. sancitum est: & sic primi thesauri proprie fuere menses, horrea, ut apud Plautum in ead. Aulul. thesaurus auri non pleonasmus, sed metaphora mera sit: uti citra metaphoram omnem Nilus dictus *αυροσπίτας αριστουν*, ut Nilus auri nifer dicitur; nam proprie primum aurum ferebat, menses. Deinde simili precio, & charitate, qua fuit primis gentibus frumentum, aureas dixerunt oves, ut aureas dominarum papillas Poetae postremi dixerit; principio quidem ob lactis, deinde ob pulchrarum lanarum usum: ut aureas oves Argis Arreus sibi Thyestem abegisse queritur; ut in Cbalcide Aetia, ad cuius Arietis pellem profecti Argonautae; ut in Lybia Hesperidae, unde aurea mala, id est ex antiqua lingua capras, & oves aureas Hercules ad suos abegit: unde mansit, ut Homerus passim, Reges appellet *πολυμήδης*. Nam sane auri precium, quod nunc habet, diu latuit: nam Heroës Homericus id in precio tanto habent, quanto aes ferrumque in usum armorum: quod ex innumeris ejusdem locis conficitur, ubi in Regum thesauris promiscue narrat conditum aes, aurum, & ferrum fabricatum: & passim inter Heroicas opes numerans aurum, id cum ferro confundit. Quare non est, ut ultra Philologi torqueantur, & cum magno conatu magnas nugae dicant, ut avaritiae Heroëm purgent, quod Diomedes ultro sua ferrea arma cum aureis Glauci commutare postulet, & nullo opposito ultra precio commutet.

Pag. 157. vers. 15. Arae Maximae historiam pro nostris Principiis enarratam a Corn. Tacit. vide Not. seq. ad pag. 212. vers. 16.

Pag. 157. vers. 22. Senatus Auctoritas) (rectius) (Ordo Civilis primum in terris natus.

Pag. 159. vers. 6. natus est Ordo Optimatum) (Hujus Historiae Character est Fabula, qua Vulcanus bipennis ictu gravidum Jovis caput aperuit, ex quo nata Minerva est: sub qua Mythologi altissima secretioris Sapientiae arcana involui haerentis crediderunt, quae vix, excultissimâ Graeciâ, Platonibus decent: dicamus igitur horum temporum ruditati convenientia.

Apollinis Mythologiae

Qui prima thesauri

Aurei velleis mythologia.

Prima pomum velleis.

Auri idem, ac ferri precium apud heroës.

Diomedis, & Glauci mythologia.

Minervae e Jovis capite natae mythologia.

62
 tia. *Vulcanus* character plebeiorum; quatenus artes fabriles exercent: *ictu ferit Jovis caput*; nempe secessione facta Ordinem regnantem, cujus character est *Jupiter*, ferit; eique caput seu mentem aperuit, ut nasceretur *Minerva*, nempe *Ordo Civilis*, ordo Patrum, qui *Rerumpp*, *Sapientia* semper habita est. Quamquam apud *Homerum* in *Iliade* *Minerva* fere semper appellatur modo *praedatrix*, modo *bellatrix*; modo *urbium propugnatrix*; qua appellatione Trojani oblecti eam invocant; & *Minerva* semper opponitur *Marti*; qui est plebeiorum apud Heroes militantium character: & adest *Diomedis*, qui *Martem* vulneret: & in contentione *Martem saxo ferit*: semel *Prudentiae* characterem facit, ubi narrat, *Minervam* ademisse Trojanis mentem: qui equum dureum in urbem immisissent: ex quibus locis manifesto conficitur, *Minervam* esse characterem Patrum armatorum, qui sunt *Sapientia Rerumpp. domi* in concilio, in concione, in quam prodibant armati, ubi proprie dicta *Pallas*, foris in bello, ubi proprie dicta *Bellona*, utrobique in ordine, ac proinde utrobique *Minerva*.

Regna Heroica fuisse Optimatum.

P Ag. 159. vers. 25. primae Respp. ortae sunt, quae ex Optimatibus & plebe constabant (& heroica Regna fuisse Optimatum, crebrae, & gravissimae apud *Homerum* extant auctoritates: quarum omnium illa sit instar, ubi *Jupiter edicit Somno*, qui *Agamemnoni* dicat, ut cum omnibus copiis Trojanos oppugnet; quia sic decrevere *Dj omnes*, ad id a *Junone* persuasi. Poterantne graecae gentes *Homeri* tempore aliud formae regni tribuere *Djs*, quam quo homines regebantur in terris? Quid si his falso divinis Fabulis, ut alibi nobis est demonstratum, diu Graeci res ipsas humanas significarunt? Quae duo argumenta gravissime confirmat *Forma Spartanae Reip.* cujus mores omnes *Philologi* fatentur antiquae graeciae maxime fuisse conformes; & omnes *Politici* docent, eam, Regnum fuisse Optimatum. His auctarij loco accedat, quod *Jupiter* apud *Homerum* expendit *hominum Fata* *bilancibus*, & dicitur *hominum Fata* nosse, non definire; quin ipse *Jupiter* *Fatis* *subjectus* est: Ex quo loco dantur plura conficienda.

I. Heroum in Senatu sententias prima fuisse *Fata*: cui conjectu-

Minerva
 apud *Homerum* fere
 semper *bellatrix* in *Iliade*;

semel pro
Prudentia.

Regnum
 Deorum *Aristocratum*
 apud *Homerum*.

Forma *Spartanae Reip.*
 Heroica.

63
 jecturae adscriptur *Fari*, & *Pasti* dies, quibus *Praetor* *jus* *factur*, *jus* certum, circumscriptum, immotum dicit; & *Fabae* ab eadem origine verbi *Fari*, cujus diminutivum *Fabula*, quam mutata primae syllabae quantitate, quibus forsan principio sententiae ferebantur: & ita apud linguam rudissimos primum *fari*, mentis fuerit, nempe *sententia*.

II. Heroes fero intellexisse numerum, ut alibi diximus; & Reges heroium sententias in Concilio *bilancibus* expendisse, cum numerare non nossent: atque id sibi velle *bilances*, quas *Portae* appingunt *Astracae*, quam aurea aetate in terris egisse narrant.

III. Respp. Heroicas fuisse optimatum, in quibus Reges Consilij decretis, sive Senatus consultis obligantur; & ita *Jovem* *Fatis* *subjectum* esse.

IV. *Heroicos Reges* suarum *Rerumpp. singulares*, ac perpetuos fuisse veluti *Consules*, qui, pensitatis utrinque Heroium sententiis, in illam majoris ponderis *Senatusconsulta* concipiebant.

V. Pensitare rationes de his temporibus primo, & proprie dictum esse; & haec prima & propria *rationum pondera* in terris fuisse.

Philologos tamen unus *Iliadis* locus in errorem induxit, ex quo putant *Monarchicum regimen* *Homero* probari; nempe ubi plebejs reditum in patriam adornantibus *Ulysses* dicit; *multorum dominatum inutilem esse*, & unum esse oportere *Regem*: Sed non viderunt, *Ulysses* sermonem habere cum plebejs, & sic damnare imperium multitudinis, nempe *populare*, seu *libertatis statum*: & in rep. Optimatum fere plerumque unum esse Regem; & unum Regem Deorum *Jovem*, quem Regem optimatum modo ex *Homero* ipso probavimus.

Nam quod *Jupiter* apud eundem *Portam* dicat, *Djs* omnibus se viribus praepollere, & experimentum offerre *catenam*, qua terra caelumque contineatur, quaque, si ab una parte *Dj* cuncti, ab alia is unus contendat, se eos universos ad se tracturum; id ad vim fulminis, & auspicia est referendum, ut in hoc libro infra & in *Not.* supra dictum est.

Pag. 160. vers. 27. Optimatum Respp. (*Turbarum Agrariorum Historia* *Fabulae* de *Discordiae* *Pomo* tradita est; quae sane

Prima *Fata*
 quae?

Numerus
 aurea aetate
 nondum intellectus.

Ut *Jupiter*
Fato *subjectus*?

Reges *heroici*,
 perpetui
 consules.

Prima pensitatio,
 & prima pondera
 rationum.

Homerus *illustratur*.

Cathenae
Homericae
mythologiae.

De *Discordiae*
Pomo
mythologiae.

De Pomis
Hesperidum
Mythologia.

sanæ altius ab aureis *Hesperidum Pomis* est exordienda, si *Hercules* in alio graeco orbe *poma*, quod porro traditum posteritati mansit, ut in alio *oves*, ut nuper in *his Not.* diximus, ab *Hesperia* ad *saos* portasse enarretur. Nam sane *aurea in Hesperidum hortis poma* pro *frumenti messibus* accipienda sunt: quia de nulla planta alia verum illud, quae aureas radices, aureum truncum, aurea folia, aureos fructus habet: & in illa vocum inopia, messes debere *poma* dici; quia cum antea nullos alios nossent fructus, nisi naturae, inter quae *charissima poma*, ut quae hyeme famelicis, quam *nux*, & *glans* essent maturiora; deinde hos industriae fructus, *meses* ab eadem charitate dixere *poma*; & ut ab aliis naturae distinguerent, a colore *aurea* dixere: qua simili ratione, ut primi Poëtae *meses* fecere *poma*; deinde *Virgilius* antiquitatis scientissimus *meses*, *aureum* effinxit *ramum*, ut hoc lib. infra dictum est in *Mythologia Aeneae Virgiliani*. *Hesperides* sunt *Atlantis filiae*, qui caelum humeris sustinuerat; nam Deorum religione, ut alibi dictum, vel primae omnium artes natae. *Poma Draco pervigil custodiebat*: nempe terra squamosa, squallida, inculta, quae inter antiquos *damos*, *vepres*, *spinasque frumentum legi prohibebat*; semperque vigilabat, quasi tempore non daretur sopori, quin usque, & usque silvescens. *Hercules Draconem occidit*, ut alibi, igne extinxit *Hydrum*, terram domuit, & *poma*, frumentum reperavit. *Aureum autem Discordiae Pomum* sunt igitur *agri culti*: nam de *his agrariae turbae* extitere: de *Caelo demissum*; nam agricultura Deorum religione orta est: de eo contenderunt *Juno*, *Venus*, *Pallas*; nam *Venus* est character plebejorum; *Juno Regina*, character regj ordinis, sive optimatum; *Pallas* sunt Optimates in ordine; quia in *turbis agrariis Hastatorum ordo* coortus est. Nam *Inscriptio*, *PULCHRIORI DETUR*, & *Judicium Paridis*, & inde *Trojanum bellum*, ex inobscuratione nativarum significationum a *Posterioribus Poëtis* addita sunt: ut *Platarchus duos versus*, qui extant in *Principio Iliadis* xxiv. in quibus solis ejus judicij fit mentio, ab *Homero* expungendos existimet.

Pag. 160. vers. 32. Legislatores fuere) (*Primi legati* fuerunt primorum Patrum familiarum *Famuli*, dicti *Homero* *κῆρυκες*, qui apud eundem modo sunt *Heroïum comites*, modo *epularum*

Unde aureus
Aeneae ramus?

rum ministri, modo *ministri sacrorum*; sed ut plurimum *praecones*, & *nuncj* gestantes suorum heroïum scepra: ex qua origine certe venit *patribus* *sam. Rom.* verbum *legandi* in *testamentis*: *Rebus publicis* primum natis, primi publice legati ipsi *Reges* fuere; & primi *Reges* proprie fuere *primi Legislatores*, qui ferrent ordinis leges ad plebem: quibus apud *Rom.* succedere *Consules*, qui leges in *senatu* deliberatas, & conceptas *tabulis* que *perscriptas* ferebant ad *populum*.

Pag. 162. vers. 8. duo Corpora politica) (de quibus tres in *Homero* loci disertissimis verbis; duo in *Odyssea*; primus, ubi *Telemachus* irascitur *Ithacensi plebi*, & ALTERUM POPULUM appellat; quod sibi in concione gravissimas *Procorum* injurias quiritanti, mutus confidat, nec *Procos* increpet, quando ii multi, *Proci* autem pauci sint. Secundus locus, ubi *Eumaeus* subulcus narrat *Ulyssi*, in *insula Syria*, sua patria *duas* esse *urbes*, in quibus *Cives* *divisa* *divisim* habebant *omnia*; & *utrisque Ctesum Ormenidem*, patrem suum *imperare*. Tertius locus est in *Iliade*, ubi *Achilles* queritur, *Agamemnonem*, erepta *Briseide*, sibi injuriam fecisse, tanquam *Colono magistratum* *immuni*.

Pag. 163. vers. 6. Patria primum dicta est) (*res patrum*; ut postea *Respublica*, *respública*, *res populi*.

Pag. 163. vers. 15. Regum Turres) (ut apud *Homero* non semel; sed praecipue ubi *Andromache*, ut sciret de *Hectore* conscendit *Turrim*, in qua *Regum Concilium* habebatur.

Pag. 164. vers. 1.) (nempe *Regna*, in quibus in concilio; quod dicebatur *Βουλῆ*, clam decernebant; in concione, quae dicebatur *συνοδὸς*, decreta vulgabant.

Pag. 164. vers. 5.) (quamquam in *Homero* nunquam *statuas* legere memini, quod & *Feithius* ante observat. Dicitur igitur principio *praemia* tributa, deinde *positas* *statuas*. Igitur non mirum, si apud *Homero*, *Minerva*, quae est character *Patrum* in concilio, contra *Jovem* bellum movere agitet, eum *rata* plus aequo *studiosum* partium *Trojanarum*, quod edixisset *Djs* omnibus, ut eo bello a *Graecis* *Trojanisque* porro agerent *integri*: is enim mos *Auditoribus* probabatur ex natura *Rerum* pp. ejus temporis, quae *optimatum regna* erant: & eâ *Fabulâ* *Reges Heroïci* monebantur, ne *Regiam* potestatem

unde legate
in testamen-
tis.
Legislatores
proprie qui?

In eadem Ur-
be duo Corpa-
ra nihil ae-
qui juris ha-
bentia est
Homero.

Unde patria
dicta? unde
respublica?
Turris Re-
gina

Regna Ho-
meri Opti-
matium.

tem in dominationem converterent.

Pag. 165. vers. ult. (Ceteras turbas Agrarias, quae semper cum infelici plebejorum successu factae sunt, significare videtur *Sisyphus*, qui in *Inferno* in planis camporum, ubi agebant plebej, saxum in summo monte promovere conatur; hoc est poëticis Regum turres occupare; unde semper in ima devoluitur; semper ad plana redigitur in ordinem plebejorum. Turbas vero de connubiis Heroum hominibus, seu plebi communicandis videtur significare *Vulcanus*, qui *dam studet Jovem placare Junoni*, hoc est, ut cum Junonis auspiciis Jupiter ad hominum uxorem commeat, nempe ad plebejas, ab *Jove irato calce de Caelo*, de Turri Regia dejectus est: quo casu ambobus pedibus claudus factus, hoc est in imis plebejorum locis haesit: qui ob similitudinem dictus claudus prae summis locis, ubi habitabant Heroës: ex qua ultima antiquitate est illa Romana locutio, imo loco natus pro plebejo.

De Gentium Lingua Divina.

Pag. 167. Ad ornatum Cap. xxiii. de Djs Majorum Gentium ex nostris Principiis Mythologia) (De Gentium Lingua Divina quanquam sint apud *Homerum* loci aliquot; primum in *Iliade*, ubi dicit *Briareum* ab Djs, *Aegeonem* ab hominibus appellari; deinde *avem* memorat, quam *Dj* nominant *καλῆδα*, homines *καλῆδον*, tum in contentione Deorum, a Djs *Xantum*, qui ab hominibus *Scamander* dictus; & *Odysea* XII. Deos vocare *πλαγυτάς*, vagas *Scyllam*, & *Carybdim*; postremo amuletum adversus magicas *Circis* artes *Mercuriam* monstrare *Ulyssi*, dictum *μῆλον Djs*, quod *nefas hominibus* scire: tamen quia *Plato* satis incerta de hac lingua Deorum, cujus in his locis *Homerus* meminit, differat; itaut *Dio Crystostomus Orat. II.* imposturae *Homerum* perstringat, qui probare velit hominibus, se Deorum linguam callere: hac de causa linguam divinam nullam putavi aliam, quam *Auspicia*, quibus *Dj* loqui hominibus credebantur. Sed cum *Schefferum de Philosophia Italica* postea forte versarem cap. 5. pag. 25. *Porphyrij* locum notavi, ubi refert, *Aegyptiis* triplex linguae genus fuisse, *epistolium*, *symbolicum*, & *hieroglyphicum*; itaut iis *hieroglyphica*, seu *characteres sacri*.

Sisyphi mythologia.

Vulcani claudi mythologia.

Cur imo loco natus pro plebejo?

Locus Homericus de lingua Deorum.

Aegyptiis lingua triplex.

eri, sive divini alii essent a *symbolicis*, seu per similitudines & metaphoras, quales sunt *characteres Heroici*; & tum sacrum *symbolici* diversi ab *epistolici* seu *vulgaribus*, qui essent usui praesentis communis vitae. Cumque iidem *Aegyptj* tres item *Mundi* aetates statuerent, *Deorum*, *Heroum*, *Hominum*; rem altius vestigabundus, ex his nostris *Mythologiae* Principiis inveni, *Divinam gentium linguam* priorem *Heroicam*, ut *Heroicam* vidimus priorem *vulgari*. Nam qui *Fulmine* ab ferina errorum vita deterriti *Regna Heroica* fundarunt, quae quia *optimatum*, ab ipsorum paucitate prae plebejorum multitudine, *Respp. paucorum* sunt appellatae, sunt qui primo & proprie dicti *pauci*, quos *aequus amavit*.

Jupiter:

nam reliqua multitudo errorum, qui ab illa nefaria ferarum more vita fulmine non sunt deterriti; diu a violentis vexati; tandem, ut salvi essent, ad *Fortium Asyla* confugere, a quibus sub *Agrariis legibus* primum recepti, deinde revocati, adacti sunt perpetuo parere Imperiis optimorum. Igitur qui stupidorum hominum principio a *fulmine* excitati sunt, tanta eos *Divini numinis Religio* pervasit, ut eam aspergentes omnia, uti diximus *Cap. xx. Part. Poster. §. sub hoc pag. 106.*, quicquid viderent, audirent, memorarent, *credere Jovem*: de quo tempore primo, & proprie dictum illud,

Jovis omnia plena:

non aliter ac *Peruenses*, ut cum *Acofta* in eorum *Historia sup. hoc lib.* vidimus, omnia nova, magna, mira, qualia iis omnia videri necesse fuit, *credere Deos*. Ex qua falsa persuasione creditum est, *aurea aetate in terris Deos cum hominibus esse versatos*: quam ultimam omnium antiquitatum sapit *Homericum illud*, quod omnia ab eo dicantur *divina*, *divina nox*, *divinum mare*, *divina innumera alia*, usque ad *Ulyssis fabulcum divinum*. Et principio quidem cum Deum omne putarent, *Pan*, sive *omne*, ipsis dictus est *Deus*: quam vocem primulum ex admirationis interjectione *Pa*, unde *Pape* postea mansit, natam conjicio. Deinde pro variis summi Numinis muneribus, ac beneficiis principio *duodecim* fecere *Deos*, qui sunt *Dj majorum Gentium*; deinde innumeros alios, quot summi Numinis in genus humanum innumera agnovere, ut item in dicto *Cap.*

hieroglyphica, symbolica, epistolica:

quibus tres aetates, Deorum, Heroum, Hominum.

Primae Respp. paucorum dictae.

Omnia gentibus primis divina.

Panis Mythologia.

xx. §. sub hoc. pag. 106. dictum est. Ea ratione, cum putarent omnia, quae homines facerent, patrare Deos; ut d. Cap. xx. §. item ex vera. pag. 105. dictum quoque est, Deos item characteres fecere, quibus tanquam literis uterentur, ex quibus verba rerum componerent, quas ipsi in humana societate agerent: eoque tandem pacto verum illud fieri potest, primam hominum linguam naturalem fuisse, cum iidem Dj, qui uti elementa res ipsas, ita uti literae rerum verba componerent: quod Gentes ex falsa hac persuasione quam diximus, Ada vero ex Scientia Dei infusa praestitit, ut Sacra narrat Historia. Ita quaeque prima Gentium oratio, quaedam Fabula divina erat: & ita verum dari Philologis potest, primos earum Fabularum Auctores, Poetas fuisse Theologos, ut qui omnia per Deos loquerentur, per Deos significarent. Ex quibus de falso Divina lingua disertatis haec conficiuntur.

Dj, primae gentium seu voces, seu litterae.

Primae gentium orationes, divinae Fabulae.

Ut primi Poetae, Theologi?

Dei demonstrationes.

Contra Spinosam.

Divinus Circulus.

Philologorum error.

I. Non imposturâ ullâ, sed falsâ hac persuasione res humanas religione perfusas.

II. Cum hominum genera natam hanc rudissimam Metaphysicam, homines in Deo audire, videre, sentire omnia: quod postea Metaphysica Philosophorum docet, homines in Deo ideas rerum omnium intelligere.

III. Itaut, qui Deismum tenent, & omnia, quae audiunt, vident, sentiuntve, Deum esse opinantur; intelligant, se pro Philosophis esse rudissimos gentium.

IV. Omnem divinarum, atque humanarum rerum orbem ita peractum, ut primi hominum contemplatione, quae mentem ad sensus exereret, omnia Deum esse putarent; Christiana Metaphysica contemplatione maxime adversa, quae a sensibus mentem abduceret, omnia, ut Theologi loquuntur, eminenter Deum esse intelligerent.

V. Metonymiam, qua parte Auctor accipitur pro opere, & exempli causa explicatur, Ceres pro frumento, Bacchus pro vino, ab omnibus omnium aetatum Philologis hactenus putatum Tropum a Poëtis ornamentis causa confectum, ex hac necessitate profluxisse, & tanta profluxisse, ut hae primae falso divinae voces ante omnes humanas prolatae sint: neque sane Auctores pro effectis, sed ipsas res principio explicatas, Bacchum vinum ipsum, Cererem ipsum frumentum: deinde cum mentes

tes cultiores ab iis rebus abstraxissent Deos, Tropum non hominum electione, sed sua linguae sponte factum esse.

Pag. 168. vers. 27. Themis, divina poena) (& Themidem Themidis primam Dearum diximus sup. hoc lib. & in nott. vocare, & dimittere consilium Deorum apud Homerum: quia ex divinae Poenae metu gentes sub Deorum Regimine rectae sunt.

* Pag. 168. vers. penult.) (lapides retroacti homines fiunt, nempe qui stupidi ante fuerant, disciplinâ oeconomicâ induunt humanitatem: ab qua ultima antiquitate Lapis pro stupido latinis mansit.

Pag. 169. vers. 9. subministravit) (ministravit.

Pag. 170. vers. 2. Accipitres) (quid quod apud Homerum nedum per Aquilas, sed per Accipitres etiam capta omina? & in Hieroglyphicis apud Valerianum illud, Humanum corpus cum accipitris capite?

Pag. 170. vers. 12. inferioris Caeli) (sic postea accepere Physici: sed pro nostris mythologiae Principiis Juno soror Jovis; quia primae gentium nuptiae inter fratres sororesque fuerunt; quas Homerus in Aeoli Regia describit: cujus characteris significatione obscuratâ, Jupiter, & Juno habiti incestuosi.

* Pag. 170. vers. 20. Tertia messis erat) (& alatus; quia alae patriciorum stemma fuere.

Pag. 170. vers. 26. Minervam e Jovis capite natam) (Haec interpretatio amice componi potest cum alia sup. in nott. ad pag. 156. hujus lib.

Pag. 170. vers. 29.) (Aegidem primo, & proprie Jovis dictam esse, & iccirco Jovem perpetuo adjuncto ab Homero donari Aegidem tenentem; postea obtinuisse, ut Scuta Deorum ita dicerentur, scribit Natalis Comes Lib. II. Cap. v. Sed pro nostris Mythologiae Principiis Aegis Minervae, seu Palladis, seu Bellona proprium Scutum fuit, ut in Statuis, Numisque postea servatum. Nam, Medusae capite affixo, est Character Imperj publici, ut infra hoc lib. dictum, quod in Regnis heroicis erat apud ordinem Heroûm, cujus Minerva character est: divinorum autem characterum prima significatione obscuratâ, Homerus Jovem, alii Poetae alios quoque Deos Aegide armarunt.

Pag. 171. vers. 13. quietare Respp.) (& Mercurium pinnulas in petaso; & talos habere glatas; quia est Heroûm ad plebe-

Martis

ios legatus: quorum stemma heroicum alae erant.

Pag. 171. vers. 19. dictam esse) Martem principio fuisse characterem plebejorum apud Heroes militantium sup. in his nott. dictum: postea obscurata nativa significatione hujus characteris, acceptus est significatione, qua heic.

Cereris,

Pag. 171. vers. 20. de Cerere) quae in alio graecorum orbe Proserpina.

Veneris,

Pag. 171. vers. 28. Venus in mari nata, Vulcani uxor) (Vide canones Mythologicos infra in his Nott. Heic tantum addo plebejos, qui ex ferino cultu multum retinebant, prae Heroibus, qui jamdiu coeperant humanius educari, foedos esse. Hinc ab Homero narratur Thersites turpis, qui item ignavus, Achillis, & Ulyssis inimicus, Agamemnonis detractor. Is enim est plebejorum character, quorum mores sunt, esse infensus nobilitati, & iis, qui reip. praesunt, obtrectare: quare, ut ceteri plebej, ab Ulyse sceptro pulsatur: quem morem retinere etiam libertate a Bruto instituta Romani, qui ut refert Sallustius in hoc lib. recitatus, de plebejorum tergo poenas regio more sumebant. Cum autem Philologi hujus characteris significationem haecenus ignorassent, culpavere Homerum, qui in gravissima Fabula ridendam personam induxisset.

Thersitis mythologiae.

Homero de-
corum ad-
versus Phi-
lologos asser-
tum.

Pag. 172. vers. 33.) (quorum propria auspicia erant, & auspiciis omnis Heroium nobilitas continebatur, ut dictum in Nott. sup. de Natura Heroium.

Pag. 173. vers. 6. Filiam Saturni ex Ope natam) (de Ope Dea vide Not. in calce hujus lib. pag. 141.

Pag. 173. vers. 25. Deos, Deasque fecere) Haec sunt Principia, ex quibus tertium linguae genus in his Notis, nempe falso Divinae tandem invenimus.

Pag. 174. vers. 10. ab Asia) (cujus numen Venus, ut alibi dictum.

Pag. 174. vers. 33. Frumenti segetes aurei coloris) (vide latius Not. sup. de Aureae Aetatis Mythologia.

Obsequij Hi-
storia.

* Pag. 177. vers. 23. continentur) (Hisque rationibus Obsequium, quod cum Clientelis erga Inclytos primum coepit; deinde Optimatum rebuspp. natis, a plebibus erga Patres perseveravit; tandem a populis Universis erga Reges Monarchicos stetit: quae nunc proprie dicitur erga Monarcham fidelitas subditorum.

Pag.

Pag. 178. vers. 1. Servorum quaedam rudimenta) (& cum ea quidem proprietate, ut Clientes peculium possiderent, patrimonium, patrum proprium non haberent: quod & ratio suadet; nam qui laxiori Clientes lege, quam filijfam. Heroium haberentur, quando nihil praeterquam vitam salvam cum Inclytis pepere? & pulcherrima Homeri auctoritas confirmat in Odysea; ubi Eumaeus, Ulyssis subulcus Ulyssi ficto errori narrat, se possidere Mesantium, absente domino, seorsim a domina, & Laerte, quem inter Taphios suis facultatibus emerat; quae est ipsissima peculij natura, quam Juris Interpretes definiunt, Servi, vel Filijfam. naturale patrimonium; ut Theophilus, sive ut alii explicatius, quod ii a rationibus paternis, vel dominicis seorsim habent.

Peculij Histo-
ria.

Pag. 178. vers. 27.) (ut postea fure Romae Juris certamina inter plebem, patresque, primum de Tribb. pl. creandis, tum de aequando Jure, deinde Connubiis, porro de Imperiis, postremo de Sacerdotiis plebi communicandis, ut infra hoc lib. dicitur.

Pag. 180. vers. 6. Jovis amicus, & necessarius) (& Homero, Jovis confabulator.

Pag. 180. vers. penult. Judices sanctissime sequerentur) (vide Not. sup. de caecitate primorum Poetarum.

Pag. 185. vers. 17. inter quas) (adde) (in alio graeco orbe Bellerophon, quasi Βαλλήρον, Sapientiae conciliator, Pegaso inventus chimeram occidit.) (a Typographo de scripto omissum.

Pag. 185. vers. 19. in editioribus terris necesse quoque erat, ut agri essent, & pascua) (Vide Not. sup. de triplici Hominum vita ex Platone, & Homero.

Pag. 189. vers. 22. Fascis virgarum; quae securim) (Sed in hac publici Imperij genesi, mansere Patribus jus vitae, & necis in filios, & jus nexi in Clientes, ut diu custodiere Romani: & sic cum ipsa primarum Rerumpp. natura Feuda coorta sunt; ut Patres omnem vim privatam ipsi inter se pares summo Reip. Imperio submitterent; quam ipsimet vero in suos subjectos, nempe filios & clientes exercerent: quod summe notandum arbitrator pro Feudorum origine, & Jure Rom. Quiritium privato.

Notandum
de Origine
Feudorum,
& Juris Rom.
Quiritium
privati.

Pag. 189. vers. 24. Cathega) (de qua multa in hoc lib. & Nott.

Pag.

Persei;
Andromae-
dae,
Pegasi
Mythologia.

72
Pag. 191. vers. 18. in Taurum sit efformata) (Ex eodem genere fuisse necesse est, *Orcam*, marinum monstrum *Adromedam* cauti cathenatam, hoc est terrore defixam voraturum, nempe Pyratarum navem, quae per oras Aethiopiae virgines rapiebat; & *Perseum*, sive graecos Heroës, *Pegaso*, sive Nave, sive *Maris equo*, & *remis*, quae sunt *Navium alae*, quod utrumque dicebat *Homerus*, ea hostium sive barbarorum incurfione Aethiopiam liberavit.

Pag. 192. vers. 1.) (Unde manfit Proverbium, *Cretensi ma-*
re dictum in eos, qui doctos docere velint.

Pag. 200. vers. 13. & praecium idem ac praemium) (quo argumento conjiciebamus, *praecium* a monosyllabo, *praes*, deductum, quanquam primae syllabae quantitate mutata, ut quamplurimis vocibus derivatis evenit. Sed postea comperi, a monosyllabo, *prex*, provenire, unde *precor*, & *precarius*, ex quo est *precaria possessio*; quod *prima praecia* fuerint *Clientum praeces*, quibus referebant ab Inclytis praedia colenda; uti barbarie recurrente, *precariae* inter primos contractuum fuere: quod & de *cenfibus* quoque *hoc lib.* observavimus: itaut statuendum fit, principio Patres agros, quos ipsi sibi jure optimo, hoc est omni jure immunes habebant, quae forfan *prima immunitas* fuit, dedisse plebeis sub privato cujusque patris censu; quo tempore primo, & proprie *census* pro *patrimonio* dictus est: deinde quos agros Patres jure optimo habebant sibi, *Serviana Tullium* censui publico subjecisse.

Primi de
fundis con-
tractus, Pre-
caria, &
Census.

prima Im-
munitas.

Census pro
Patrimonio.

Divinae
Providen-
Argumen-
tum.

Pag. 206. vers. 19. differimus.) (Quis addo pulcherri-
mum *Taciti* locum in *Vita Agricolae*, qui ut cicuraret *Britan-*
nos ingeniis ferocissimos, curavit, Principum filios liberalibus
artibus erudiri: quae apud imperitos *humanitas* vocabatur, cum
pars servitutis esset: quod *Divina Providentia* sic convertebat;
ut per eas servitutis artes humanitas in efferas gentes pro-
ferretur.

Pag. 207.) (Sed *Temporis Obscuro Universi* veluti *Brevia-*
ria, unum latinis felicissime conservavit ipsa vox *Paterfamilias*,
qua continentur *Patria Potestas*: & *Clientelae*: quae plurativo
numero *Patres*, cui ex adverfo respondet *plebs*, quum significat
Respp. fuisse *Optimatum*: alia extant apud *Homerum* duo, alte-
rum elegantissimum, *Agamemnonis sceptrum*: id fabricarat
Vulca-

Sceptri Aga-
memnonis
mythologia.

Vulcanus, plebejorum character; quia plebej regna crearunt
heroibus: *Vulcanus dederat Jovi*, qui est Regum character;
quia prima gentium regna fuere divina: *Jupiter Mercurio*
tradiderat, qui Legatorum, sive Legislatorum character est;
nam prima lege Agraria Clientelae ortae, quibus prima merx
operis in terris statuta, *vittus* diurnus, a qua merce, ut alibi,
Mercarius appellatus: *Mercurius* porro *Pelopi* restituit; quia
lege Agraria secunda Regna Optimatum, sive humana fun-
data sunt: inde perpetua Regum successione, *Pelopes Thyesti*,
Thyestes Atreo, *Atreus Agamemnoni* tradidere. Alterum exa-
cissimum est, *Achillis Clypeus*, in quo descripta, Principio
Caelum, Mare, Sol, Luna, Sydera; nempe Mundi Creatio
Deinde *duae Urbes*, in quarum *Priore* sunt primum *choreae*,
cantus, hymenaei, nuptiae, Epochae Oeconomicae Potestatis:
Deinde *concio, leges, judicia, multae*, Epochae Potestatis Civi-
lis. *Posterior Urbs armis obsesa*, & *utrinque abactae praediae*
oves, bovesque, Epochae bellorum. Hinc distinctius Civitatum
expressae Origines; Primum *terrae, quae arantur, & aratores*,
mesoresque; prima artium Agricultura: deinde *primi Reges*,
qui mesoribus prandia apponi sceptro jubent. Epochae Clientel-
larum: tum *vineae confitae*; posthaec *armenta, pastores, tugu-*
ria; haec vita rustica, & pecuaria agricultura posterior:
demum *choreae*, nempe seculum voluptatis.

Clypei Achil-
lis mytholo-
gia.

Ad Historiam Temporis Obscuro amplificandam) (Pag. 208.

Canones Mythologici.

U T igitur noster *Jurisconsultus* perficiatur, nempe qui Jus
universum omnium gentium, omniumque aetatum
probe noverit, & sic *constet* scientia, quam profitetur; ex no-
stra Poeseos resecta Origine, & per eam Historiam Temporis Ob-
scuro descripta, hi *Canones Mythologici* perscribi commode
possunt; quibus *Jus falso Divinum* gentium, & *Jus Heroicum*
habeat utrunque plane perspectum, unde *Jus Romanum* ef-
fluxisse *his libb.* demonstravimus, ut proinde veras Juris Ro-
mani origines & causas assecutus esse dicatur.

Regulae Ju-
ris gentium
interpretan-
di, seu divi-
ni, seu heroi-
ci;
cujus parti-
cula, Jus Ro-
manum.

I. Quando *Poetae primi Gentium Legislatores*, ut in *his libb.* abunde satis probatum, principio statuendum est, omnes
k Fa-

Cur priores Poetae Theologi, Heroici posteriores?
Cur in Homero stetit Poetis Heroica?
Ganymedis mythologia.

Fabulas duarum horum alteram Jus, vel Divinum, vel Heroicum continere; & quidem Divinum, ut diximus, Heroicum prius; unde Poetae Theologi Heroicis priores fuerunt; & pro hoc temporum ordine has duas Poeticas floruisse linguas; quod ubique terrarum lingua gentium, ac lingua legum unum idemque fuit; ac proinde linguae heroicae natae cessit Divina, quam nobis Orphica, Hesiodusque testantur; ut natae linguae vulgari cessit Heroica, quam abunde nobis Homerus tradidit, in quo stetit.

II. Quando primum Jus in terris ortum, est Jus Divinum, seu Divinatio, primum omnium videndum est, an Fabula aliquid, quod ad Divinationem spectet, contineat. Sic Gigantes fulmine victi, deinde submina fabricant Jovi; auspiciis victi, auspiciis serviunt. Sic Ganymedes ab Aquila ad Jovem in Caelum raptus, sunt Heroës, qui observatione auspiciorum evehuntur in Caelum ad Jovem: & Ganymedes pulcher prae turpibus erroribus impiis: & Jovis minister factus, quia qui mentem assequuntur Deorum, eos par est quoque Djs ministrare, seu sacra facere.

III. Quando prima lingua, qua gentes locutae sunt, divina fuit, ut in his Nott. dictum, ubi de Lingua gentium Divina; nata inde, quod primi gentium omnia Deos esse, omnia Deos patrare putarunt; primo videndum est, an Fabulae primam admittant acceptionem de Djs, qui primi primis gentium nati sunt, ut Jupiter caelam, Diana aqua perennis, Dis seu Pluto inferior terra, Neptunus mare.

IV. Deinde, an eam accipiant, qua res humanae naturales Temporis Obscuri divinis sunt notatae vocabulis, ad haec exempla, Vulcanus, Ceres, Saturnus, pro iis qui invenerunt ignem, frumentum, sata.

V. Tum, an patiantur eam, qua res humanae Civiles Temporis Obscuri divinis vocibus sunt conceptae; ut Jupiter Rex Deorum, & Hominum, character Regum Heroicorum: Minerva character Heroïum armatorum in Concilio, Pallas eorumdem in concione, Bellona eorumdem in bello: Juno Jugalis, character Foeminarum Heroibus auspiciato nubentium: Mercurius Deorum legatus ad homines, character Heroïum ferentium leges ab Heroibus ad motas plebes; & hac acceptione sumen-

Dj acceptione prima,

Dj acceptione secunda,

Dj acceptione tertia,

sumenda bella a Djs orta; leges inventum Deorum; fas Deorum sepultura, Terra Deorum mater: eoque referenda sunt verba, quae Homerus narrat, Deos diversa ab hominibus protulisse, ut sit Lingua Deorum, lingua primorum hominum.

VI. Denique, an Fabulae eam significationem ferant, quam res humanae a divinis dividi occoeptae sunt, ubi jam Djs cum hominibus versari in terris desierunt, seu quum prima gentium falsa religione resoluti homines, ac perspicaciores facti Deos in Caelum evehere: quales sunt Dj Homerici. Quae acceptione Alae, quae fuerant Stemma Heroïum, quod ipsi habebant auspicia; quibus, ut supra diximus, Dignitas Heroica continebatur universa, Djs ad evolandum in Caelum, ut Astraea, Saturnus alati; vel inde etiam ad devolandum in terras appictae sunt; ut alati Mercurius, Amor; vel ad pervolandum terras, ut alatus Draco, Terra ab Heroibus domita, Pegasus, Musae, Fama, Victoria: ex qua prima origine citra ullum volandi usum Caduceo, & Medusae capiti mansere alae.

VII. Post Fabulas falso Divinas, Fabulae Heroicae principio omnes apposite ad dignitatem Heroïum in ipsorum Jure Heroico fundatam enarrandam interpretari oportet: ut Apollo Poetarum Deus, cujus inter primas & praecipuas laudes, illam numerat in Arte Horatius

Concubitu prohibere vago, dare jura maritis; insequitur vagam per silvas Daphnem, hoc est, exagitat incertos errorum concubitus: & Daphne Deorum munere, hoc est auspicii, casta in laurum convertitur; hoc est terrae, ut planta haeret, nec ultra errat; & certis nuptiis virescit in posteris.

VIII. Quando Jus Heroicum inter alias gentes ex iisdem Originibus natum narravimus; in aliis terrarum Orbibus eandem juris heroici historiam aliis quidem fabulis, sed significatione eadem descriptam esse necesse est. Unde quot ferme antiquae nationes, tot Hercules; qui certe aliter Aegyptiis, aliter Phoenicibus, aliter Scythis, aliter Lybiis, aliter Gallis appellabantur; sed eos omnes Graeci ubi norunt, & cum similibus Herculis sui proprietatibus norunt; omnes in sui Herculis cognomentum ascivere: quod esto unum de exemplis Ethimologici Universalis. Atque ad hoc instar sunt plures Joves, Mercurj, plures Orphei, aliique satis multi in Fabulis

Dj acceptione quarta.

Alae Stemma Heroïum.

Apollinis, & Daphnermythologia.

Cur plures Hercules,

Joves, Mercurj, Orphei?

k 2 bulis

bulis, qui plures una appellatione donati sunt.

Lyricae Poë-
seos Historia

Lyra prima,

Secunda,

Tertia,

Quarta,

Quinta.

Virga Deus.

unde virgae
vis magica?

Lituis, sce-
ptrum, hasta.

Heroes, mul-
torum hemi-
num & mul-
torum aeta-
tum ebata-
eres.

IX. Quando linguam poëticam, uti postea vulgaris, prin-
cipio inopem fuisse necesse est, ob hanc inopiam eidem chara-
cteri poëtico plura consequentia attributa: ut *Lyra*, quae
principio *imperium publicum* significavit, ut late in his *libb.*
& *Nott.* probavimus; quia publico imperio dicuntur leges;
quae *vocantur* graecis, *cantus* latinis, *carmina* dictae sunt; hinc *Lex*
Lyra Regnorum mansit Poëtis dicta: qua *Lyra Apollo* canit car-
mina Legislator; & *Orpheus* feras cicurat; *Amphion* saxa du-
cit: & quia leges erant exempla, ut id quoque probavimus,
hac ipsa *Lyra Agamemnonis Poëta* continet in pudicae uxoris
officio *Chytemnestram*; & quia exempla sunt facta fortia Heroùm
domi; hac eadem *Lyra Achilles* canit Heroùm fortia facta bel-
li: posthaec *luxus aetate adulta*, eo instrumento musico inven-
to, *Paris Lyra* canit amores, & ad *Lyram choreae* ductae: Po-
stremo, *Ludis in Deorum honorem institutis*, *Chori laudes*
Deorum ad Lyram concinere. Unde *Poësis Lyrica canit Deos,*
Heroes, virtutes, amores, vina. Sic jam inde quo Regna omnia
divina, *prisci virgas*, ut *Justinus* tradit *Lib. XLII. pro djs im-*
mortalibus coluere: ex qua ultima antiquitate *vis magica vir-*
gae attributa; qua apud *Homerum* nedum *Circes* homines in
lituis, sceptrum, hasta, sed & ipsa *Minerva Ulysem* in senem convertit: deinde *Virga*
lituis, sceptrum, hasta, consequentia attributa, *auspicia, regnum,*
bella significavit: nam qui *Deorum* essent filij, haberent *auspicias*;
qui *auspicia, regnum*; qui *regnum, bella* administrarent. Atque ex
hoc *canone* est, quod *characteres Heroici* ut plurimum multos
homines, atque adeo multarum aetatum significant, ut *Or-*
pheus primus humanitatis fundator, & *Hercules* primus ter-
rarum domitor, uterque ad expeditionem usque *Ponticam* in
terris aetate adhuc militari agunt; ex quo genere est *Nestor*
trium aetatum heros, quas ego interpretor *Deorum, Heroùm,*
hominum; ut qui ab *Homero* dicitur *diverfilinguorum hominum*
vixisse *vitas*: *Qui canon* ingenti nobis usui fuit ad *Res e Tem-*
poris Obscure tenebris eruendas.

X. Ob hanc ipsam linguae Poëticae in ipsius primordiis
inopiam, eidem characteri saepe diversa, & quandoque etiam
adversa attributa: ut *Vulcanus*, quatenus invenit ignem, est
character heroùm; quatenus artes fabriles exercet domi, est
cha-

character plebejorum: nam *Minerva* est character artium in
bello, quae *aedificat equum durum, & naves* apud *Homerum*;
ut apud eundem *Ulysses in Calypso* Insula navem ipse fabri-
cat sibi. *Venus*, quantum significat vel aquam, utpote in ma-
ri nata, est *uxor Vulcani*, characteris Heroùm, quantum si-
gnificat ignem; unde solennes *nuptiae aqua & igni* Heroibus
celebratae; at quantum significat cultum Heroicum, quo He-
roës honesti, seu nobiles pulchri, prae errorum mediterraneo-
rum foeditate ex ferino cultu, est *Mater Amoris alati*, seu pu-
dici, & character Heroicus: cum *alae* essent Heroùm stemma:
quantum significat ultramarinas ex cultioribus gentibus ap-
pulsas, ac proinde elegantiores, est character plebejarum, &
facta *Vulcani uxor*, quatenus est *Fabrorum plebejorum* chara-
cter; & est *mater Amoris impudici*, ut *Rom. Patres* exprobra-
bant *plebejs*, quod *agitarent connubia more ferarum*, ut tradit
Livius. Sic *Mars* quantum terrae domitor, est character he-
roùm, quantum belli furor, est character plebejorum mili-
tantium apud suum cujusque Heroëm: unde forsitan *Mars Ve-*
neris plebejæ concubinus: quod inter plebejos non *nuptiae*, sed
concubinatus essent.

Duplicis A-
moris my-
thologia.

Unde Mars
Veneris con-
cubinus?

XI. Cum primae & nativae poëticorum characterum si-
gnificationes longissimi temporis traditionibus per rudissima-
rum gentium manus ad *Homerum* usque, ut sup. de-
monstravimus, foede corruptae pervenissent, quod vocibus
priscis praesentes significationes gradatim subderentur; hic
Canon maximi momenti est statuendus; quod *nativa eorum*
characterum significatio sumenda est ab ipsa rerum humana-
rum natura, quam in his *libb. & nott.* metaphysicis rationi-
bus super *Origine Poëseos, & Historia Temporis Obscure* de-
scripsimus; & commode, & apte innumeras Fabulas expofui-
mus, ac in primis, utrumque *Homeri Poëma universam Tem-*
poris Obscure Historiam continere enarravimus.

Causa inob-
scurationis,
& deprava-
tionis Fabu-
larum, ea-
dem.

XII. An ob id ipsum *sequentes Poëtae* alias Fabulas a pri-
mis gentium religionibus profus alienas, immo quae pri-
mas omnino corrumpere, commenti sint: ut quia *genera-*
tiones heroùm ex Jovis mente auspiciis significata, unde primi
Heroës *Jovis se filios* appellarunt, *Jovis cum Heroïdibus* ad-
missa *adulteria* credidere; hinc porro *Heroùm* cum *Deabus*
quo-

Unde mina-
rum gen-
tium religio-
nes magis
corruptae?

quoque finxere *concupitus*: quia *custodiam connubiorum* inter Heroas, putarunt *Junonis zelotypiam*; hinc *probationem Heroicæ originis* per ingentes aerumnas, & labores Heroùm, in *insensu Junonis in Herculem odia*, tanquam ex Jovis adulterio natum detorferè. Atque indidem ex quadam aptitudine Jovis & Junonis finxere *rixas*; quibus adjunxere, ut *poenam de Junone ab Jove sumptam, Junonis in aère suspendium*; quod in *his notis* enarravimus esse *symbolum nuptiarum*. Atque ab his Jovis & Junonis rixis, quorum ille Rex Deorum, haec Dearum Regina habebatur, facile confictae postea aliorum *Deorum similitates, odia, certamina, contentiones, turbæ, pugnaeque*; & ab his Jovis adulteriis *aliorum Deorum nequitiae*: quae omnes Fabulae testantur minorum gentium, ut Homeri aetate, corruptiores fuisse religiones.

Jus seu mores gentium mythologiae regula.

XIII. In Fabulis enarrandis praecipue spectari oportet mores gentium, prout gradatim ex serino ac foedo errorum visu ad humaniorem vitam per gradus, quos in *Historia Temporis Obscuri* descripsimus, provenere: ex quo *Canone* omnia, quae in utroque Poëmate Homerus narrat, auditorum opinionibus apta, ac proinde unâ operâ & persuadibilia, & decora in his *Libb. & latius Nott.* demonstravimus; in quibus illud praecipuum, quod *Achilles* perpetuo adjuncto *inreprehensibilis* ab Homero appellatus, *Jura negat sibi nata*, quae dicit *Horatius*, nempe *jura humaniorum gentium*, quae ei nondum *Homeri aetate* explicata erant.

Chronologia Fabularum.

XIV. Omnes Fabularum auctus ex terrore, aut superstitione nati, primis Poëtis, seu Gentibus antiquioribus sunt vindicandi; per ea quae sup. *Hoc lib. de orig. Poësi* de *Orci Fabulis*, quas vulgo dicunt, & nos barbaris Europae seculis natas esse probavimus, ex ea hominum natura, qui rerum sunt imperiti, & metu semel perculsi; quam graviter describit in *Annal. Tacitus* de Romanis ad Insulas Oceani vi tempestatis disiectis: *ut quis, inquam, ex longinquo venerat, miracula narrabant, vim turbinum, & inauditas volucres, monstra maris, ambiguas hominum, & belluarum formas; visa, sive ex metu credita*. Quare omnes ferme *metamorphoses, & Poëtica monstra*, ut *Chiræa, Centauri, Harpyiae, Sirenes* antiquissimae Fabulae sunt aestimandae, ut *Polyphemi* certe a nobis antiquissima est demonstrata.

XV. Omnia Fabularum ornamenta, seu magnifica, seu delicata, omnesque nequitiae Poëtarum novitatis sunt argumenta, quum Graeci in magnificentiam, luxus, & nequitias effundi coepere: quare *novissimae Fabularum* apud *Homerum* censendae *Alcinoi Regiae Aedes, Hortique, & Judicium Paris*, quod in Homero *Plutarchus* expungit; & ad hoc instar aliae aliorum Poëtarum post *Homerum* innumeræ.

XVI. Quando omnes ferme characteres poëtici ex metaphora orti sunt; & metaphora vi similitudinis transfert imagines; sedulo serioque pro nostris Principiis meditandum in similitudines, quibus priores Fabulae ad posteriores prolatae sunt; ut ex. gr. a vi quam *Dj* habere in terris prius putati sunt, ad vim postea eorundem in Caelo. Sic *Apollo*, qui primum sagittis *Pythone* occiderat; deinde quum legibus severissimis plexit fontes, ut a *Plauto*, dictus, *Fures thesaurarios sagittis*, confodere; tandem apud *Homerum* de Caelo sagittis, seu subita morte *adimit vitam hominibus*; & *Diana venatrix* in terris, quae sagittis feras extinguit, de Caelo sagittis, seu celeri morte *adimit vitam foeminis*.

Apollinis, & Dianae Mythologia.

Ex hoc fonte, qui *Apollo* legibus connubialibus illustrat nomina, unde passim apud *Homerum illustres Heroas, & illustrissimi Reges*; in caelum elatus affictus Planetæ, qui interdiu terras illustrat; & *Diana*, quae fons in *Lucis* lucet; unde translaticium mansit Poëtis,

Astronomiae Poëtarum Historia.

Lucus, & Ara Dianae;

aperta syderi, quae lucet per noctis tenebras. *Venus* ob pulchritudinem, quam in terris significabat prius *Heroidum*, deinde transmarinarum mulierum, astro item erronei addicta omnium maxime ridenti, ac nitido. ~~Mercurius, qui sibi conlectus, ut regni stemmatis sociale; infra Saturnum patrem, supra Lunam, Mercurium, Jovem, Martem, Solem, Jupiter Locutus, ut Rex Deorum~~ *Mars* ingenti spacio ab *Jove* remotus, ut in terris ab ordine regnante plebej. *Saturnus* errorum remotissimus, qui in terris maximus natu Deorum habitus; & *Temporis metitor* ab iis satis, unde *Saturnus* dictus; & a quorum *messibus* primi homines annos

Mercurius sibi conlectus, ut regni stemmatis sociale; infra Saturnum patrem, supra Lunam, Mercurium, Jovem, Martem, Solem, Jupiter Locutus, ut Rex Deorum

a meto, me-
tior: unde
metae in
circo.
Astronomia
inter graecos
post Homere-
rum recepta;

annos metiebantur: unde forsan latinis a meto dictum metior,
& Romanis metae positae in Circo, qui Anni symbolum erat, ad
eandem formam conicam, qua ex messibus extruuntur. Quas
omnes Fabulas novas esse dicendum est, utpote natas post in-
troducendam inter Graecos Astronomiam, & receptos externos
Chaldaeorum Deos. Qua aetate Contemplatio caeli ob auspicia
capienda, quam hoc lib. primam Uraniam diximus, facta est
Observatio caeli ad observandas syderum theorias: & mathema-
ta, ac theoremata, sive sublimia ac divina contemplanda poli-
tica, facta sunt astronomica: & Zoroastres & Atlas caeli obser-
vatores auspicioum causa, Astronomi facti sunt, ut Urania
musa Astronomia. Quare omnes apothefes, sive insignium ter-
renarum rerum, aut hominum praecellentium in Caelum eve-
siones, sunt Fabulae ab hoc tempore occoepae, quod liquido
definire possis, post aetatem Homeri; quo vivente Caelum non
ultra summi Olympi horizontem putabatur, ut qui Deorum
sedes in Montis Olympi vertice locatas narrat. Neque apud
Homerum alia de Astronomia extant testimonia, quam Hyades,
Plejades, & Currus nunquam in Oceano occasurus: quam
Astronomiae praxim Phoenices maris expertes docere graecos
nautas necesse fuit, ut nos in Not. ad Cap. de Orig. Poes. differ-
vimus. Altrinfecus humanas mentes ad contemplationem
Mundani Systematis prius, quam Naturae Universae excitatos
esse necesse est: quia illud, quam haec, est sensibus spectabilius;
& haec, quam illud, mentes longe capaciores advertit. Igitur
audacter statuendum, Astronomiam post Homerum, & ante Phy-
sicos graecis innotuisse.

& prior Phy-
sica.

Mythologiae
eruditae
chronologia.

XVII. Omnes philosophicae sententiae sunt a Philosophis
subdita, Fabulis, ut late per hos Libb. demonstravimus, &
singillatim in Nott. de orig. Poes. pro temporibus, quibus
ipsum Philosophiae partes inter graecos, ortas & Metaphysica
nos docuit Libr. prior. & historia ipsa confirmavit, nempe pri-
mum physicas, deinde morales, tandem metaphysicas: pro quo
ordine inter graecos ipsi Philosophi nati sunt.

Prima Phy-
sica.

XIIX. Primum igitur voces poeticae ad res physicas signi-
ficandas productae sunt, ut Chaos prius confusio humanorum
feminum, sumptum pro confusione elementorum; Jupiter pro
aethere, Juno pro spirabili aere, Venus pro Natura rerum, Pan
pro

pro rerum Universitate: quas a Thalete, primo Graeciae Physico
incipere necesse fuit: & contemplatio caeli ob auspicia capien-
da ad naturae contemplationem translata.

XIX. Deinde Fabularum significationes morales fabulis
applicatae; ut Tantalus avaritiae, Sisyphus cupiditatis hu-
manae, Tityus, sive in alio graeco orbe Prometheus, jecur ab
aquila aeternum depastus, animi sibi male conscj, exempla ha-
berentur: qua aetate Aesopum floruisse verisimile est, qui suis
Apologis Moralem Philosophiam erudit; ad cujus exemplum
Plato plures & ipse commentus est; & Menenius Agrippa ex
hoc genere sive Poeta, sive Philosophus, unâ ejusmodi fabula
Rom. plebem, quae secessionem fecerat, revocavit. Quare ut
jambus tradux fuit a versu heroico ad numeris solutam oratio-
nem, ut sup. diximus; ita Aesopi Apologi fuere traduces a Fa-
bulis sive exemplis Poetarum, ad sententias seu praecepta Sa-
pientum.

Secunda mor-
nalis.

XX. Postremo Fabulis sententiae metaphysicae intrusae
sunt; ut Jupiter mens aetheris omnia permeantis, ac permo-
ventis; Minerva, Idea aeterna Jovis, Venus aeternus ordo re-
rum, Fatum aeterna rerum necessitas, Ganymedes meditatio
rerum aeternarum, quae homines Deo unit: quas omnes a Py-
thagora primum occoepas supra demonstravimus in Nott. ad
Cap. de Poes. Orig. Et ita contemplationis circulus absolutus,
quae ocularis de Deo occoepa, per ambitum, quem descripsi-
mus, in Deum mente ipsa terminavit.

Tertia Me-
taphysica.

XXI. Et hic Canon sit ad Geographiam poeticam enar-
randam; Graeca urbium, ac regionum nomina per Orbem ter-
rarum sparsa, in graecia principio nata; deinde ob locorum,
vel situum similitudinem ad externos prolata esse, ut quam-
plurimis exemplis in his Libb. & Nott. singillatim de Prima-
rum Vocum Alienatione late differuimus: ut prima Samus fue-
rit Ulyssica, quae & Same Straboni, & communiter Cephalenia
dicta, Jonj maris Insula Achajae adjacens; quae Samus cum
Ithaca, & Dulichio in Ulyssis ditone fuerat, cum ex his tribus
Insulis Penelopes Proci fuisse ab Homero narrentur: atque in-
de Homerum, & Pythagoram sup. in his Nott. ortos esse
gravissimis argumentis confecimus. Deinde graecis Colonjjs
in Asiam minorem deductis, ex simili situ, quo Samus Ulyssi-
ca,

Rerum Di-
vinarum pe-
ractus circus-
lus.

Poetica Geo-
graphiae
Principia.

Prima Sa-
mus Ulyssica,

ex qua Ho-
merus & Py-
thagoras.

Samus se-
cunda Asia-
tica.
Prima Jonia
Primum Jo-
nium mare.

Samus Itali-
ca.

Quatenus a
Mythologia
succurren-
dum] Histo-
riae.
Initia Histo-
riae Rom. ii.
hijrata.

ca erat occidua graeciae, Insula occidua Asiae, Samus dicta, quae celeberrima posteris mansit: & Jonia, regio occiduae Asiae maritima ab prima Jonia, quae fuerit occidua graeciae maritimae ora; unde Jonium mare dictum mansit, quod occiduam graeciam alluit; a quo mari appellata Jonia, tractus magnae Graeciae circa Crotonem Urbem: nisi si ita dicta sit ab Samo Italica, Calabriae ulterioris oppido, nunc Barrio teste, Crepanore, ubi Pythagoram habitasse ferunt, illuc secum a Samo Olyssica vocabulo comportato: quod oppidum in Excellentissimi Joh. Baptistae Philomarini, Roecae Principis ditione nunc est.

Ultimus. Historiarum Initia, quae res seculo poetico afines narrant, si quae miracula, aut improbabilia narrant, aliquid verum continere, quod ex his Mythologiae Principiis est enarrandum. ut in *Theseo fabulis vindicato* praestitimus; heic restat Romulus, qui ante Homerum floruit, nam is fuit Numae tempore, ut nos sup. in *Not.* heic definivimus, Rheae filius; cum Rheae sit eadem, ac Ops, ut nos alibi diximus, filius Foeminae optimae, sive Heroidis, ex Albae Regibus natae: & Rheae Sacerdos; nam ut demonstravimus sup. Heroes, & Heroides fuere sacerdotes; unde forsan latinis Sacerdos mansit promiscui generis: nam Numa postea Vestales instituit: Romulus ex *Murte genitus*, hoc est ex plebejo, qui apud Heroem suum militabat: proinde *abjectus in profuentiam*, ut monstrum, ex more Heroico, qui in *leg. XII. Tab.* postea abiit, ut sup. in his *Not.* diximus: a *flumine Tiberi non extinctus*; appicta Romulo traditio Universalis Diluvij, & ab eo aliquot homines servatos esse, nempe Noachum cum sua familia: a *lupa educatus*; & traditio appicta Romulo promiscuae Veneris, quam exercebant exleges: unde *Lupae*, meretrices, & *lupanar* postribulum latinis mansere dicta: Romulus clam *eductus a Faustulo*; traditio Romulo appicta vitae primarum gentium abditarum in Lacis, ut *Thesens* a matre Aethria educatus quoque clam & eductus est: *Conditurus urbem capit Palatinum, ut de Caelo observet auspicia*; traditio de primis Palatiis, seu de Regiis Turribus Poetarum, quas sup. abunde diximus, applicita colli, a qua postea *Palatinus* est appellatus: *vallum, quo urbem cingit*, est ipsa primarum urbium Ara: Nam Remus, qui vallum per ipsius humilitatis ludibrium

brum transiit, a Romulo caesus, suo sanguine urbis consecrat muros; est traditio violentorum exlegum, qui aras Fortium transgressi, a Fortibus caesi, prima Ararum vota fuere: & hinc Remus a Romulo in condenda urbe auspiciis victus; quod Remus auspicia non haberet, non esset ex Regum ordine: nam quod Romulus, & Remus fratres gemini ab eadem lupa educati, & ea est poetica traditio castior, quam ulla graecis servata, quod tum heroës, tum homines ex eadem multitudine exlegi, quanquam his illi priores, provenere. Et orta inter Romulum, Remumque contentio, quia gemini erant, ater Urbem auspicaretur, auspiciis dirempta; est ad Romae exordia producta traditio, primas Respp. fuisse theocratias, in quibus primi patres inter se pares, Deorum judiciis, nempe auspiciis controversias dirimebant. Lucum aperit, quo Arcades, & Phryges confugiunt; traditio de primis erronibus mediterraneis, ac transmarinis, in profugos ad Asylum Romuli derivata; ut in his libb. diximus. Fabula autem, Romuli socios ex Romana Terra ortos esse, est ipsissima Fabula de Gigantibus, quam in Romulo tenebris excusso enarravimus; ut & illam aliam latius in his *Not.* qua Romulus Sacra Herculis recepit, Aramque ei Maximam statuit. Postremo Ludi equestres, per quorum simulationem Sabinas Romani rapiunt, sunt herorum rapinae, quas sup. in his libb. & gravius *not.* diximus, equis exercitae: ex quibus simile Trojanis graecisque bellum, naturam sociale ortum probavimus. Sic sub Tullo, hoc est brevi post Homerum, tergemini hinc Horatj, atque hinc Curiatj pugnant pro Roma, pro Alba; sunt singularia certamina, quibus primae gentes injurias publice vindicabant; ut post novem annorum rapinas, seu post prima Heroum atrocinia, a singulari certamine Paridis & Menelai decimum Trojani belli annum exorditur Homerus: qua ratione haec eadem ipsa historia & apud latinos, & apud graecos, ut Vossius in *Rhetor. de statib. causar.* erudite confert, utrisque verisimilis fieri potest. Sic Ancus Marcius bellicosas ceremonias instituit, ut bella aliquo ritu indicerentur; ut Homeri tempore demonstravimus, nondum bellorum institutas esse indicationes.

Pag. 201. vers. 13.] de Aurea Aetate vide plura sup. in *Not.*

Thesens

Pag. 208. vers. 15.) (& pro triplici hac aetate, quam Aegypti statuerant, *Deorum, Heroum, Hominum*, triplicem quoque linguam *Divinam, Heroicam, Vulgarem* in terris fuisse tradere; ut sup. in *Nott. de Lingua divina*.

Arae maximae historia.

Pag. 212. vers. 16. *Ara maxima* constituta) (circa quam *Pomoerium* a *Romulo* positum *Tacitus Annal. xii. Cap. xiv.* numero juxta nostra Principia describit, his verbis: *Igitur a Foro boario, ubi aureum Tauri simulacrum aspiciamus, quia id genus animalium aratro subditur, sulcus designandi oppidi captus (nempe totus ager aratus) ut magnam Herculis Aram ampleteretur: nempe qui totus aratus ager, Ara Herculis erat.*

Pag. 213. vers. 26. *Monarchicum*) (& aliis satis multis Rom. Historiae locis ex *Livio* potissimum in *his duob. libb.* passim ad id expensis.

Pag. 214. vers. 16. *Romulus* auspiciis urbem fundavit) (quibus in *his libb. & nott.* demonstravimus, omnem Heroum dignitatem contineri; & ex iisdem omne Jus Rom. antiquum fuisse heroicum.

Creteio, heroi-
ca.

Pag. 217. vers. 14. *Creteio*) (de Heroica *Creteionis* origine vide *Nott. sup.*

Optio, heroi-
ca.

Pag. 217. vers. 17. *optio*) (& ipsa *Optio* Heroicae originis est: *optare* enim earum rerum est, quae sunt in summi Numinis potestate: quare dicendum sub Theocratia natam, qua aetate gentes omnia patrare Deos credidere.

Pag. 220. vers. 8. & *Avus* patrem) (Vide *Nott. in calce hujus lib. pag. 241.*

Pag. 221. vers. 12. cum quisque curaret res suas) (qui mos Heroicus a *Gigantibus* usque originem ducit, ut cum *Platone, & Homero* in *his Nott. sup.* observavimus.

Aliae
Virum Carissimum
epistolarum
Medinae

